

Tilstandsrapport for videregående opplæring i Telemark 2025

Videregående opplæring i Telemark skoleåret 2024/25

Foto: Max Emanuelson

Innhold

Forord	3
Innledning.....	4
1. Videregående opplæring.....	5
1.1. Videregående skoler i Telemark	5
1.2. Videregående opplæring for voksne	10
1.3. Undervisningsstillinger og lærertetthet i Telemark.....	10
1.4. Kompetanseutvikling	11
1.5. Økonomi i videregående opplæring i Telemark	11
1.6. Elevenes årstimetall.....	14
2. Gjennomføring	15
2.1. Forutsetninger	15
2.2. Gjennomføring etter 5/6 år	19
2.3. Gjennomføring per skoleår.....	21
2.4. Fullført og bestått i Telemark	24
2.5. Fravær	40
2.6. Påbygg	41
3. Resultater.....	44
3.1. Standpunktkarakterer.....	44
3.2. Eksamenskarakterer	45
4. Skolemiljø	48
4.1. Elevundersøkelsen.....	48
4.2. Mobbing på skolen	50
5. Oppfølgingstjenesten.....	53
5.1. Overgangstilbud og forebyggende arbeid for elever og lærlinger.....	53
6. Fagopplæring.....	55
6.1. Opplæring i bedrift/fagopplæring	55
6.2. Søkere og formidling til læreplass	56
6.3. Ungdom i lære	57
6.4. Oppnådd fag- eller svennebrev og kompetansebrev	60
6.5. Fagarbeider innen 5 år	61
6.6. Hevinger av lærekontrakt	62
6.7. Lærlingundersøkelsen	64
7. Videregående opplæring for voksne.....	67
7.1. Modulstrukturert opplæring	67
7.2. Ordinære tilbud for voksne i 2024	68
7.3. Deltakertall pr. 01.10.2024	68
8. Digitalisering av opplæringen.....	70
8.1. Digitale læringsressurser og digital infrastruktur	70
8.2. Digitalpedagogisk kompetanseutvikling	70

8.3. Digitalisering i fag- og yrkesopplæring	71
9. Videregående skoler i Telemark	72
9.1. Bamble videregående skole.....	73
9.2. Bø videregående skule.....	74
9.3. Hjalmar Johansen videregående skole	76
9.4. Kragerø videregående skole	78
9.5. Nome videregående skole	80
9.6. Notodden videregående skole	81
9.7. Porsgrunn videregående skole	83
9.8. Rjukan videregående skole	85
9.9. Skien videregående skole	86
9.10. Skogmo videregående skole	88
9.11. Vest-Telemark videregående skule	90
10. Kilder og metoder	92
10.1. Datakilder og systemer	92
10.2. Hvordan tolke tallene?	93
10.3. Tidsserier	93
10.4. Personvern hensyn	93
10.5. Gjennomføring av videregående opplæring per kull	94
10.6. Gjennomføring av videregående opplæring per skoleår.....	94
10.7. Progresjon i videregående opplæring	94
11. Tabeller	95
12. Figurer.....	96

Forord

Ifølge ny opplæringslov skal fylkestinget minst en gang skoleåret få informasjon om læringsmiljøet, læringsresultatene og gjennomføring¹, og Tilstandsrapporten skal vedtas av fylkestinget. Fylkesadministrasjonen besluttet i samråd med rektorene ved de videregående skolene at tidspunktet for årlig rapportering til politisk nivå skulle legges til møterekke 3 på høsten for å få med de ferskeste gjennomføringsresultatene. Dette er første rapportering etter beslutningen, og det er derfor to skoleår med i grunnlaget. Tilstandsrapporten for videregående opplæring 2025 gir en oversikt over viktige resultater for skoleårene 2023/2024 og 2024/25, og kalenderåret 2024. Hovedfokuset skoleåret 2024/2025 har vært å:

- øke andelen fullført og bestått
- iverksette nødvendige tiltak for å tilpasse oss en redusert økonomisk ramme
- utnytte kraften i fellesskap
- gjøre en forskjell for våre elever

Samlet viser rapporten at det er en positiv utvikling og gode resultater på flere områder. Elevene trives, får faglige utfordringer og god støtte av lærerne. Selv om antallet elever som melder om mobbing i skolen nå har flatet ut og Telemark sammen med Rogaland, har den laveste andelen i landet, må det fortsatt jobbes systematisk og godt for at *alle* elever skal ha et trygt og godt skolemiljø. Skolen skal være en arena som både styrker de helsefremmende faktorene og svekker risikofaktorer. Da er det ønskelig at elevene opplever høy grad av mestring, motivasjon og medvirkning. Disse faktorene virker positivt inn på egenopplevd helse, som igjen har sammenheng med opplevelsen av livsmestring.

Når det gjelder resultater så har gjennomsnittskarakterene på yrkesfag gått opp og det er en økning i andel gutter som fullfører og består yrkesfag. Det er også områder der det er behov for forbedringer. Resultatene for Telemark følger noen bekymringsfulle nasjonale trender. Andelen elever som består per skoleår fortsetter å falle, elevene får generelt noe lavere karakterer i matematikk enn i andre fag, fraværet fortsetter å stige og andelen elever med fritak fra vurdering og uten vurderingsgrunnlag fortsetter å øke. For første gang siden 2006-kullet har andelen som gjennomfører opplæringsløpet på 5/6 år ikke økt, verken nasjonalt eller i Telemark.

Et viktig arbeid framover blir derfor, basert på fakta og kunnskap om sammenhenger, å videreføre det gode arbeidet som gjøres til beste for elever, læringer, lære kandidater og ungdom i oppfølgingstjenestens målgruppe i Telemark fylkeskommune.

Fylkesdirektøren ser frem til en fortsatt god dialog om utviklingen av en best mulig videregående opplæring i Telemark.

God lesning!

Helge Galdal
Fylkessjef
Utdanning, folkehelse og tannhelse

¹ Oppl. § 17 – 12 4. ledd

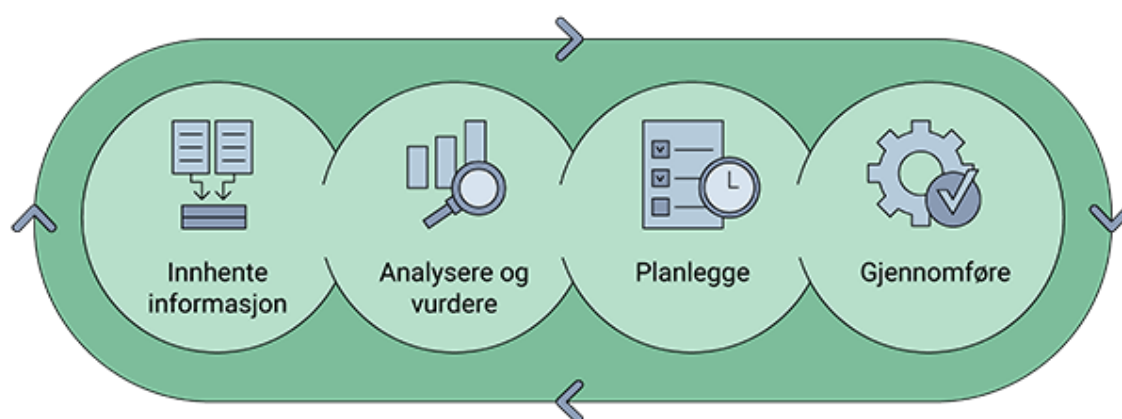
Innledning

Fylkestinget skal minst en gang i skoleåret få informasjon om læringsmiljøet, læringsresultatene og gjennomføringen i videregående opplæring, jf. Opplæringsloven § 17-12, 4. ledd.

Rapporten skal gi den politiske ledelsen i fylkeskommunen et kunnskapsgrunnlag for arbeidet med oppfølgingen av overordnede planer, og sikre sammenhengen mellom behovene i opplæringssektoren og de økonomiske prioriteringene. Intensjonen med rapporten er at den skal bidra til dialog, drøfting og planlegging av arbeidet med kvalitetsutvikling.

Kvalitetsutvikling er et kontinuerlig arbeid knyttet til ulike temaer, arenaer og prosesser, der vurderingene som gjøres, følges opp med justeringer og nye mål. Utdanningsdirektoratet illustrerer arbeidet med kvalitetsutvikling slik:

Figur 1 Kvalitetsutvikling

Kilde: [www.udir.no/Hva er kvalitet?](http://www.udir.no/Hva-er-kvalitet?)

Prosessene krever involvering og dialog på mange nivåer, og dialogen mellom skolene og skoleeier er et av elementene som skal bidra til dette. Skoleåret 2024/25 ble det avholdt to dialogmøter per skole, et på høsten og et på våren. Målet for kvalitetsdialogen er å legge premisser for arbeidet med skolens utviklingsplan, avdekke skolens ståsted og sammen drøfte og vurdere utfordringer og kompetansebehov.

Tilstandsrapporten skal gi et utfyllende og godt bilde av tilstanden for videregående opplæring i Telemark fylkeskommune.

1. Videregående opplæring

Videregående opplæring i Telemark omfattet i 2024/25 omtrent 5400 elever, 800 voksne og 1700 lærlinger og lærekandidater fordelt på 11 videregående skoler, opplæring i bedrifter, voksenopplæringen, oppfølgingstjenesten, sosialmedisinske institusjoner, fengsel og alternative opplæringsarenaer. 209 elever hadde individuelt tilrettelagt opplæring² (ITO) i 2024/25. Det er litt færre enn de to foregående årene. De siste sju årene har antallet elever med ITO ligget mellom 200 og 234.

Målet for den videregående opplæring er at så mange som mulig gjennomfører med best mulig læringsutbytte. Alle elever og lærlinger/lærekandidater skal oppleve mestring og utfordringer. De skal møte en opplæring av høy kvalitet som gir den enkelte nødvendige forutsetninger for fremtidig velferd, verdiskaping og en bærekraftig utvikling.

I juni 2019 ble Strategiplan for helsefremmende opplæring for det som skulle bli Vestfold og Telemark fylkeskommune vedtatt³. Strategiplanen har seks prioriterte områder:

1. Profesjonsutvikling
2. Livsmestring
3. Grunnleggende ferdigheter
4. Matematikk
5. Digital kompetanse
6. Det 4-årige yrkesfagløpet

Strategiplanen gjelder for Telemark fylkeskommune ut kalenderåret 2025. For å etablere et felles, forpliktende grunnlag for utviklingen av videregående opplæring, har skolene utarbeidet planer der de konkretiserer de ulike strategiområdene og beskriver tiltak som er iverksatt, eller skal settes i gang. Denne konkretiseringen skal blant annet knytte opplæring og folkehelse tydeligere sammen. Graden av utdanning er en indikator for senere inntekt og helse, og utdanning er viktig for å få jobb, inntekt og goder som følger av å være i arbeid. Våre utdanningsinstitusjoner er derfor viktige aktører for sosial utjevning og mobilitet.

Årets tilstandsrapport beskriver i hovedsak resultater for skoleåret 2024/25. Resultatene er svakere etter den kraftige oppgangen i koronaårene, og mange av figurene og tabellene i rapporten som viser derfor utviklingen over flere år, viser disse årene som en «pukkel» på linjene.

1.1. Videregående skoler i Telemark

Fylkeskommunen har ansvar for videregående opplæring i skole og bedrift. Videregående opplæring deles inn i to typer etter opplæringens formål. Studieforberedende opplæring (SF) skal forberede elevene til videre studier ved høyskoler eller universitet. Yrkesfag (YF) skal gjøre elevene i stand til å gå ut i lære og deretter virke i et yrke etter endt læretid.

² [Opplæringsloven § 11-6 Individuelt tilrettelagt opplæring](#)

³ Strategiplanen har seks politisk vedtatte strategiområder og tre mål, vedtatt av Fellesnemnda 25.06.2019, sak 75/19. [Helsefremmende opplæring - Strategiplan for videregående opplæring i Vestfold og Telemark 2021-2025 \(vtfk.no\)](#), s. 6

Studieforberedende opplæring består av tre år med undervisning på skolen. Yrkesfag består som regel av to års undervisning som forbereder eleven på to påfølgende år som lærling eller lære kandidat i bedrift. Det er flere veier til yrkeskompetanse, og det gis også ulike typer kompetansebevis. Tabell 1 gir en oversikt over utdanningsprogrammer og forkortelser.

Tabell 1 Oversikt over programmer og forkortelser

Utdanningsprogram	Forkortelse	Fullt navn
Yrkesfaglige utdanningsprogram	BA	Bygg- og anleggsteknikk
	EL	Elektro og datateknologi
	FD	Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign
	HS	Helse- og oppvekstfag
	IM	IT og medieproduksjon
	NA	Naturbruk
	RM	Restaurant- og matfag
	SR	Salg, service og reiseliv
	TP	Teknologi og industrifag
Studieforberedende utdanningsprogram	ID	Idrettsfag
	KD	Kunst, design og arkitektur
	ME	Medier og kommunikasjon
	MD	Musikk, dans og drama
	ST	Studiespesialisering
Påbygg	PB	Påbygg til generell studiekompetanse

Kilde: VIGO

Tabell 2 viser skolene i fylket med utdanningsprogrammer.

Tabell 2: De videregående skolene i Telemark fylkeskommune per 1.1.2025 – i nummerrekkefølge fra kart

Nr. i kart	Skole	Kommune	Elever	Ansatte	Utdanningsprogram
1	Kragerø vgs.	Kragerø	294	75	ST, ID, TP, BA, HS, PB
2	Bamble vgs.	Bamble	321	77	ST, TP, HS, EL, SR
3	Porsgrunn vgs.	Porsgrunn	796	166	ST, ID, TP, IM, KD, FD
4	Skogmo vgs.	Skien	864	200	HS, BA, EL, TP, PB
5	Hjalmar Johansen vgs.	Skien	535	133	ID, ME, RM, PB
6	Skien vgs.	Skien	926	166	ST, MD, SR
7	Nome vgs., avd. Sørve	Nome	431	138	NA, PB (Sørve) BA, EL, TP, HS, FD (Nome)
9	Bø vgs.	Midt-Telemark	307	52	ST, ID
10	Notodden vgs.	Notodden	439	128*	ST, TP, HS, PB, EL, SR
11	Rjukan vgs.	Tinn	141	42	ST, HS, TP, PB, BA
12	Vest-Telemark vgs., avd. Dalen	Tokke	149	58	TP, ST, HS, EL, PB, BA
Summer			5203	1235	

*Inkluderer ansatte ved ressurscenteret.

Kilde: VIGO via Qlik, Visma HRM (ansatte)

I tillegg til den ordinære organiseringen av opplæringen, er det også noe av opplæringen som organiseres i andre grupper. Tabell 3 gir en oversikt per videregående skole i Telemark fylkeskommune, per 1. januar 2025.

Tabell 3: Organisering i andre grupper enn de ordinære

Skole	Sted	Organisering i andre grupper
Bamble vgs.	Grasmyr	Opplæring i mindre grupper, voksenopplæring
Bø vgs.	Bø	Opplæring i mindre grupper, voksenopplæring
Hjalmar Johansen vgs.	Skien	Opplæring i mindre grupper, voksenopplæring
Nome vgs.	Ulefoss/Lunde	Voksenopplæring
Kragerø vgs.	Kragerø	Voksenopplæring
Notodden vgs.	Notodden	Nettskole
Porsgrunn vgs.	Porsgrunn	International baccalaureate, opplæring i mindre grupper
Skien vgs.	Skien	Voksenopplæring, opplæring i mindre grupper
Skogmo vgs.	Skien	Voksenopplæring, opplæring i kriminalomsorgen
Talenthuset	Skien	Ungdom fra 16-29 år
Skolen for sosiale og medisinske institusjoner (SMI)	Skien	Undervisning til barn og unge innlagt i helseinstitusjon eller bosatt i barneverninstitusjon.

Kilde: Telemark fylkeskommune

Figur 2 Kart over videregående skoler i Telemark fylkeskommune – folketall per kommune (1.1.2023).
De videregående skolene er markert med nummer.

1.2. Videregående opplæring for voksne

Pr 01.10 2024 var det 780 voksne deltakere i Telemark, hvorav 431 i yrkesfaglige og 349 i studieforberedende utdanningsprogram. Det er 72 flere deltakere enn året før.

2024 har vært et år med store endringer i videregående opplæring for voksne. Med ny opplæringslov og forskrift, som trådte i kraft 1. august 2024, har voksne fått utvidede rettigheter til videregående opplæring.

Videregående opplæring for voksne er nærmere beskrevet i kapittel 7.

1.3. Undervisningsstillinger og lærertetthet i Telemark

Videregående opplæring er den klart største sektoren i fylkeskommunen målt i antall ansatte og i årsverk. Skolene og det pedagogiske personalet utgjør størsteparten av de ansatte.

Stillingskoden lærerne er registrert med i fylkeskommunens lønns- og personalsystem, Visma HRM, ligger til grunn for tallene i oversikten over lærernes kompetanse⁴.

Tabell 4 Oversikt over pedagogisk personale på skolene

Skole	Undervisnings- stillinger uten godkjent utdanning				Totalt undervisnings- stillinger	Lærer per 100 elever
	Lærer	Adjunkt	Lektor			
Bamble vgs.	3	1	34	12	50	15,6
Bø vgs.	0	0	17	20	37	12,1
Hjalmar Johansen vgs.	2	3	46	31	82	15,3
Kragerø vgs.	4	0	21	16	41	13,9
Nome vgs.	11	1	47	24	83	19,3
Notodden vgs.	3	3	42	16	64	14,6
Porsgrunn vgs.	5	1	53	56	115	14,0
Rjukan vgs.	0	2	18	9	29	20,6
Skien vgs.	0	1	51	80	132	14,3
Skogmo vgs.	9	5	99	33	146	16,9
Vest-Telemark vgs.	3	0	21	16	40	26,7
Totalsum	40	17	449	313	819	15,7

Kilde: Visma HRM, VIGO via Qlik Sense (elevtall).

⁴ Dersom lærere har andre stillingsbetegnelser enn det som er oppgitt i tabellen, er de ikke med i oversikten. Det betyr også at det er flere ansatte på skolene enn det som framkommer her. Dersom en person har flere stillinger på samme skole eller ved ulike skoler, kommer heller ikke det fram i denne oversikten. Det er kun hovedstillingen som telles.

Det er forskjeller mellom skolene som gjør at man må utvise forsiktighet ved sammenligninger av lærertetthet.

1.4. Kompetanseutvikling

Kompetanseplanen for videregående opplæring i Vestfold og Telemark er fortsatt styringsdokumentet for arbeidet med kompetanseutvikling i Telemark fylkeskommune. Planen gjelder ut 2025 og tar utgangspunkt i Strategiplan for helsefremmende opplæring. Målgruppen for planen er ledere og lærere i de videregående skolene, instruktører og faglig ledere i lærebedrifter og øvrige ansatte i skole og bedrift som primært har oppgaver knyttet til elevenes og lærlingenes/lærekandidatenes læring og utvikling.

Alle lærere og skoleledere kan søke på de nasjonale ordningene innenfor Kompetanse for kvalitet. Dette er videreutdanninger som gir studiepoeng. I tillegg benytter fylkeskommunen seg av lokal kompetanseutvikling gjennom de ulike tilskuddsordningene staten tilbyr. Disse ordningene gjelder kun etterutdanning og utløser ikke studiepoeng. Basert på skolenes og lærernes behov, bruker fylkeskommunen også egne midler til ulike typer kompetansehevende tiltak.

Fylkeskommunen er opptatt av at kompetanseutvikling i størst mulig grad skjer i profesjonsfelleskapet på egen arbeidsplass. For å styrke kompetanseutvikling mellom de ulike virksomhetene i fylkeskommunen, var det skoleåret 2024/2025, 15 operative fagnettverk for lærere. Nettverkene har jobber med kollektiv læring og erfaringsutveksling på tvers av skolene.

I Utdanningsdirektoratets ordning Kompetanse for kvalitet, ble det for 2024/2025 totalt sendt 82 søknader, hvorav 68 ble innvilget. Kolonnene for 24/25 viser hvordan søknadene fordeler seg på de ulike ordningene.

Tabell 5 Oversikt over videreutdanning for lærere 2023/24 og 2024/25

Ordning:	Antall søkere		Videresendt Udir		Godkjent av Udir	
	23/24	24/25	23/24	24/25	23/24	24/25
Videreutdanning for lærere	61	71	51	53	34	39
Yrkesfaglærere	6	23	5	14	5	14
Utdanningsstipend (PPU/YFL)	15	13	15	13	15	13
Rektorutdanning	4	2	4	2	4	2

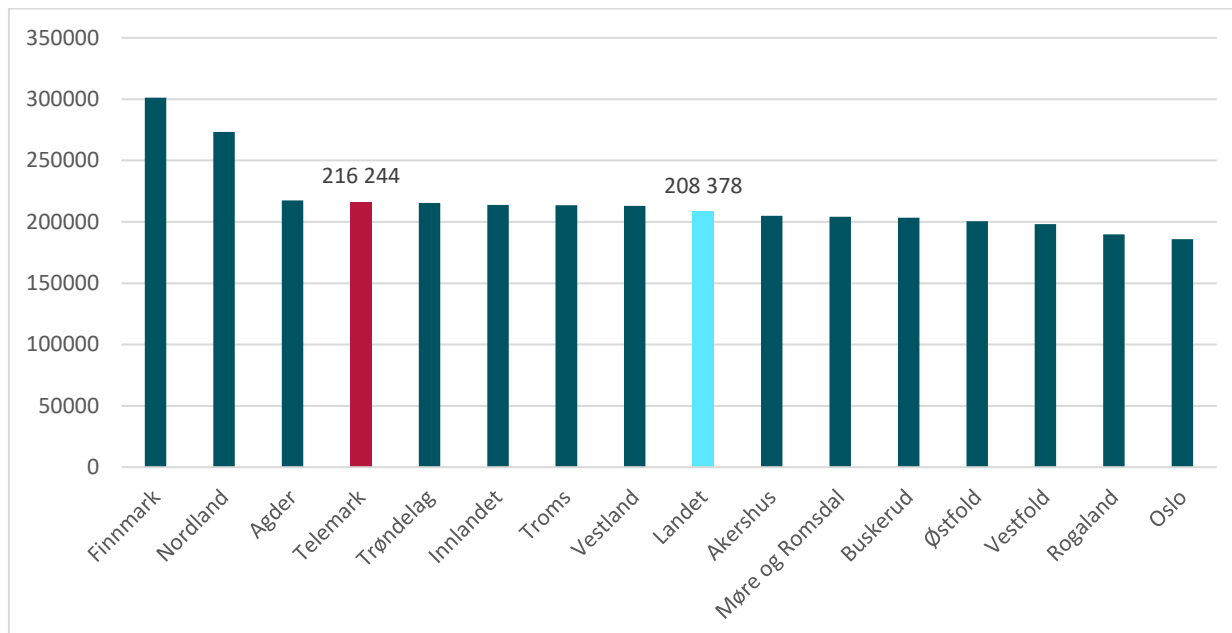
Kilde: Udir.no

1.5. Økonomi i videregående opplæring i Telemark

I dette avsnittet presenteres sentrale KOSTRA-tall for videregående opplæring. KOSTRA gjør det mulig å sammenligne fylkeskommuner, regionale inndelinger og landsgjennomsnitt. KOSTRA gir styringsinformasjon om ressursinnsatsen, prioriteringer og måloppnåelse, og er satt sammen av flere grunnlagsdata, som for eksempel regnskapstall og elevtall. Informasjonen bør ikke brukes direkte som informasjonsgrunnlag for beslutninger, men kan gi indikasjoner på prioriteringer og ressursbruk på ulike områder. Informasjonen skal bidra til åpenhet og til å gi muligheten for å forbedre tjenestetilbudet i kommune- og fylkeskommunesektoren.

Finnmark og Nordland skiller seg ut med spesielt høye kostnader per elev, mens Rogaland og Oslo har lave kostnader, som det framgår av figur 3. Telemark har høyere kostnader til videregående opplæring enn landet som helhet og de fleste andre fylker.

Figur 3 Netto driftsutgifter per elev i fylkene 2024.

Kilde: SSB tabell 12399

I sak til Fylkestinget i desember 2024 skrev fylkesdirektøren:⁵

På grunn av distriktsomsyn har Telemark eit for kostbart vidaregåande skuletilbod. Telemark er eit geografisk stort fylke med ein forholdsvis låg befolkning.

Fylkesdirektøren registrerer at andelen av det totale opplæringsbudsjettet som går til elevar med behov for særskild tilrettelegging aukar samtidig som skiljet mellom opplærings- og helseaktivitet blir mindre tydeleg.

Tabell 6 viser et utvalg nøkkeltall for videregående opplæring. Indikatorene viser forbruk per elev på studieforbedende- og yrkesforbedende utdanningsprogram, og i snitt for alle utdanningsprogram. Den siste indikatoren i tabellen Utdanning i skole inkluderer alle kostnader knyttet til en elev, herunder alle støttefunksjonene.

Tabell 6 Forbruk per elev per utdanningstype og samlet, inkl. skoledrift.

Indikator 2024	Landet	Telemark
Studieforbedende utdanningsprogram samlet	90 390	96 532
Yrkesfaglige utdanningsprogram samlet	122 784	133 991
Utdanning i skole, inkl. alle utgifter til skoledrift	208 378	216 244

Kilde: SSB, tabell 12399

⁵ Sak nr. 24/04666

Tabellen viser at yrkesfaglige utdanningsprogram hadde 39 % høyere forbruk per elev enn studieforberedende utdanningsprogram i 2024. Yrkesfag har høyere lærertetthet og større krav til utstyr og lokaler.

Tabell 7 viser ressursbruk per elev for øvrige støttefunksjoner i skole, og for kostander som ikke er direkte tilknyttet et spesifikt utdanningsprogram.

Tabell 7 KOSTRA-tall for øvrige områder i videregående opplæring. Kostnader per elev 2024.

Kostra-funksjon	Landet	Telemark
510 Skolelokaler og internatbygninger	39 024	34 353
515 Fellesutgifter og støttefunksjoner for videregående opplæring	23 154	26 629
520 Pedagogisk ledelse, pedagogiske fellesutgifter og gjeste-elevsoppgjør	20 473	15 202
561 Oppfølgingstjenesten og Pedagogisk psykologisk tjeneste	4 241	4 896
562 Individuelt tilrettelagt opplæring og særskilt tilpasset opplæring	21 021	24 795
570 Fagopplæring	89 555	109 717
581 Voksenopplæring etter opplæringsloven	74 427	62 095
590 Andre formål	8 019	10 092

Kilde: SSB, tabell 12399

Tabell 8 gir en kort beskrivelse av de ulike KOSTRA-funksjonene i tabellen over.

Tabell 8 Beskrivelse av KOSTRA - funksjonene

KOSTRA-funksjon	Beskrivelse
510 Skolelokaler og internatbygninger	Utgifter/inntekter til drift, vedlikehold og investeringer knyttet til skolelokaler og internatbygninger (med tilhørende tekniske anlegg og utendørsanlegg/skolegård). Eksempelvis renhold, vakthold, sikring, energi og vann, avløp og renovasjon.
515 Fellesutgifter og støttefunksjoner for videregående opplæring	Fellesutgifter og utgifter til støttefunksjoner knyttet til videregående opplæring som ikke er direkte relatert til pedagogisk virksomhet eller eiendomsforvaltning.
520 Pedagogisk ledelse, pedagogiske fellesutgifter og gjesteelevsoppgjør	Administrative fellesutgifter i den pedagogiske virksomheten.
561 Oppfølgingstjenesten og Pedagogisk psykologisk tjeneste	Oppfølgingstjenesten og Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT).
562 Individuelt tilrettelagt opplæring og særskilt tilpasset opplæring	Ekstra utgifter inkludert ledelsesressurser utover ordinær undervisning. Herunder assistenter, inventar og utstyr for opplæring i spesialgrupper.
570 Fagopplæring	Omfatter alle utgifter og inntekter til opplæring i bedrift eller fagopplæring i skole
581 Voksenopplæring etter opplæringsloven	Utgifter og inntekter ved særskilte tilbud for voksne innenfor opplæringsloven, inkludert utgifter til ledelse. Gjelder både elever med og elever uten rett, uavhengig av om det er fylkeskommunen eller andre som finansierer tilbudet.
590 Andre formål	Utgifter og inntekter som ikke er direkte knyttet til ordinær videregående opplæring. Herunder SMI, kurs utenfor opplæringsloven, privatisteksamen, jobbsjansen med mer.

Kilde: KOSTRA veileder 2023

1.6. Elevenes årstimetall

Fylkestinget vedtok i sak 105/21 den 15. juni 2021 at tilstandsrapporten skal inneholde elevenes timetall gitt på årsbasis, dvs. timetall eller årstimer gitt med utgangspunkt i læreplanene.

Fylkestinget ønsket en oversikt over hvor mange av disse timene elevene får opplæring i, og eventuelt antall timer som faller bort eller ikke avholdes.

Det er i øyeblikket ikke noen hensiktsmessig måte å ta ut data om elevenes årstimetall på for skoleåret 2024/2025.

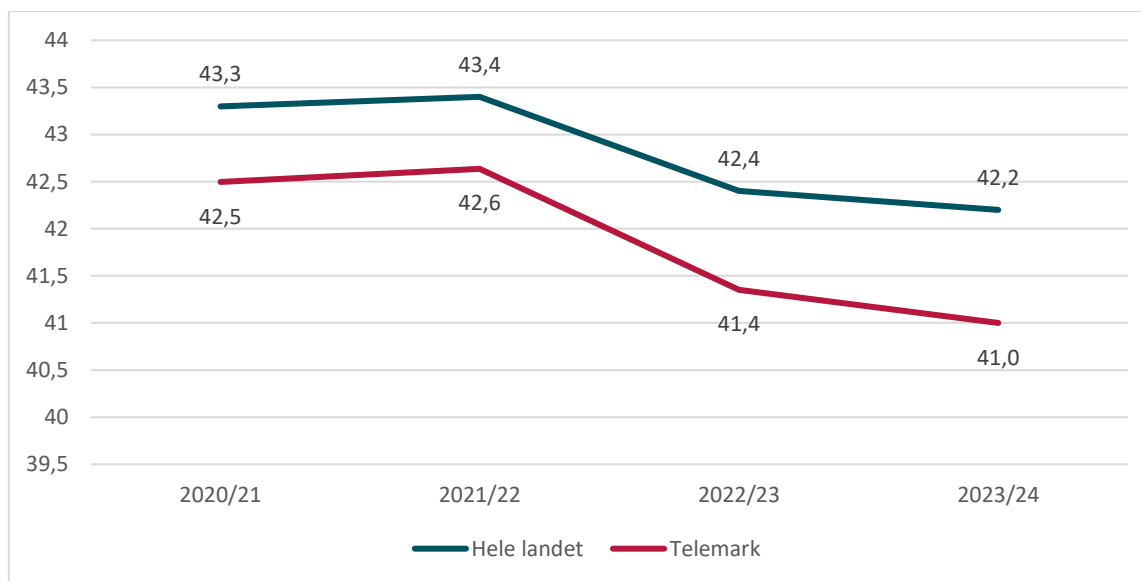
2. Gjennomføring

Det er et overordnet mål at elever, lærlinger og lære kandidater i videregående opplæring skal gjennomføre sitt opplæringsløp som planlagt. Gjennomføringen anerkjennes med vitnemål, fag-/svennebrev eller kompetansebevis, og er grunnlaget for videre studier eller som direkte inngang til arbeidslivet. Elever som ikke har tilfredsstillende utbytte av den ordinære opplæringen, har etter sakkyndig vurdering krav på individuelt tilrettelagt opplæring (ITO). Det fattes enkeltvedtak om ITO, og opplæringstilbudet beskrives i en egen individuell opplæringsplan (IOP).

2.1. Forutsetninger

Grunnskolepoeng er uttrykk for elevenes gjennomsnittlige karakterer ved utgangen av ungdomsskolen. Telemark er blant fylkene med lavest grunnskolepoeng i landet i 2024. De siste årene har Telemark ligget omtrent ett poeng under landsgjennomsnittet. Skoleåret 2024/25 ligger vi 1,2 poeng under. Grunnskolepoeng er en god indikator for gjennomføring av videregående skole. Der vil si at elever med høyere grunnskolepoeng i gjennomsnitt gjennomfører og består videregående skole raskere og i høyere grad⁶. De siste årene viser en nedgang i grunnskolepoeng. Utdanningsdirektoratet antar at dette har sammenheng med at karaktersnittet økte under pandemien.⁷

Figur 4 Grunnskolepoeng fra ungdomsskolen. Hele landet og Telemark, 2020/21–2023/24

Kilde: Udir.no

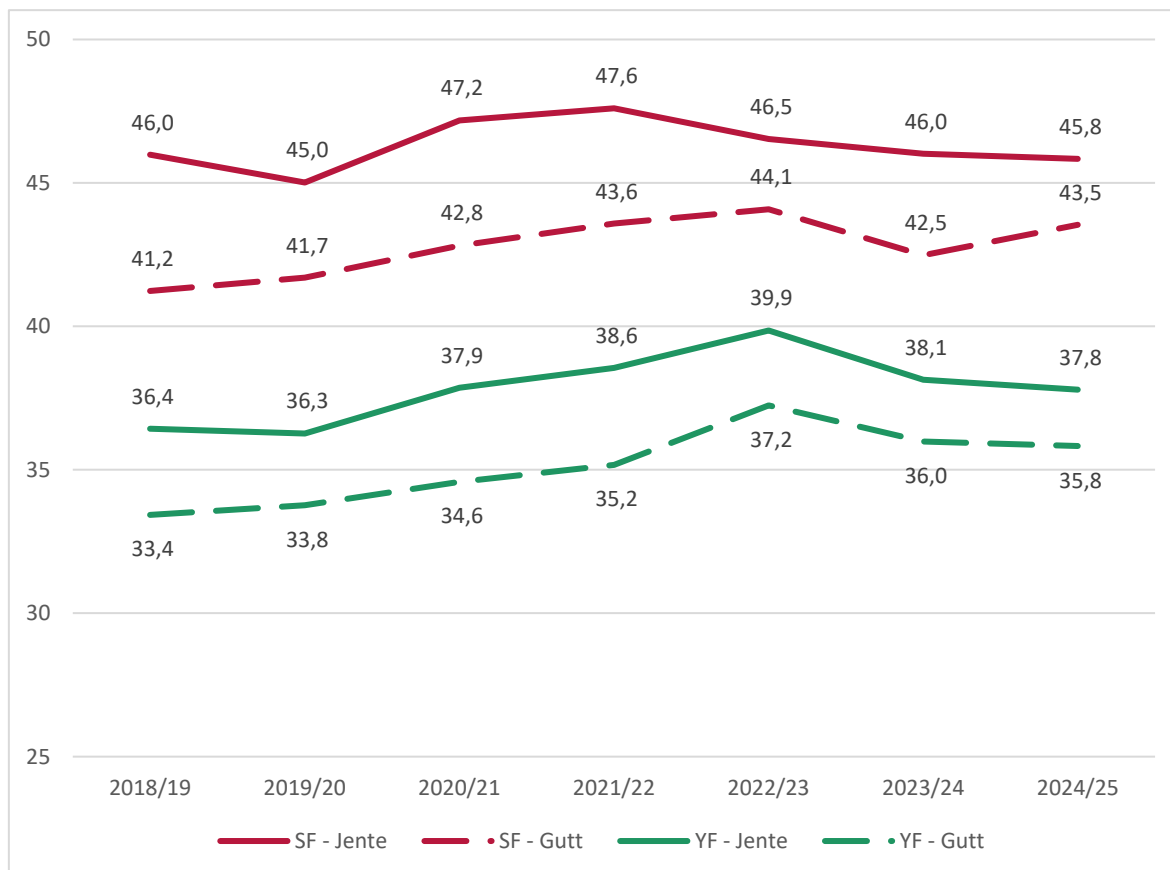
Gjennomsnittlige grunnskolepoeng i Telemark er litt høyere enn før pandemien. Dette gjelder både for elever som går yrkesfaglig og studieforberedende utdanningsprogram.

⁶ <https://nifu.rapport 2020 Fra 16 til 30: Om utdanning, jobb og inntekt for 9341 unge fra Østlandet>

⁷ [Liten karakternedgang i grunnskolen | udir.no](https://udir.no/liten-karakternedgang-i-grunnskolen)

Elever⁸ på studieforberevende vg1 har de siste årene hatt mellom 7 og 9,5 flere grunnskolepoeng enn de som går vg1 yrkesfag. Jentene har flere grunnskolepoeng enn guttene, men forskjellen mellom kjønnene er mindre enn før pandemien.

Figur 5 Utvikling i grunnskolepoeng for vg1-elever i Telemark etter kjønn og utdanningstype

Kilde: VIGO via Qlik Cloud

Elektro og datateknologi er det yrkesfaglige utdanningsprogrammet hvor eleven har klart høyest karaktersnitt fra ungdomsskolen, helt på høyde med de studieforberevende utdanningsprogrammene. Det varierer fra år til år hvilket av de studieforberevende utdanningsprogrammene som har høyest antall grunnskolepoeng blant sine vg1-elever. De siste to årene har det vært Musikk, dans og drama.

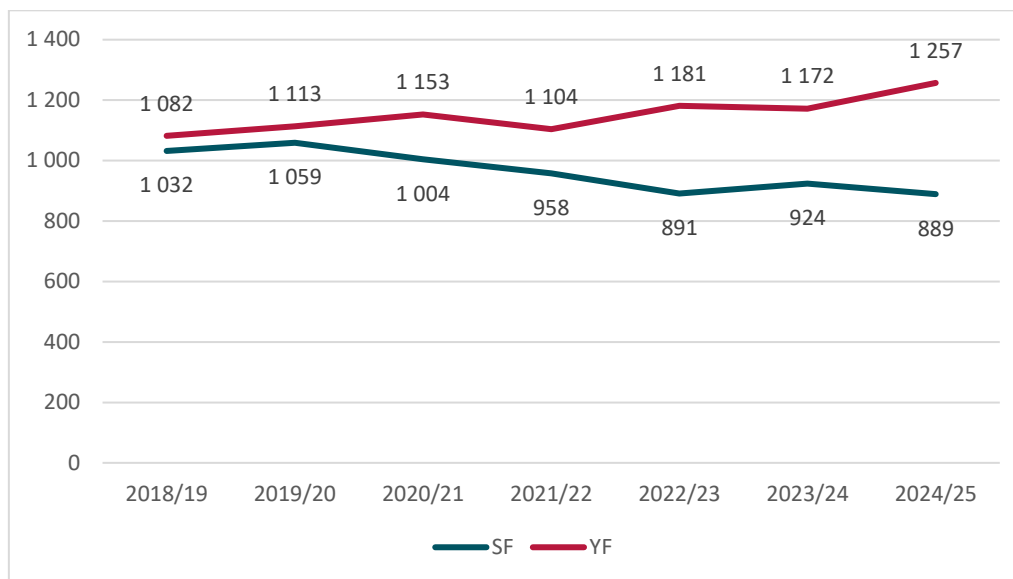
De laveste grunnskolepoengene finner vi på Restaurant og matfag, Bygg- og anlegg og Salg, service og reiseliv.

2.1.1 Utdanningstyper og grunnskolepoeng

En økende andel elever velger yrkesfaglig utdanning. 59 % av elevene på vg1 gikk yrkesfag i 2024/25. Figur 6 viser at elevene i Telemark før pandemien valgte omtrent like ofte studieforberevende som yrkesfag. Etter pandemien har stadig flere valgt yrkesfag.

⁸ Vi har i denne sammenhengen kun tilgang på grunnskolepoengene til elever som går på videregående opplæring i Telemark. Elever som slutter eller flytter etter ungdomsskolen inngår ikke i disse gjennomsnittstallene.

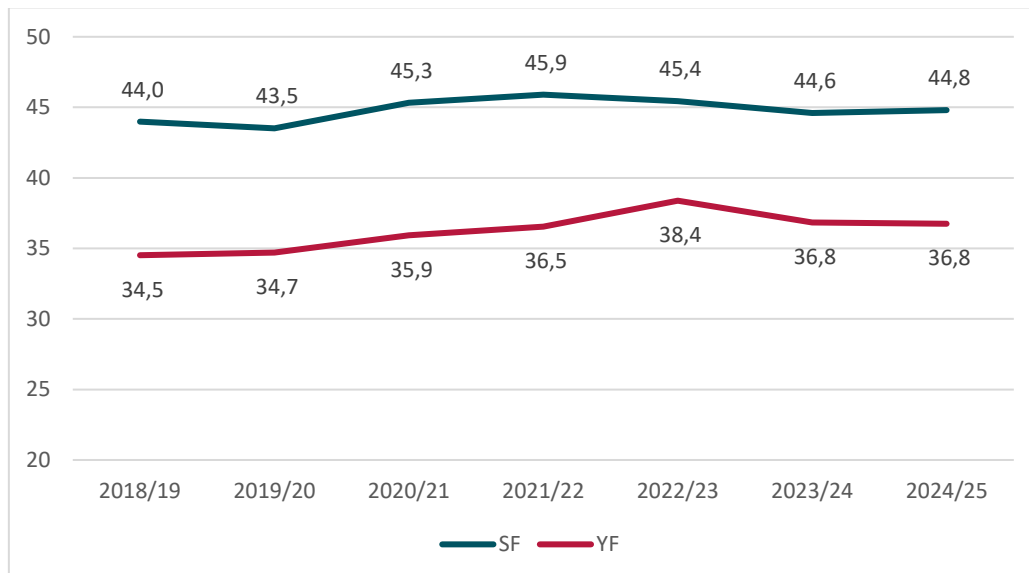
Figur 6 Antall elever på vg1 på studieforberedende og yrkesfag i Telemark

Kilde: VIGO via Qlik Cloud

Gjennomsnittlige grunnskolepoeng for vg1 yrkesfag har økt med 2,3 poeng siden før pandemien, mens det for elevene på studieforberedende har økt med 0,8 poeng, jf. figur 7. Det tyder på at med økt interesse for yrkesfag, så øker også gjennomsnittskarakterene og gjennomføringen. Også inntaksgrensa øker på en del programområder på yrkesfag.

Figur 7 Utvikling i grunnskolepoeng for vg1-elever på studieforberedende og yrkesfag

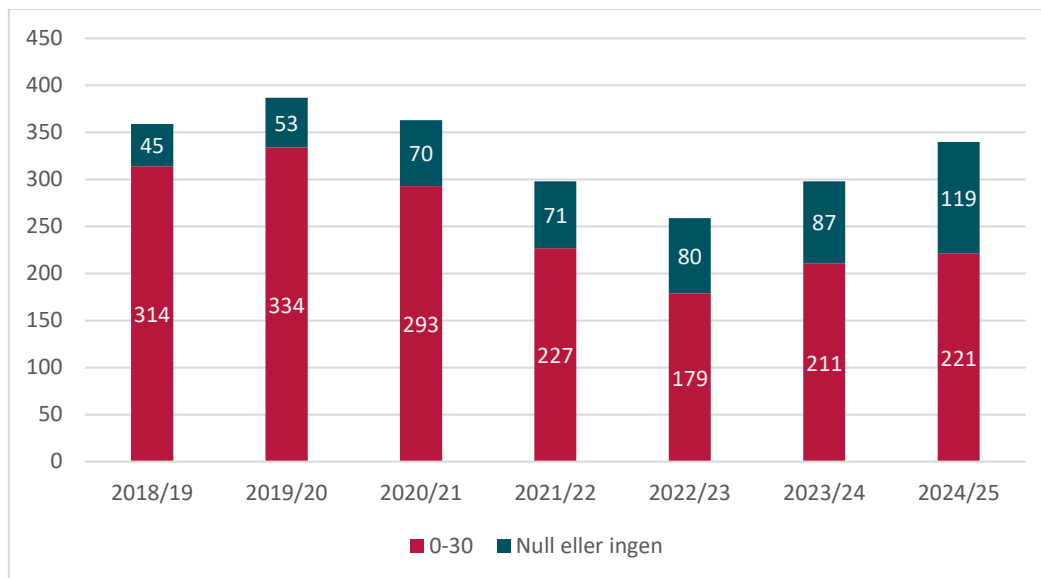
Kilde: VIGO via Qlik Cloud

For at det skal beregnes grunnskolepoeng for en elev, må eleven ha fått karakter i minst halvparten av fagene. Elever som har hatt høyt fravær eller hatt fritak i flere fag, kan ende opp med null grunnskolepoeng. Det kan være flere årsaker til dette, blant annet høyt fravær, psykisk helse, kort botid og behov for individuelt tilrettelagt opplæring.

De siste årene har antallet elever uten grunnskolepoeng økt, mens antall elever med lave grunnskolepoeng blitt mindre. Elevgruppa uten grunnskolepoeng har generelt bedre gjennomføring enn elevene med lavest grunnskolepoeng.

Figur 8 viser antallet elever som begynte på vg1 uten grunnskolepoeng («0 eller ingen») og elever med færre enn 30 grunnskolepoeng. Før pandemien var det i alt mellom 350 og 400 elever med lave eller ingen grunnskolepoeng. Under pandemien falt antallet, men det har siden økt igjen. Andelen som ikke får grunnskolepoeng, utgjør nå over en tredel av elevene mot 13 % i 2018/19.

Figur 8 Antall elever i vg1 med færre enn 30 grunnskolepoeng eller ingen grunnskolepoeng

Kilde: VIGO via Qlik Cloud

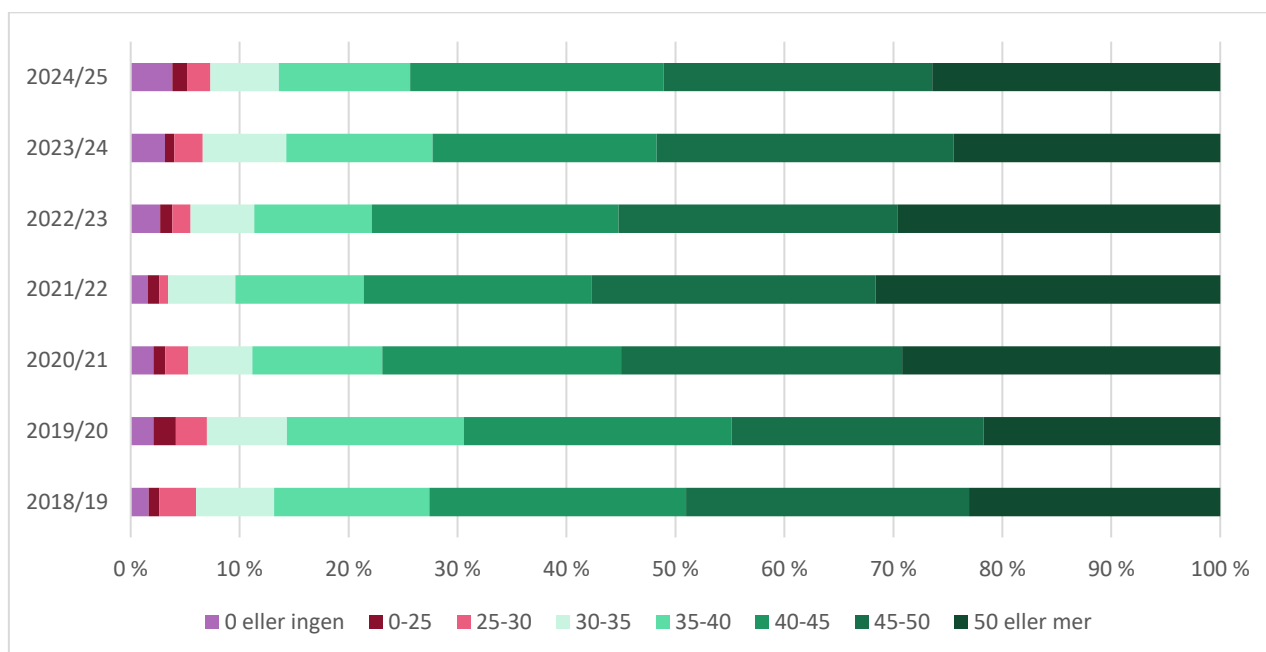
Figur 9 og figur 10 viser fordelingen av elever etter grunnskolepoeng på hhv. studieforbereende og yrkesfag. Figurene viser at andelen som begynner på vg1 uten grunnskolepoeng har økt til 3,8 % på studieforbereende og til 6,8 % på yrkesfag av elever på vg1 i 2024/25.

På studieforbereende er det en svak økning i elever med lave grunnskolepoeng de siste par årene, opp til 3,5 % fra 2,8 % elever med færre enn 30 grunnskolepoeng i 2022/23. Det er likevel en lavere andel enn før pandemien da mellom 4 % og 5 % av elevene kom med færre enn 30 grunnskolepoeng.

På yrkesfag ser vi en tydelig reduksjon i andelen elever som begynner i vg1 med lave grunnskolepoeng, jf. figur 10.

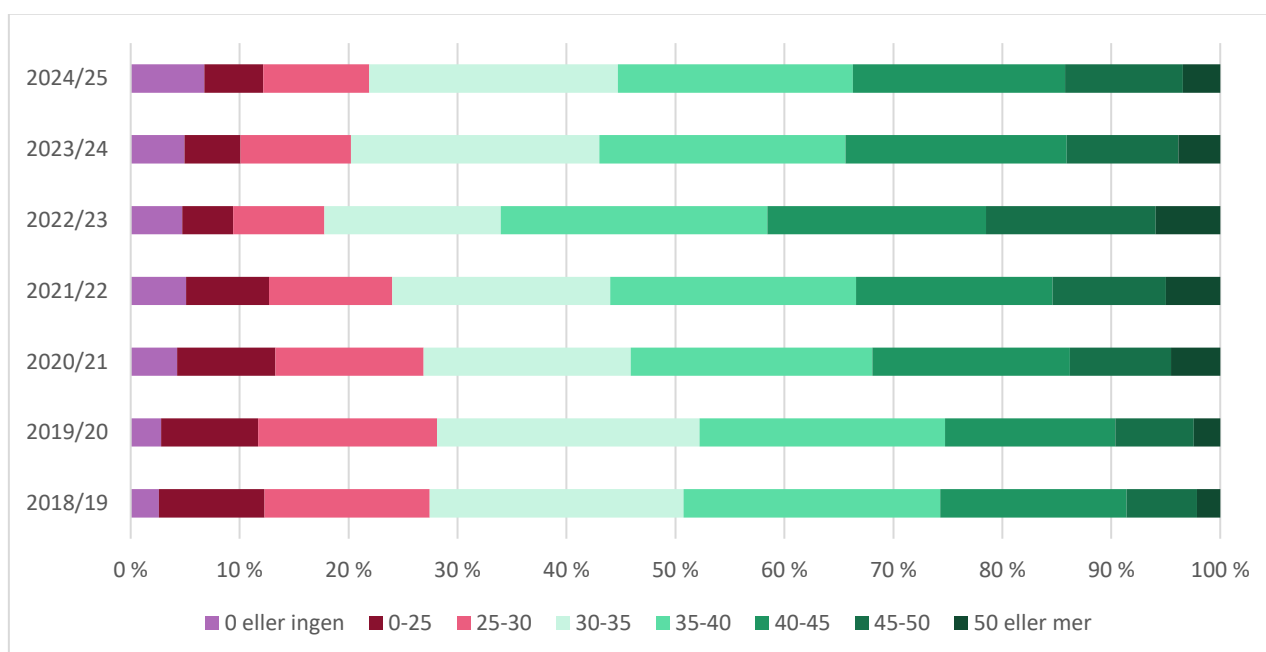
Oppsummert ser vi at andelen elever som begynner på videregående opplæring uten grunnskolepoeng er økende. Det er færre elever enn før pandemien som begynner videregående opplæring med lave grunnskolepoeng, men tendensen er økende, særlig på studieforbereende utdanningsprogram.

Figur 9 Andel elever på Studieforberedende vg1 etter grunnskolepoeng. Utvikling 2018/19–2024/25

Kilde: VIGO via Qlik Cloud

Figur 10 Andel elever på yrkesfag vg1 etter grunnskolepoeng. Utvikling 2018/19–2024/25

Kilde: VIGO via Qlik Cloud

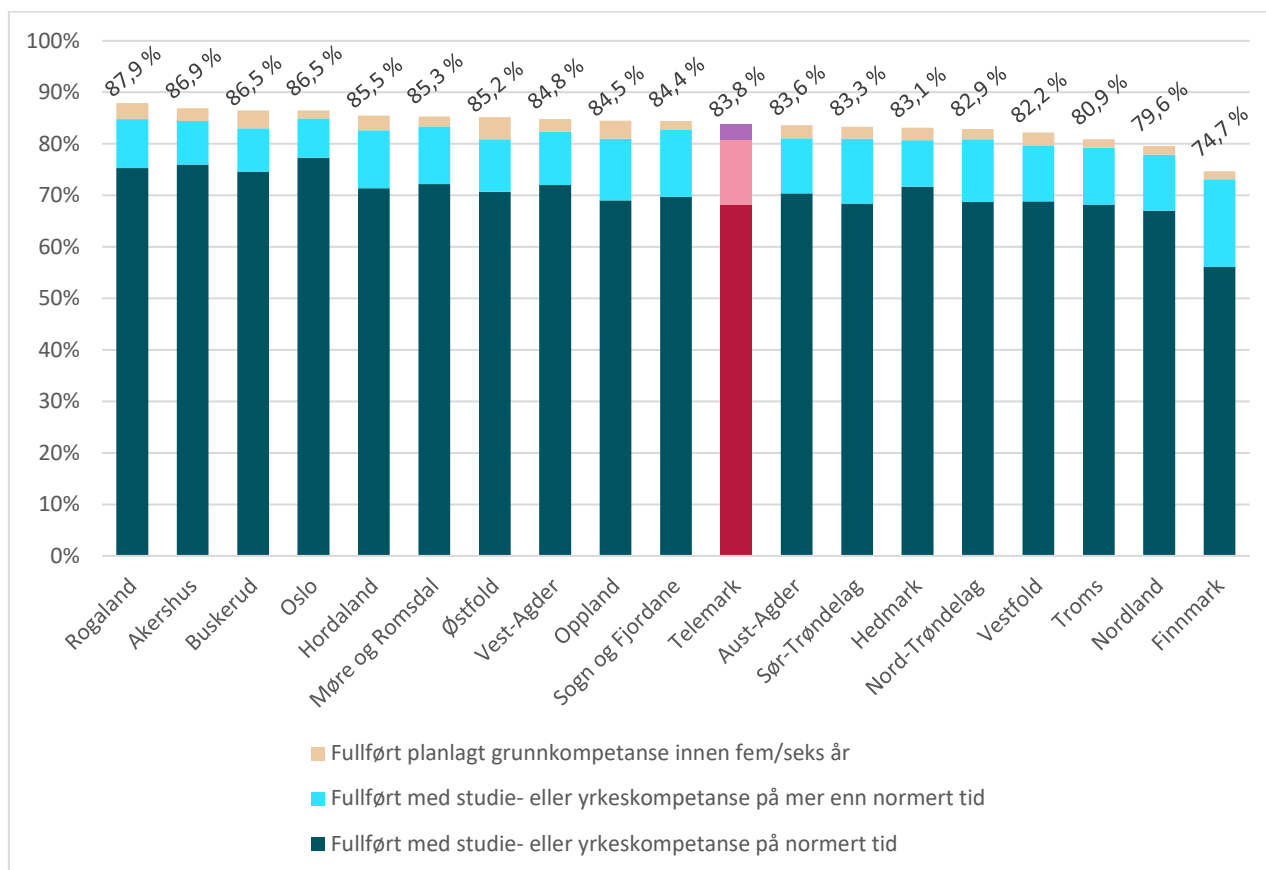
2.2. Gjennomføring etter 5/6 år

Et vanlig brukt mål på gjennomføring av videregående opplæring er *gjennomføring etter fem/seks år*. Målet sier noe om hvor mange av elevene som begynte på vg1 i et gitt år som:

- fullførte videregående opplæring og oppnådde studiekompetanse **innen fem år**
- tok fag-/svennebrev eller kompetansebrev **innen seks år**

83,8 % av elevene som begynte på vg1 i Telemark i 2018 oppnådde studiekompetanse eller fag-/svennebrev eller kompetansebrev innen fem/seks år, jf. figur 11. Det er 1,0 prosentpoeng under gjennomsnittet for landet. 70 % av elevene fullførte på normert tid.

Figur 11: Fullført og bestått etter 5 år, inkludert andel fullført med planlagt grunnkompetanse⁹ – resultat i andel

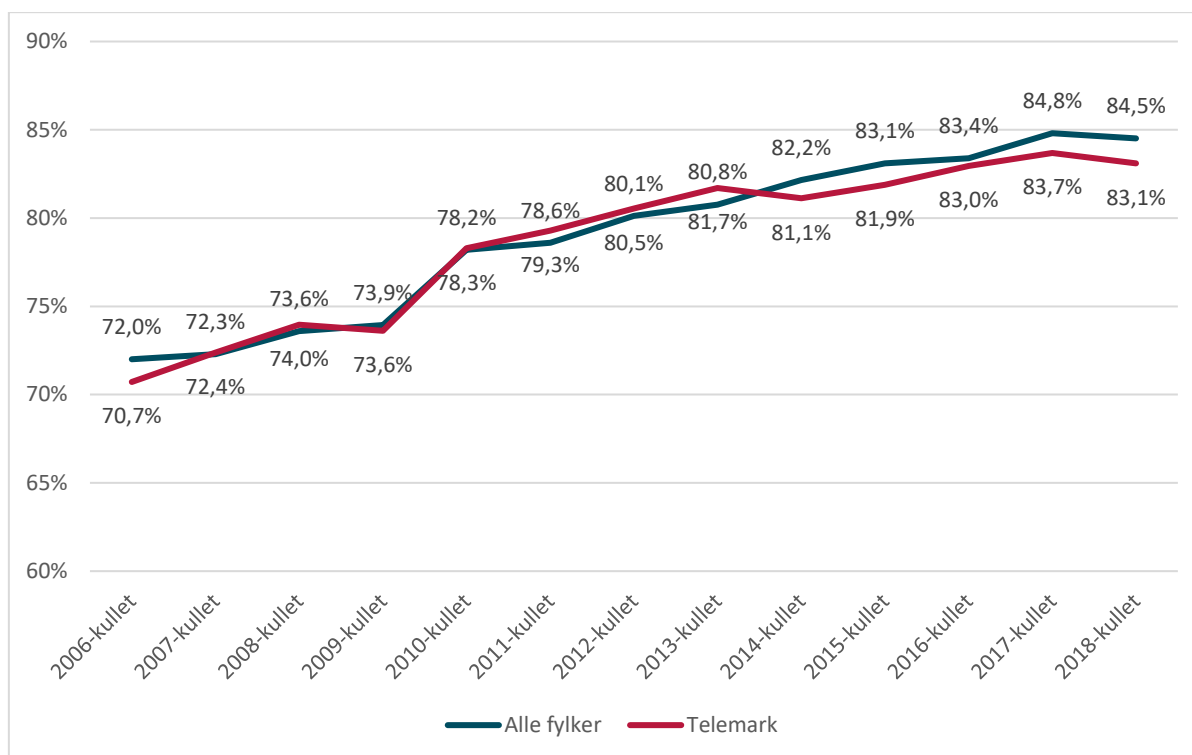

Kilde: SSB, tabell 12971

Andelen som gjennomfører videregående opplæring i fylket har sort sett økt fram til i fjor, men falt det siste året med 0,6 prosentpoeng. Andelen falt også nasjonalt, men mindre enn i Telemark, jf. figur 12.

⁹ Grunnkompetanse heter nå sluttkompetanse på lavere nivå.

Figur 12 Andel fullført og bestått etter 5/6 år. Telemark og landet. 2006-kullet – 2018-kullet. Inkludert planlagt grunnkompetanse.

Kilde: SSB, tabell 12971

De studieforberevende utdanningsprogrammene har høyest grad av gjennomføring både i Telemark og på landsbasis.

90,4 % av 2018-kullet som begynte på studieforberevende, fullførte innen fem år. Det er 0,8 prosentpoeng lavere enn 2017-kullet.

75,2 % av 2018-kullet som begynte på yrkesfaglig fullførte innen seks år. Det er 0,8 prosentpoeng høyere enn 2017-kullet.

Mer om gjennomføring: [Videregående opplæring - Gjennomføring - Telemark fylkeskommune](#)

2.3. Gjennomføring per skoleår

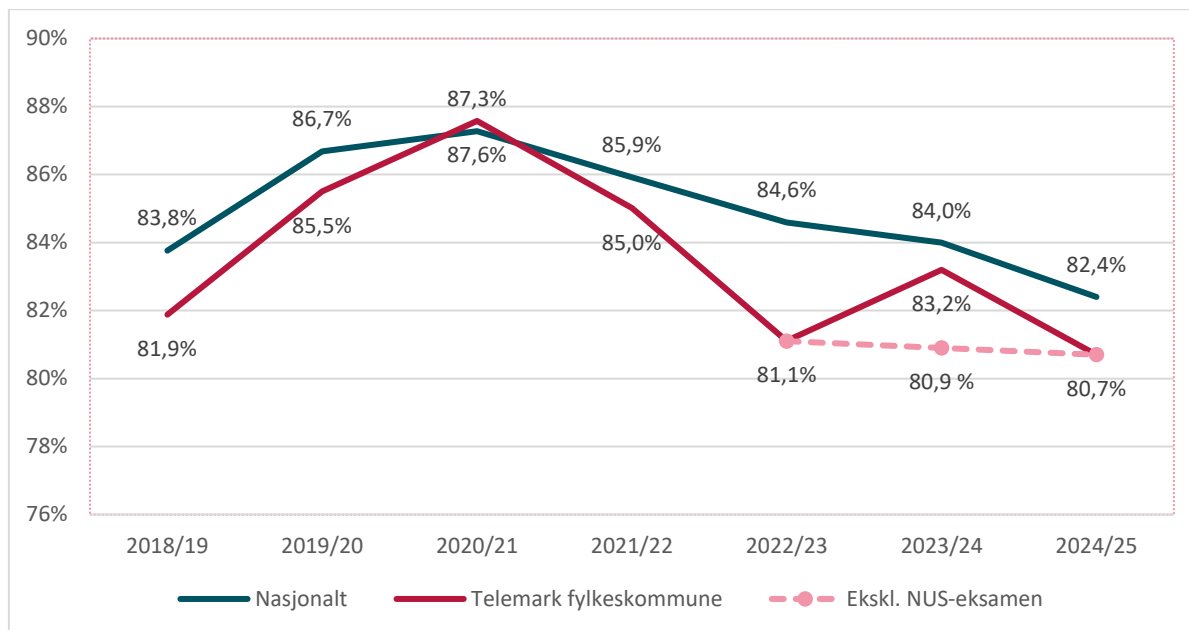
Nasjonalt har det siden pandemien vært en jevn nedgang i andelen som fullfører og består skoleåret. I Telemark kom fallet raskere, men det har siden flatet ut. I landet har andelen falt 0,7 prosentpoeng årlig, jf. figur 13. 80,7 % fullførte og bestod skoleåret 2024/25.¹⁰

En del elever har rett til ny, utsatt eller særskilt eksamen (NUS-eksamen). Resultatene fra NUS-eksamen er inkludert i resultatet for 2023/24, men ikke for 2022/23 eller 2024/25. Dette gjør

¹⁰ I dette avsnittet hvor vi sammenligner med nasjonalt snitt, er alle ordinære elever med, for best sammenligning mellom fylkene. Det inkluderer såkalte *arkiverte klasser* som fylkene velger å ta ut fra statistikkgrunnlaget. Slik er det også i Telemark, og senere i rapporten vil tallene avvike litt i positiv retning fra dette resultatet.

utviklingen de siste årene vanskelig å lese. Rosa stiplet linje i figuren viser resultatet ved skoleslutt de siste tre årene. NUS-eksamen beskrives mer detaljert i avsnittet under.

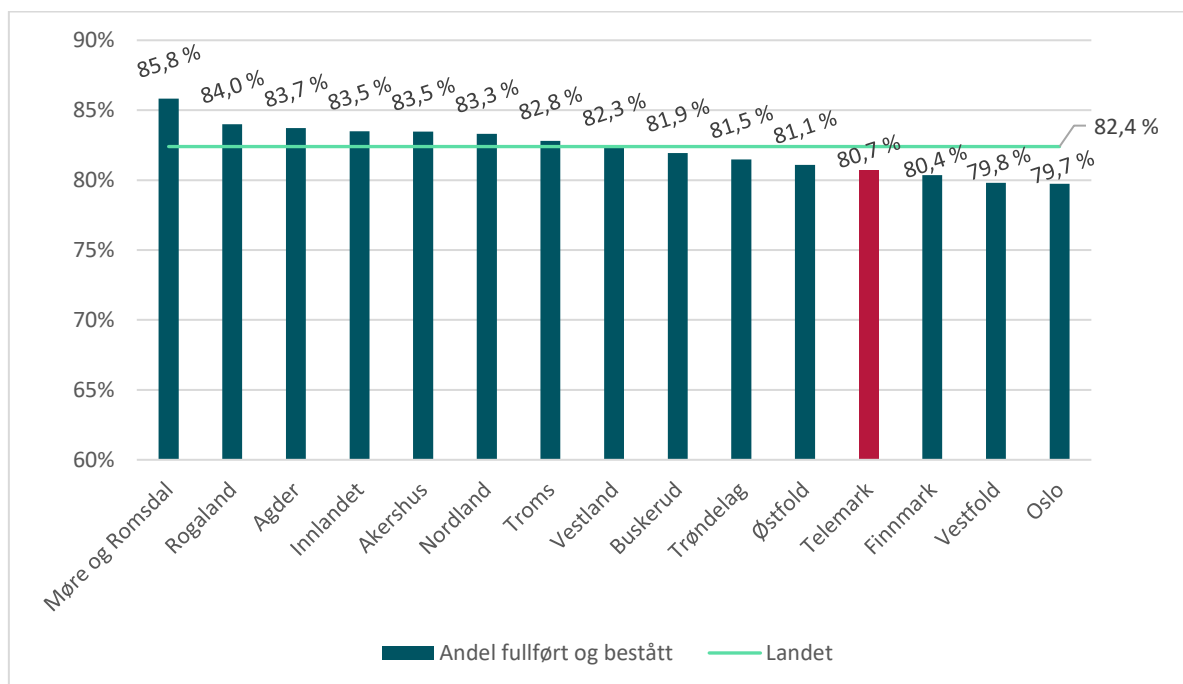
Figur 13 Andel av elevene som har fullført og bestått skoleårene. Nasjonalt og Telemark

Kilde: VIGO via Qlik Cloud

Det er fylkene med høyest beståttandel som står for det meste av fallet i resultater, og Telemark er ved skoleårsslutt 2025 bedre enn tre andre fylker, jf. figur 14.

Figur 14 Fullført og bestått per fylke og landet 2024/25

Kilde: VIGO via Qlik Cloud

Telemark lå nederst blant fylkene også for skoleåret 2022/23, men flyttet til midten av fordelingen etter at resultatene fra NUS ble lagt inn i VIGO.

2.3.1 NUS-eksamen forbedret resultatet for skoleåret 2023/24

Sommeren 2023/24 var resultatene for skoleåret 2023/24 svært like året før, med en fullført og bestått-andel på rundt 81 %. I løpet av høsten 2024 kom imidlertid resultatene fra NUS-eksamen inn i VIGO, noe som førte til en betydelig forbedring av fullført og bestått-andelene i Telemark. Andelen som fullførte og besto skoleåret 2023/24 bedret seg med 2,3 prosentpoeng til 83,2 % fullført og bestått. Det er grunn til å se litt nærmere på en såpass stor endring i resultatet.

Ny eksamen og særskilt eksamen (NUS) er for elever som har fått karakteren 1, hhv. på eksamen eller som standpunktkarakter. Utsatt eksamen er for elever som har dokumentert fravær på eksamen. Det er dermed ny og særskilt eksamen som gjør det mulig for elever som tidligere har fått strykkarakter, å bestå skoleåret. Dersom eleven ikke består eksamen, eller påfølgende ny eller utsatt eksamen, strykes standpunktkarakteren i faget, og eleven må ta faget som privatist.

I alt 245 elever avla til sammen 284 NUS-eksamener høsten 2024. Det er litt flere elever enn året før. 59 % av eksamenene ble bestått og 125 av elevene fullførte og bestod skoleåret.

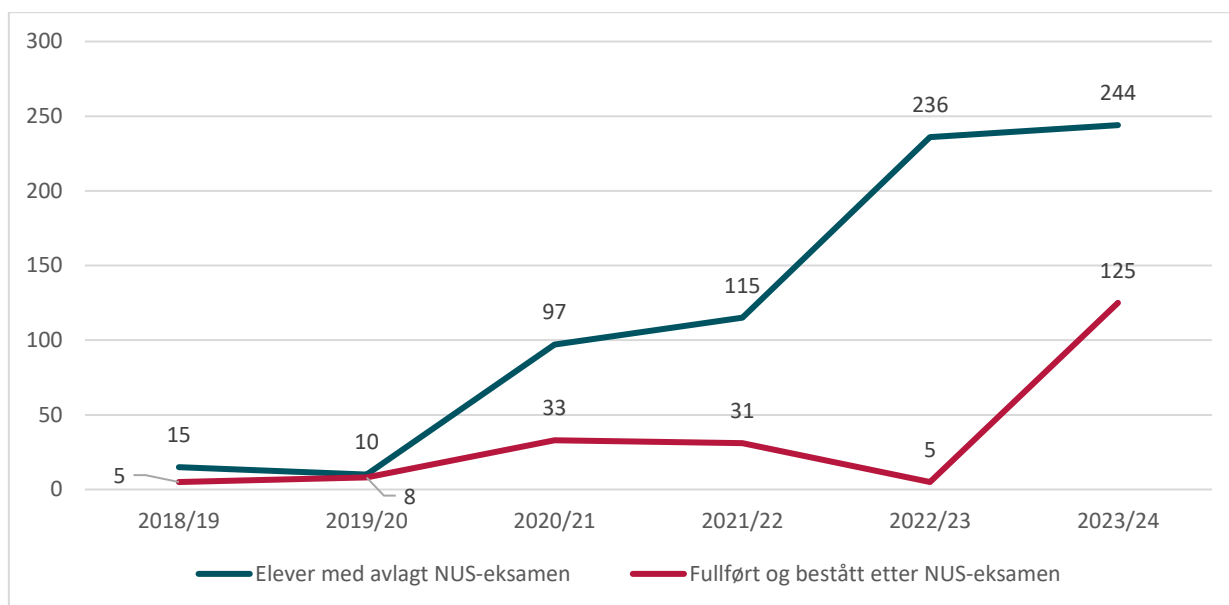
Året før avla 236 elever til sammen 279 NUS-eksamener. 51 % av eksamenene ble bestått. Kun 5 av disse elevene er nå registrert med bestått skoleår 2022/23. Dette er neppe riktig, og en gjennomgang av resultatene for disse elevene vil bli foretatt utover høsten.

I tillegg er det verdt å merke seg at fullført og bestått-andelen nasjonalt kun endret seg 0,1 prosentpoeng etter at resultatene fra NUS-eksamen ble tilgjengelige. Det er liten grunn til å tro at andre fylker har en vesentlig lavere andel elever som tar NUS-eksamen, eller vesentlig færre som består. Det kan være grunn til å spørre seg om resultatene fra NUS-eksamen påvirker fullført og bestått-andelen i riktig grad.

Muligheten til å undersøke NUS-eksamen separat ble først tilgjengelig i mai skoleåret 2024/25.

Figur 15 viser antall elever som har vært opp til NUS-eksamen de siste årene og antall av disse med fullførtekode Bestått. Det har vært en kraftig vekst i antallet NUS-eksamen siden pandemien, og et hopp i antall bestått i fjor.

Figur 15 Antall elever som avlegger NUS-eksamen og antall av disse som har bestått skoleåret i Telemark. 2018/19-2023/24

Kilde: VIGO via Qlik Cloud

NUS-eksamen tilbys i hele landet til elever som får karakter 1 eller som har dokumentert fravær til eksamen. Det er klart flest nye eksamener for elever som strøk på eksamen. Andelen bestått er ikke uventet størst for elever med utsatt eksamen. Elever som får tilbud om ny eller særskilt eksamen etter å ha fått karakter 1 på enten eksamen eller i faget, består likevel i stor grad. 57 % av elevene står på eksamen etter å ha strøket på første forsøk. Elevene som får mulighet til å bestå faget ved å ta særskilt eksamen, lykkes med dette i 45 % av tilfellene.

Tabell 9 Antall ny, utsatt og særskilt eksamen, og antall bestått og 1/IM i Telemark. Skoleåret 2013/24

Type eksamen	Avlagte eksamen	Bestått	IM/1	Andel bestått
Ny	182	104	78	57 %
Utsatt	47	38	9	81 %
Særskilt	55	25	30	45 %
NUS i alt	284	167	117	59 %

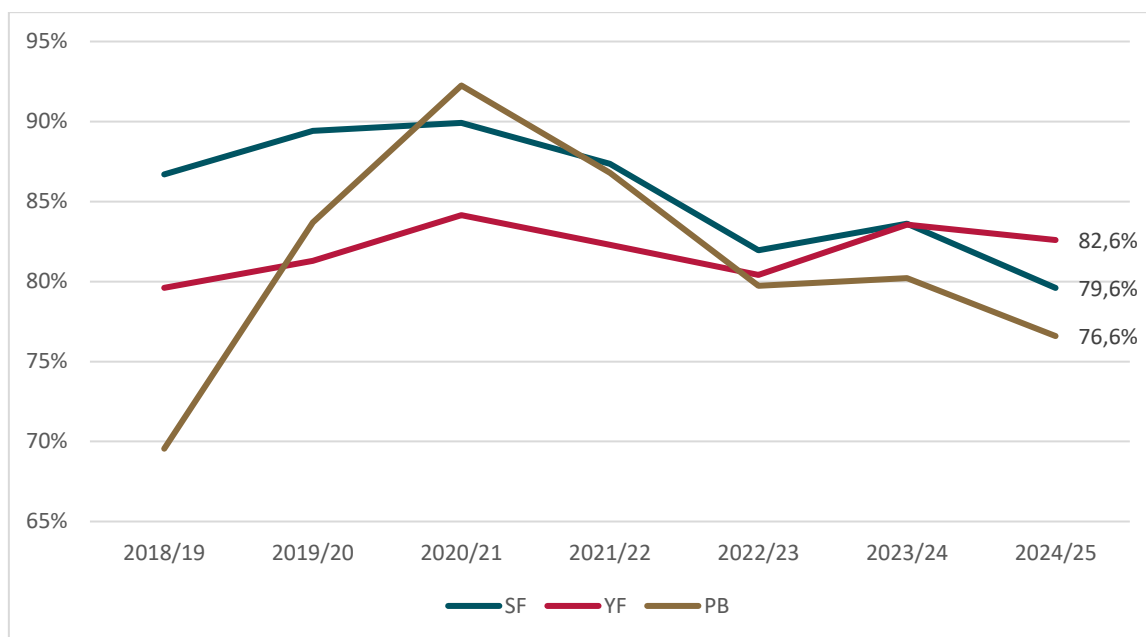
Kilde: VIGO via Qlik Cloud

Innarbeidingen av resultatene fra NUS-eksamen skaper noen uklarheter i hvordan vi skal tolke tallene når vi sammenligner med landet og andre fylker, men det betyr også at årets resultat kan komme til å se bedre ut når resultatene fra NUS-eksamen kommer inn i januar.

2.4. Fullført og bestått i Telemark

Samtidig med at flere velger yrkesfag, har forskjellen i fullført og bestått skoleår blitt stadig mindre de siste årene, fram til fullføringsgraden var lik i skoleåret 2023/24. Skoleåret 2024/25 har yrkesfag gått forbi studieforberedende og er utdanningstypen med høyest andel fullført og bestått, som det framgår av figur 16.

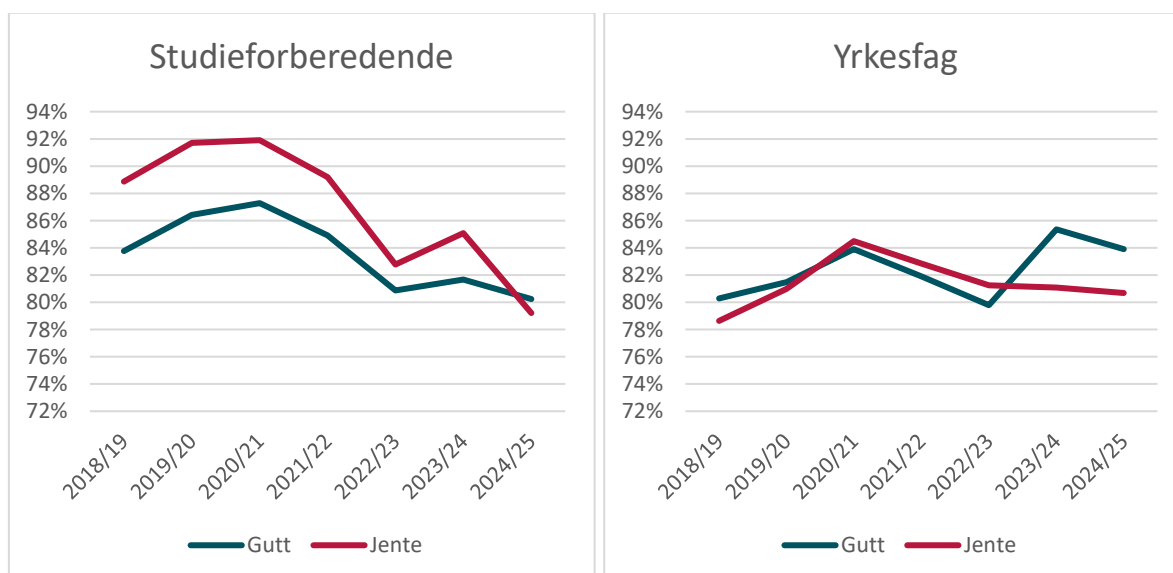
Figur 16 Andel fullført og bestått per utdanningstype i Telemark. 2018/19–2024/25

Yrkesfag har ligget rimelig stabilt rundt og over 80 % fullført og bestått, mens resultatene for studieforberedende har vært fallende de siste sju årene. Året før pandemien besto nesten 87 % av elevene skoleåret. Skoleåret 2024/25 har andelen falt til under 80 %.

Også resultatene for gutter og jenter er snudd på hodet sammenlignet med de foregående årene. 81,8 % av guttene og 79,7 % av jentene fullførte og besto skoleåret 2024/25. Figur 17 viser at både på yrkesfag og studieforberedende har guttene en høyere fullføringsgrad skoleåret 2024/25.

Figur 17 Fullført og bestått etter kjønn og utdanningstype i Telemark. 2018/19–2024/25

Bare på påbygg har jentene beholdt en høyere fullføringsgrad. Ungdataundersøkelsen¹¹ viser flere viktige forskjeller mellom gutter og jenter i videregående opplæring. Jenter bruker mer tid på

¹¹ [Ungdata-undersøkelsen - Telemark fylkeskommune](#)

lekser, men kjeder seg oftere og gruer seg i noe større grad til å gå på skolen. Jentene svarer oftere at de opplever mye press som er vanskelig å håndtere.

Det er ulike grunner til at elevene ikke fullfører og består skoleåret. I tillegg til bestått er det fire fullførte koder som registreres på elevene, og som viser hvorfor elevene ikke består. Fullførte kodene er gjengitt i tabell 10.

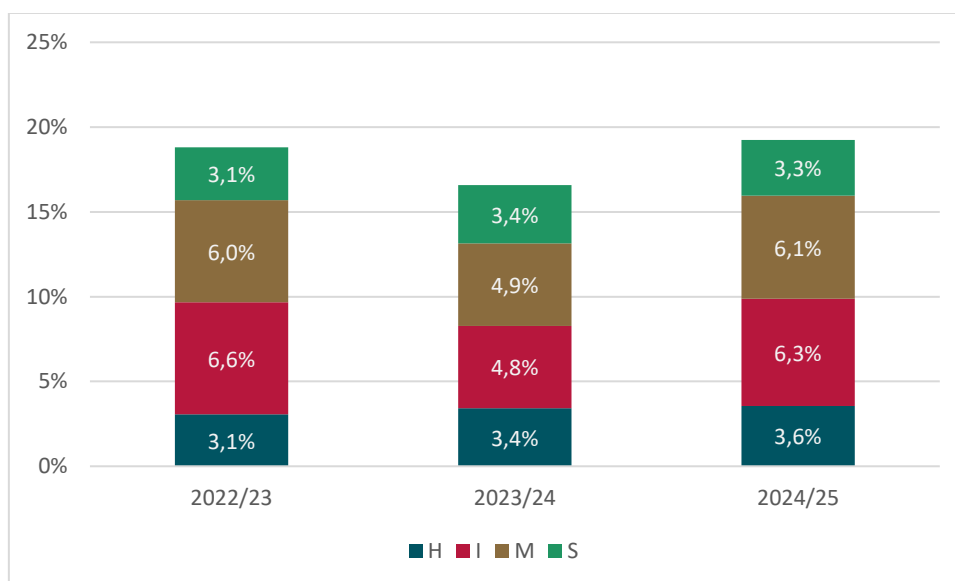
Tabell 10 Oversikt over fullførte koder

Fullførte kode	Forklaring
B	Fullført og bestått. Eleven har tatt alle fagene i programområdet og bestått.
I	Fullført og ikke bestått. Eleven har tatt alle fagene, men fått karakter 1 i ett eller flere fag.
M	Mangler grunnlag for vurdering. Eleven har tatt alle fagene på programområdet, men har fått IV (ikke vurderingsgrunnlag) i ett eller flere fag, som regel på grunn av høyt fravær i faget. Elever som har både karakter 1 og IV får fullførte kode M.
H	Holder på. Elever som ikke har tatt alle fagene får fullførte kode H. Dette selv om eleven har IV eller 1 i noen fag.
S	Sluttet. Elever har avbrutt opplæringen i løpet av skoleåret.

Merk at fullførte koder i noen tilfeller er satt feil. Elever med både 1 og IV har fått I, og noen elever som mangler fag har fått M når de skulle hatt H. Det gjelder ikke mange og vil bli rettet opp i, men kan føre til at noen summer ikke stemmer helt overens.

Figur 18 viser at de elevene som ikke består, har omtrent samme fullførte koder som for to år siden. I fjor var det færre elever med karakter 1 og IV, og særlig den lavere andelen 1-ere må tilskrives NUS-eksamen.¹² 2 av 3 som ikke består har karakter 1 eller IV i ett eller flere fag. Resten fordeler seg jevnt på elever som slutter og elever som fortsatt holder på fordi de ikke har tatt alle fagene for utdanningsområdet.

Figur 18 Fullførte koder - ikke fullført og bestått i Telemark siste tre år

¹² For at tallene skal gå opp, må også en god del M har blitt omskrevet til B, selv om det egentlig ikke er mulig gjennom NUS-eksamen.

2.4.1 Studieforberevende

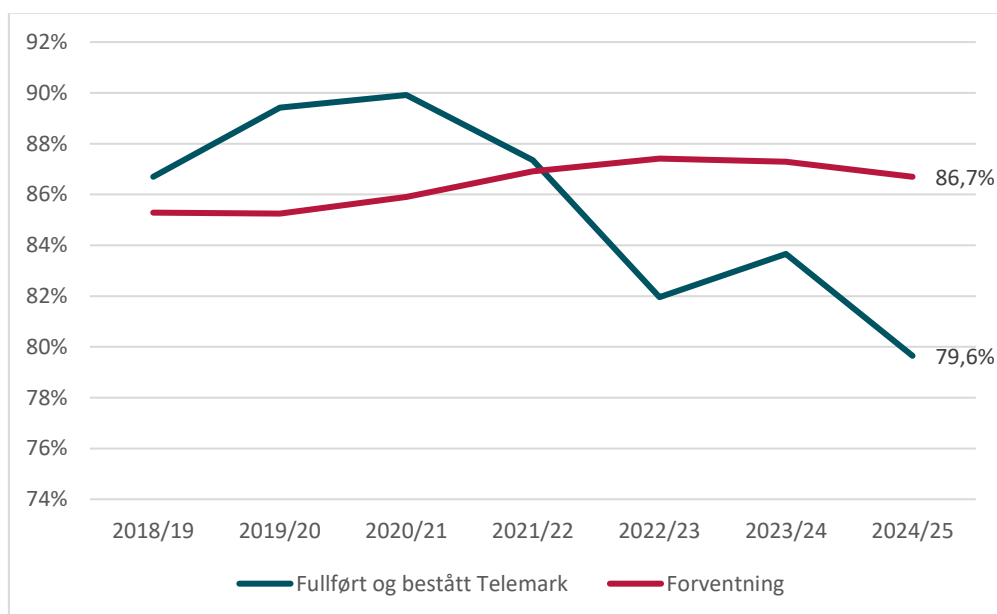
Som vist i figur 16 og figur 17, er det en fallende kurve for studieforberevende, og særlig for jenter. I dette kapittelet beskrives trendene på studieforberevende nærmere.

I de fleste av de siste sju årene har vg3-elevene hatt høyest andel fullført og bestått. Skoleåret 2024/25 har fullføringsprosenten for avgangselevene falt betydelig til 80 % fra over 86 %. Dette er spesielt uheldig, da elevene ikke vil få utskrevet vitnemål før de får bestått karakterer på de siste fagene på plass og derfor må utsette oppstart av studier.

Samlet sett har andelen som fullfører og består studieforberevende utdanningsprogram vært fallende de siste årene. For å undersøke om det skyldes at elevgruppen har svakere forutsetninger som følge av at stadig flere søker seg til yrkesfaglige utdanningsprogram, kan utvikling sammenlignes med utviklingen i *forventningsindikatoren*. Forventningsindikatoren beregner en forventet andel fullført og bestått basert på elevenes grunnskolepoeng, valgt programområde og trinn. Forventningen tilsvarer graden av fullført og bestått i hele landet for tilsvarende elever de siste årene.

Figur 19 viser at det er et lite fall i forventningsindikatoren de siste årene, noe som kan skyldes at elevene på studieforberevende har noe svakere grunnskolepoeng enn tidligere år eller at indikatoren er i ferd med å korrigeres etter høye fullførte tall under pandemien. Det som er aller tydeligst, er at andelen fullført og bestått i Telemark faller stadig mer under forventning. I 2024/25 ligger Telemark hele 7 prosentpoeng under det forventningsindikatoren tilsier.

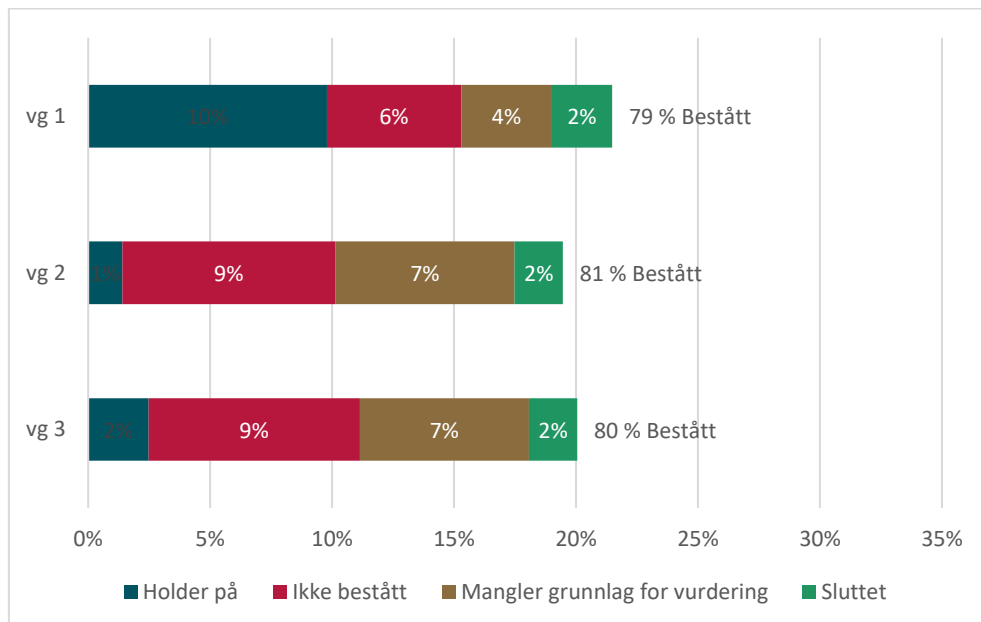
Figur 19 Fullført bestått Telemark og forventningsindikator. Studieforberevende

Dersom alle trinnene sees under ett, er andelen elever som slutter relativt liten og stabil på rundt 2 %, mens det er en økning i andelen elever som får karakter 1 i ett eller flere fag (fullførtekode I – Fullført og ikke bestått), som har fått IV i ett eller flere fag (fullførtekode M – Mangler grunnlag for vurdering) eller som ikke har tatt alle fagene på programområdet (fullførtekode H – Holder fortsatt på).

Det er vanligere at elevene på vg1 ikke tar alle programfagene og får fullførtekode H. Elevene på vg2 og vg3 har i mindre grad utelatt fag fra programområdet og når de ikke har fullført og bestått, så skyldes det karakter 1 (I) eller IV (M), som det framgår av figur 20.

Figur 20 Fordeling av fullførtekode uten bestått per trinn 2024/25. Studieforbereidende

Fullført og ikke bestått matematikk

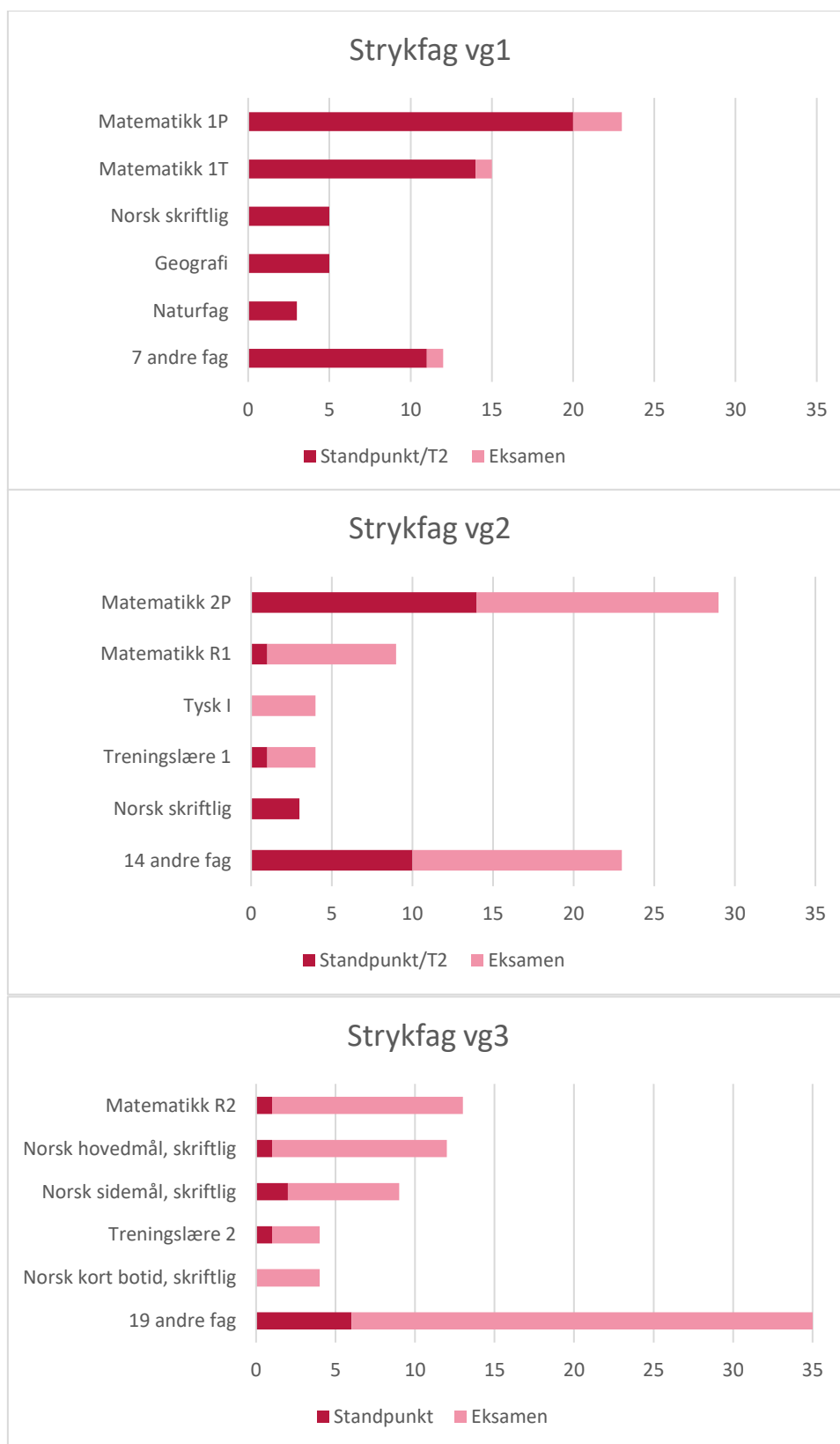
194 elever (7,6 %) har fullførtekode I som betyr at elevene har fullført utdanningsprogrammet, men ikke bestått.

På vg1 og vg2, hvor matematikk er et obligatorisk fag, står matematikkfaget for hhv. 60 % og 53 % av alle karakterene 1 som gis. Matematikk er også faget med flest stryk på vg3, selv om de fleste elevene velger bort matematikk på vg3.

Figur 21 viser hvilke fem fag det er mest vanlig å få karakter 1 i, på hvert trinn i Telemark. Det framgår tydelig at stryk i matematikk står for eller inngår i fagene til de aller fleste som ikke består, særlig på vg1 og vg2. Figuren viser også at det er standpunktkarakteren som er den største hindringen for å fullføre vg1, deretter blir eksamen et stadig større hinder utover i skoleløpet. På eksamen i matematikk R2 var det 19 % av elevene som fikk karakter 1.

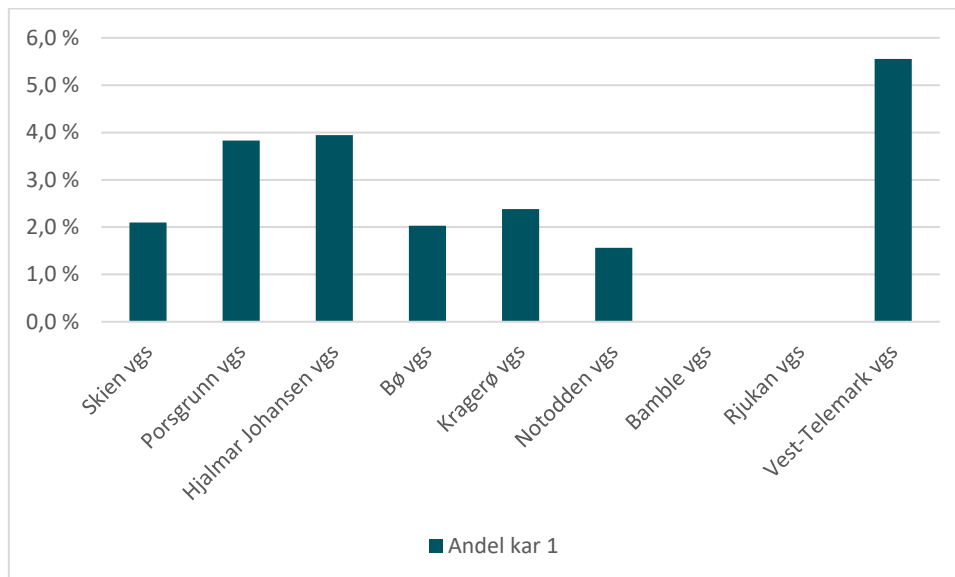
Det er ikke noen systematisk sammenheng mellom kjønn og karakterer i matematikk i Telemark de siste årene. Noen år stryker guttene mest, andre år jentene.

Figur 21 Fag med flest karakter 1 per trinn. Kun elever med fullførtkode I. 2024/25

5,0 % av elevene på SF vg1 fikk karakter 1 matematikk 1P¹³, til sammen 27 elever. Bare på Bamble og Rjukan vgs. er det ingen elever som strøk i matematikk 1P skoleåret 2024/25, jf. figur 22. I landet som helhet fikk 2,9 % av elevene karakter 1 i matematikk 1P.

Figur 22 Andel av elevene på matematikk 1P som fikk 1 til standpunkt eller eksamen. Per skole

Ikke alle skolene har den samme utviklingen. For eksempel har Hjalmar Johansen omtrent like andeler fullført og bestått per skoleår for sine elever på studieforberedende program på alle trinn før og etter pandemien.

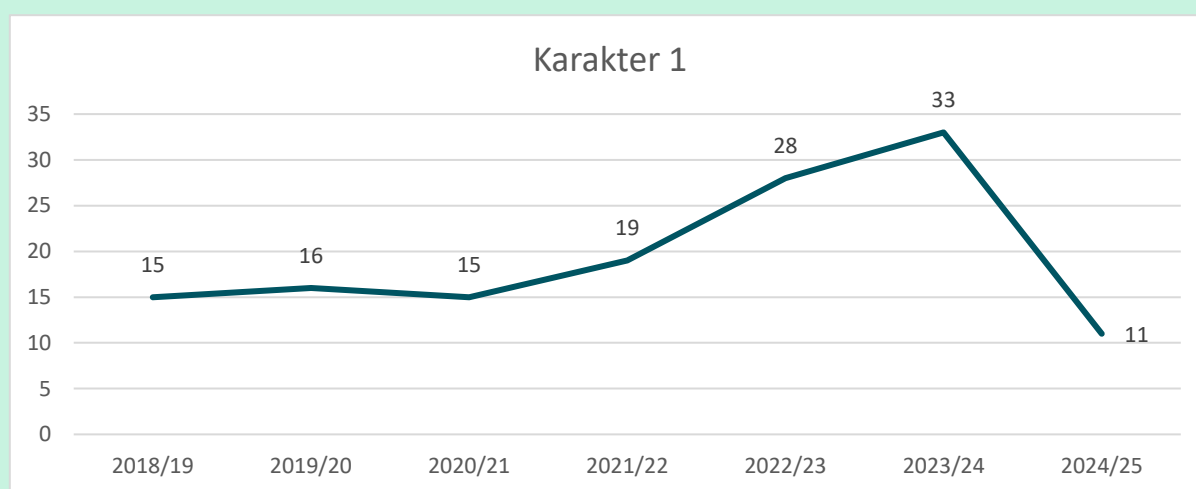
¹³ Det er bare én elev bak den høye søylen på Vest-Telemark vgs. Én av ti elever med matematikk 1P.

Tekstboks 1 Kraftig reduksjon i antall stryk på Kragerø videregående skole

Kraftig økning i antall elever som består på Kragerø videregående skole – særlig på matematikk

Kragerø vgs. har i likhet med andre skoler i fylket, hatt et økende antall elever som stryker i matematikk. I løpet av skoleåret 2024/25 er utviklingen snudd, og antallet karakter 1 i matematikk er redusert med to tredeler, fra 33 til 11 karakter 1 i alle matematikkfagene, standpunkt og eksamen til sammen, (se figur).

Andre skoler, som Nome og Bamble vgs., har også redusert antall stryk i matematikk, men den positive endringen i Kragerø skiller seg ut.

- Av 38 elever som ble tatt ut til eksamen i matematikk (alle fag) ved Kragerø vgs., var det kun én elev som strøk. Med unntak av Vest-Telemark hvor ingen strøk til eksamen, er dette det laveste antallet og andelen stryk på matematikkeksamen av alle skolene i Telemark.
- Samlet sett fikk elevene på Kragerø vgs. 0,37 karakterpoeng mindre til eksamen i matematikkfagene enn til standpunkt. Det er den minste nedgangen av skolene i Telemark, som ellers gikk ned mellom 0,61 til 1,50 karakterpoeng.
- Av elevene på Kragerø videregående skole som i fjor hadde en høy grad av stryk på matematikk 1P, er det kun et fåtall som stryker til standpunkt og eksamen i matematikk 2P i år.

Kragerø vgs. satte i gang et større arbeid forrige skoleår for å endre en tydelig negativ trend og har lyktes godt med resultatene. Arbeidet tok utgangspunkt i datagrunnlag i Qlik som ble gjennomgått i profesjonsfelleskapet. Tiltakene som fulgte inkluderer blant annet endring av organiseringen av matematikkfaget og plasseringen av faget på timeplanen, styrt ressursbruk, økt resultatfokus, jevnlig evaluering og god kommunikasjon med elever og foresatte.

For gjennomføringen av skoleåret generelt, har andelen elever som besto alle fag (heltid og deltid) økt til 87 %.

Mange mangler grunnlag for vurdering i kroppsøving

Litt over 150 elever på studieforberedende avsluttet skoleåret 2024/25 med manglende grunnlag for vurdering, altså IV i ett eller flere fag, eller at de ikke møtte opp til eksamen. Det utgjør 5,9 % av elevene.

Det er som regel oversteget fraværsgrense som fører til at elevene ikke har vurderingsgrunnlag i et fag. Dersom en elev har både 1 og IV i karakterkortet sitt, skal det registreres som M – mangler grunnlag for vurdering.

Som vist i figur 20 over, er andelen som får IV dobbelt så stor på vg2 og vg3 sammenlignet med vg1.

En del elever får IV i mange fag. 25 elever har IV i 7 eller flere fag. 61 elever har IV i kun ett fag. Kroppsøving, norsk, historie og religion og etikk er fag med mange IV-er. Kroppsøving står for hver tredje IV for elevene som kun har IV i ett fag.

Mange holder fortsatt på

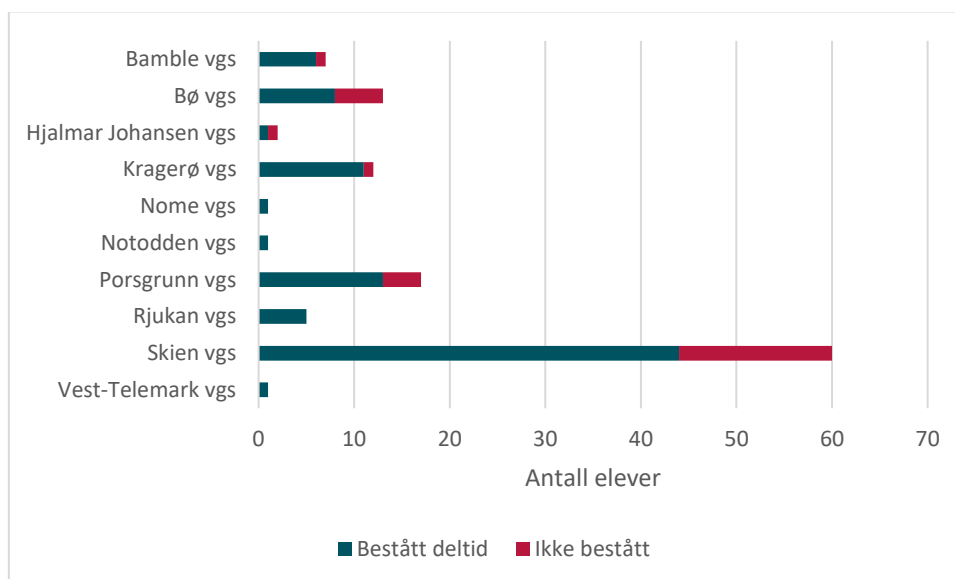
Elever som ikke har tatt alle fagene i programområdet sitt får fullførtekode H – holder fortsatt på. Det kan være elever som tar trinnet over to år eller elever som avslutter ett eller flere fag. Også når eleven stryker eller har IV i ett eller flere fag, skal koden H benyttes dersom det er fag de fortsatt ikke har tatt.

Figur 18 og figur 20 viser at 3,6 % av elevene endte året med denne fullførtekode, og at det er klart flest på vg1. Dette gjelder også dersom resultatene isoleres til elevene på studieforberedende. 73 % av elevene som *holder på*, går på vg1.

Statistikken viser ikke årsakene til at elever ikke tar alle fagene på programområdet. En del elever velger å avslutte opplæring i fremmedspråk for å ta et annet fremmedspråk (gjærne morsmålet) som skolen ikke tilbyr, som privatist. Disse elevene vil få fullførtekode Holder på.

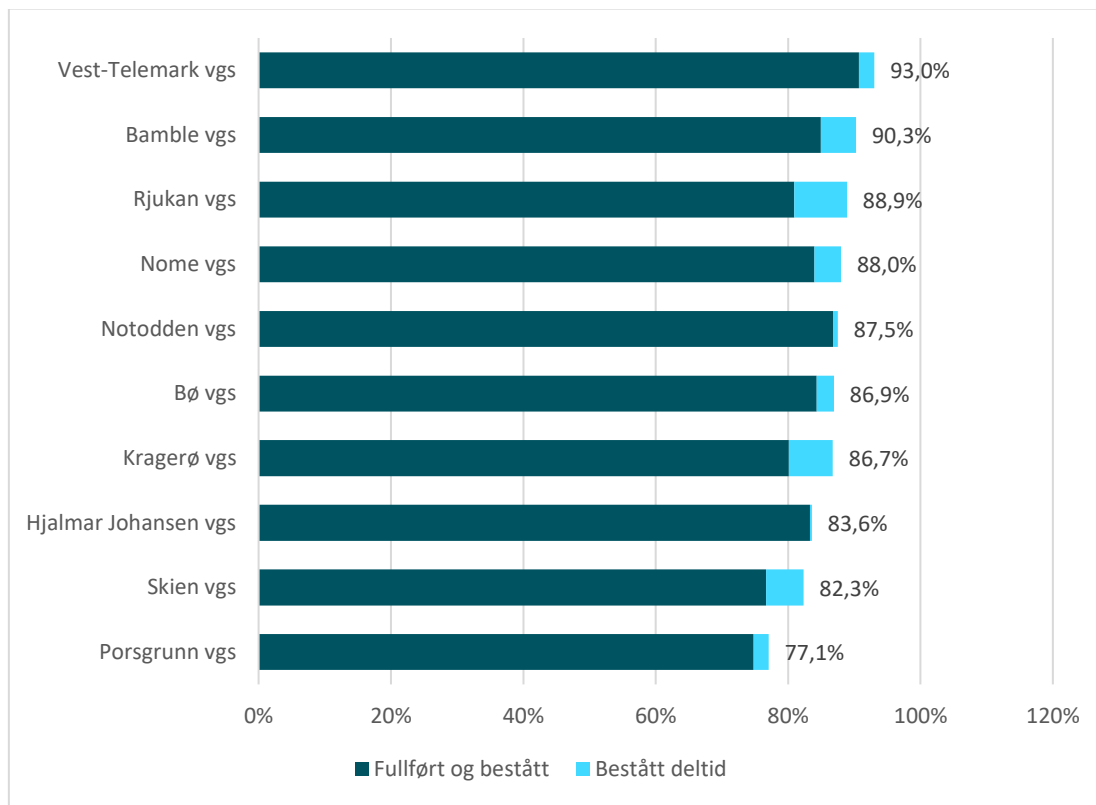
De fleste elevene har bestått alle fagene de har tatt, som det framgår av figur 23. 76 % av elevene med fullførtekode H har ikke strøket i noen fag, og har sånn sett bestått deltid.

Figur 23 Antall elever med fullførtekode H etter om de har bestått fagene de har tatt, per skole

Figur 24 viser andelen fullført og bestått og bestått deltid per skole.

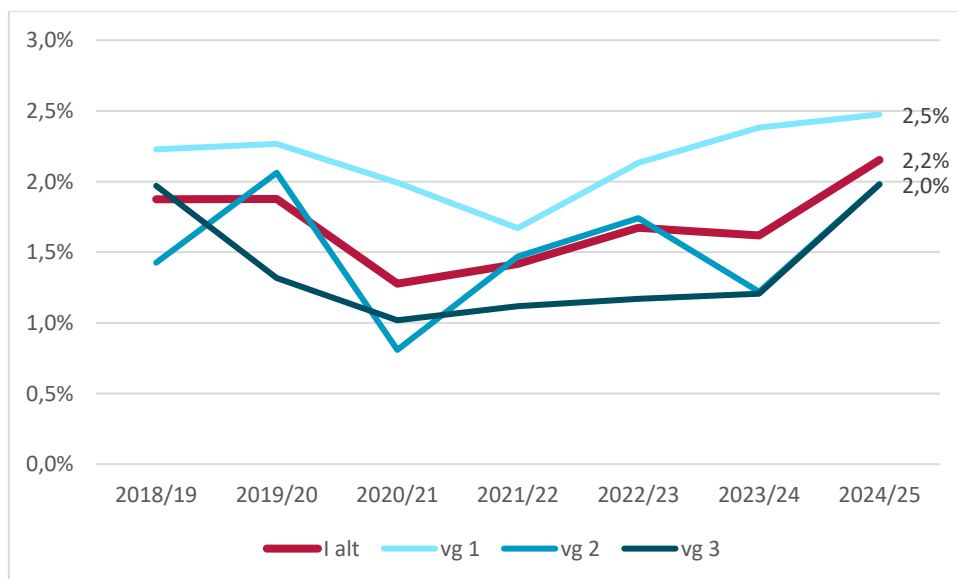
Figur 24 Fullført og bestått og bestått deltid 2024/25 per skole

Noen slutter

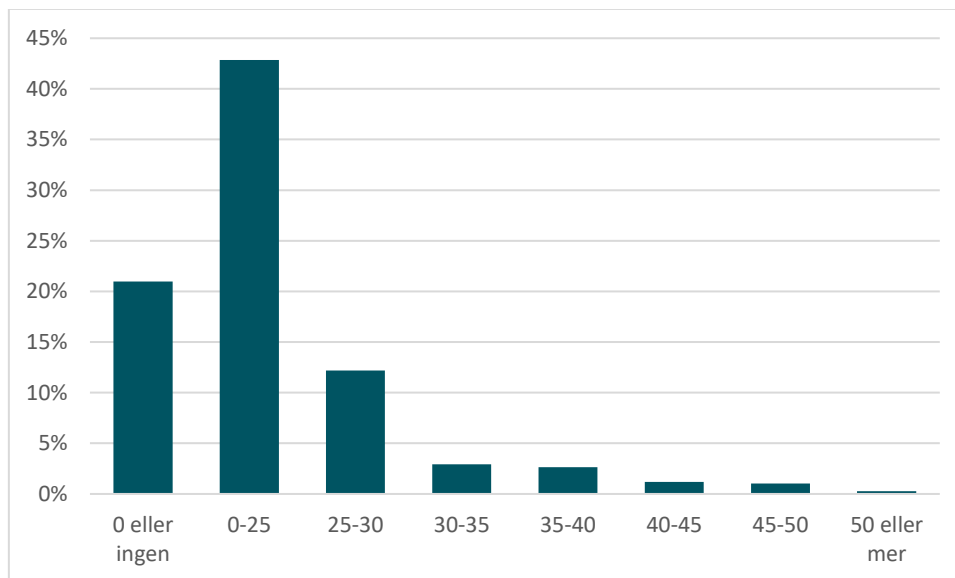
Det er relativt få som slutter på studieforberedende, men det har vært en liten økning skoleåret 2024/25. Figur 25 viser at andelen som har sluttet har økt, særlig på vg2 og vg3. Andelen er nå på nivå med 2018/19 før pandemien. For begge utdanningstypene samlet ligger Telemark helt på gjennomsnittet for landet. Til sammen 55 elever sluttet i 2024/25, opp fra 43 i fjor.

Figur 25 Andel har sluttet per trinn 2018/19–2024/25 i Telemark

Det er elever med lave grunnskolepoeng som står i fare for å avslutte opplæringen på studieforberedende, som vist i figur 26. 9 av de 21 elevene som gikk studieforberedende med færre enn 25 grunnskolepoeng sluttet i fjor. På vg1 alene sluttet halvparten av de med lavest grunnskolepoeng.

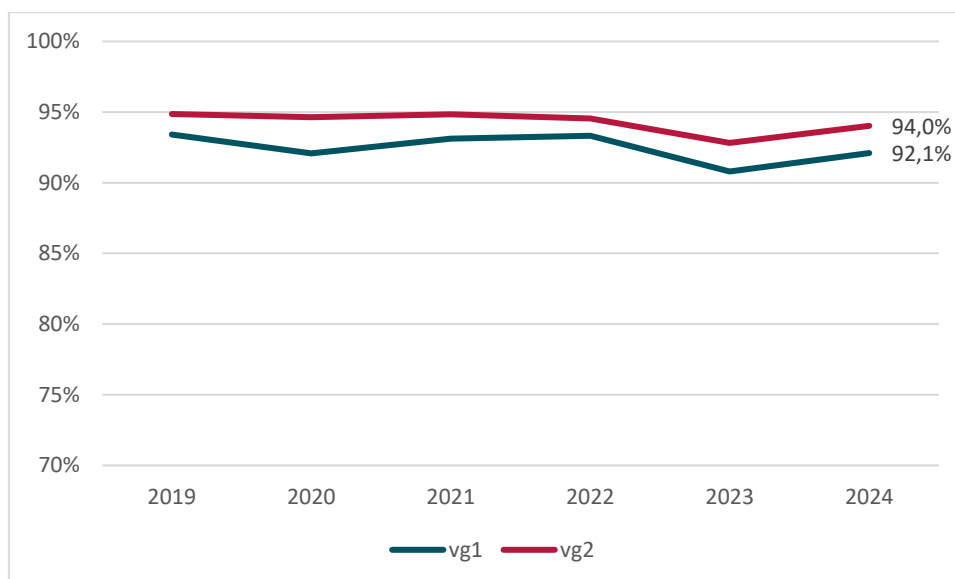
Figur 26 Andel som slutter innenfor ulike grunnskolepoengintervall i Telemark. 2024/25

Progresjon etter endt skoleår

Selv om 20 % av elevene ikke har fullført og bestått skoleåret, går likevel over 90 % av vg1-elevene videre til vg2 og 94 % av vg2-elevene videre til vg3. Utviklingen for begge trinn er vist i figur 27. 6,2 % av elevene på vg1 begynte på nytt på vg1 i 2024/25, mens 2,5 % av elevene som gikk ut av vg2 begynte på nytt på vg1 eller vg2. De aller fleste på vg2.

Figur 27 Progresjon fra vg1 og vg2 studieforberedende

2.4.2 Yrkesfag

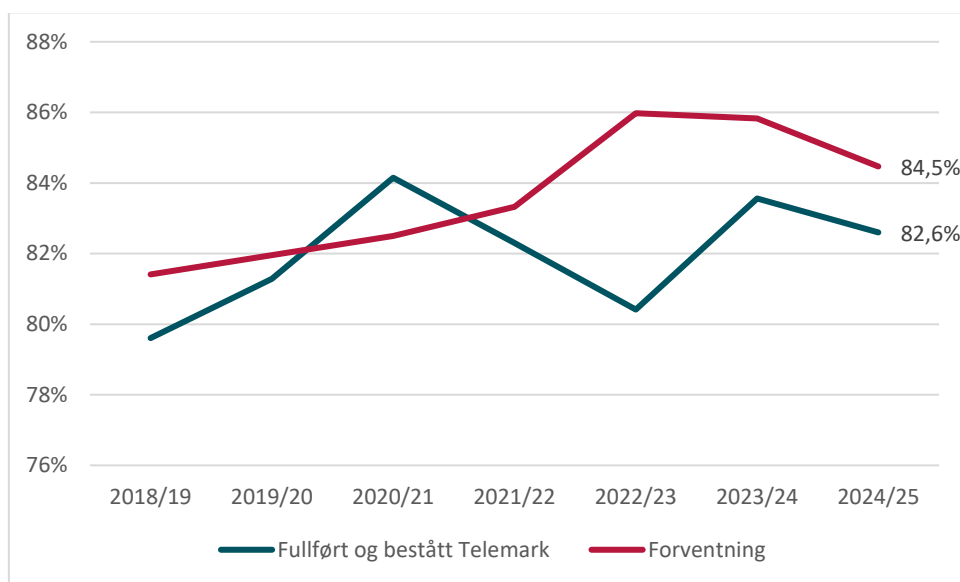
Yrkesfagene har skoleåret 2024/25 for første gang en høyere andel fullført og bestått enn studieforberedende. Det er særlig guttene som har hatt en klar økning i andelen fullført og

bestått de siste årene til rundt 84 %, mens jentene har ligget ganske stabilt rundt 81 %. Dette kapittelet beskriver nærmere trendene innen yrkesfag.

80 % av elevene på vg1 fullførte og bestod skoleåret, mens 87 % av vg2-elevene bestod. Elevene på vg2 slutter i mye mindre grad en vg1-elevene, og de stryker i mindre grad fordi de får karakter 1.

Også yrkesfagene ligger under forventningsindikatoren, men i mindre grad enn for studieforberedende, jf. figur 28. Det har det siste året vært en reduksjon i forventningsindikatoren, noe som tyder på at grunnskolepoengene i Telemark er noe lavere enn tidligere år, eller at forventningen er i ferd med å korrigeres etter høye fullføringstall under pandemien. Yrkesfagelevne ligger knapt 2 prosentpoeng under forventning i 2024/25. Se kapittel 2.4.1 for en beskrivelse av forventningsindikatoren.

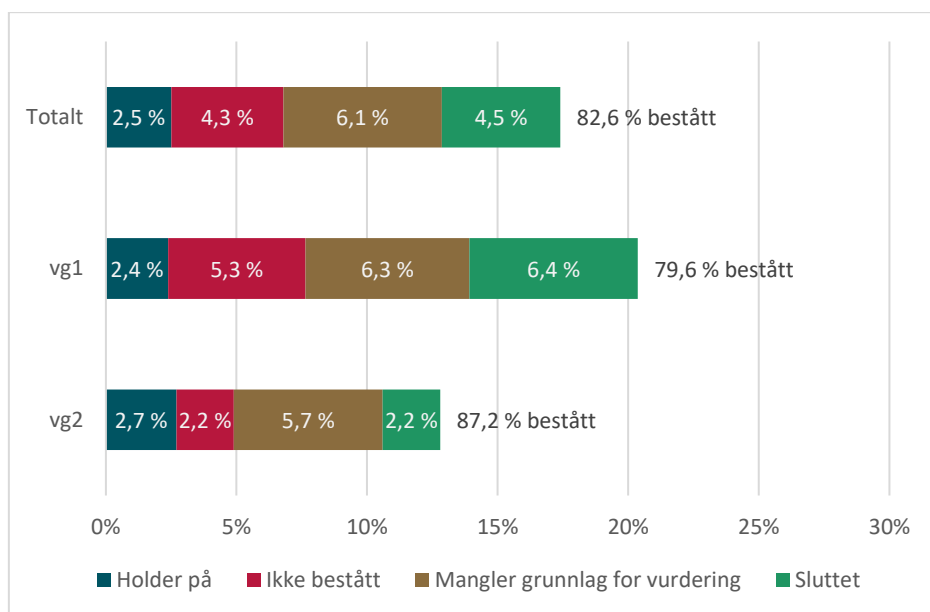
Figur 28 Fullført og bestått, og forventningsindikatoren. Yrkesfag

Yrkesfagene sto for den største forbedringen i fullført og bestått i 2023/24 med over 3 prosentpoeng forbedring fra året før. Skoleåret 2024/25 falt andelen som fullførte til 82,6 %, men det er fortsatt betydelig bedre enn for skoleåret 2022/23. Yrkesfagene har hatt en økt søkning de siste årene. Det er likevel ikke en tydelig endring i forutsetningene til yrkesfagelevne. Både yrkesfagelevne og eleven på studieforberedende hadde en jevn økning i antall grunnskolepoeng fram til 2022/23 med påfølgende utflating og reduksjon.

Elevene på vg2 har en høy andel fullført og bestått og få har sluttet. På vg1 er det en del flere som slutter og flere som får ikke bestått.

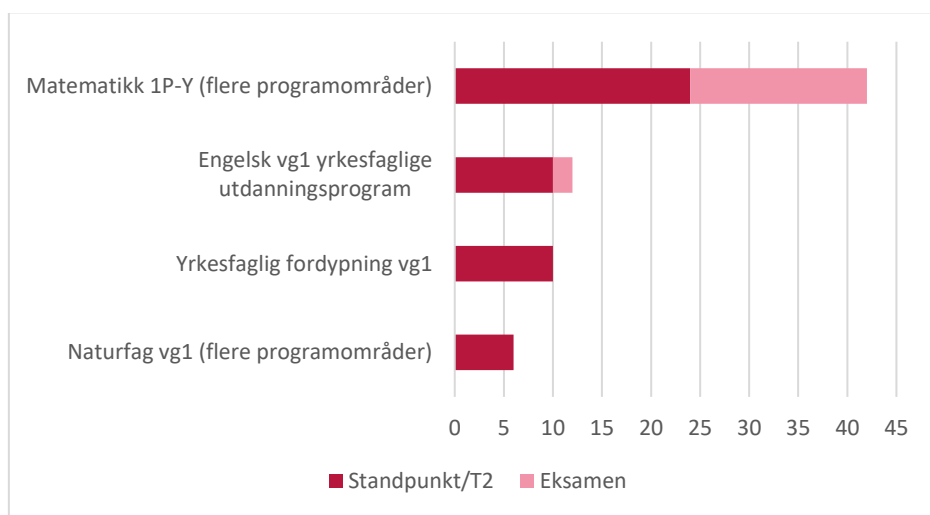
Figur 29 Fordeling av fullførte koder uten bestått per trinn 2024/25. Yrkesfag

Fullført og ikke bestått matematikk

Som for elevene på studieforbereende, er det matematikk som utgjør det største hinderet for å oppnå fullført og bestått skoleår slik det framgår av figur 30. På vg1 har nesten en tredel av de som har ikke bestått, fått karakter 1 i matematikk. Inkluderes eksamen, gjelder det 43 %. Av de 82 elevene som kom opp i eksamen i matematikk 1P-Y i 2024/25, fikk 19 karakter 1, dvs. 23 %.

Figur 30 Fag med flest kar. 1 på vg1. Kun elever med fullførte kode I. 2024/25

På vg2 er ikke matematikk obligatorisk, og det er ikke noen fag som skiller seg ut med særlig høye antall av karakter 1. Det er også kun 2,2 % av elevene som ikke har bestått på grunn av karakteren 1.

Mangler grunnlag for vurdering

140 elever på yrkesfag avsluttet skoleåret 2024/25 med fullførte koden M – mangler grunnlag for vurdering – noe som betyr at de har IV i ett eller flere fag eller ikke møtte til eksamen. Det utgjør 6,1 % av elevene. Det er litt høyere enn året før, da 5,3 % av elevene endte med M. IV skyldes som regel for høyt fravær.

Kroppsøving, matematikk, yrkesfaglig fordypning og engelsk er fag med mange IV på vg1. Kroppsøving har klart flest. 77 % av elevene med M, har IV i kroppsøving. For de tre andre fagene på topp, gjelder det rundt 50 %.

På vg2 er fortsatt kroppsøving og yrkesfaglig fordypning de fagene elevene mangler grunnlag for vurdering i, i tillegg til norsk og samfunnskunnskap.

Holder fortsatt på

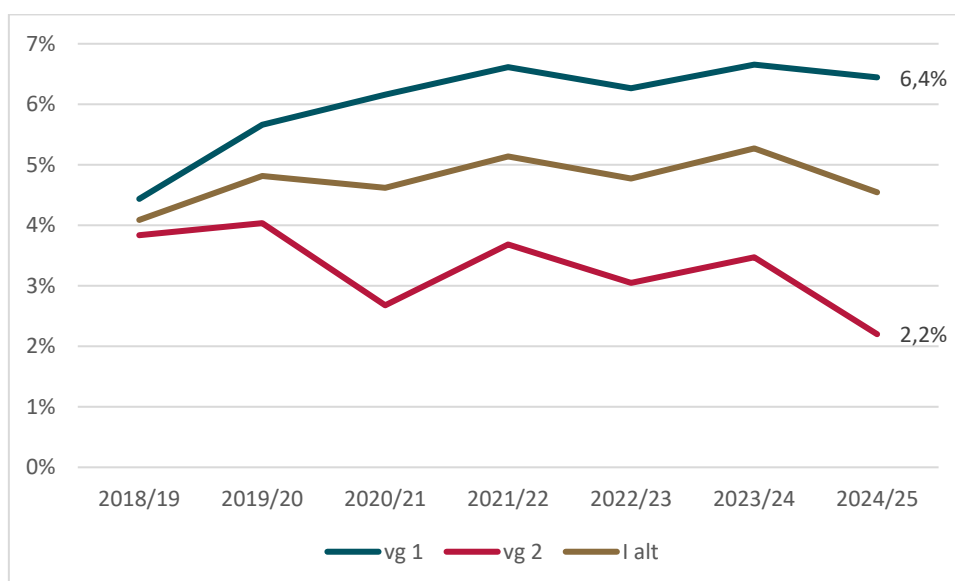
Kun i underkant av 3 % av elevene på yrkesfag mangler obligatoriske fag. Det kan være elever som tar trinnet over to år eller som har avsluttet ett eller flere fag som de for eksempel skal ta som privatist.

Det er liten forskjell på vg1 og vg2 når det gjelder antallet som ikke tar alle fagene. De fleste av disse elevene har bestått de fagene de har tatt. Av de 58 elevene som *holder på fortsatt*, så har 49 bestått de fagene de har tatt.

Sluttet opplæringen

4,5 % av elevene på yrkesfag sluttet skoleåret 2024/25. Dette er lavere enn i fjor. Det er klart flere som slutter på vg1 enn på vg2, som vist i figur 31.

Figur 31 Andel sluttet på yrkesfag, vg1 og vg2. 2018/19–2024/25

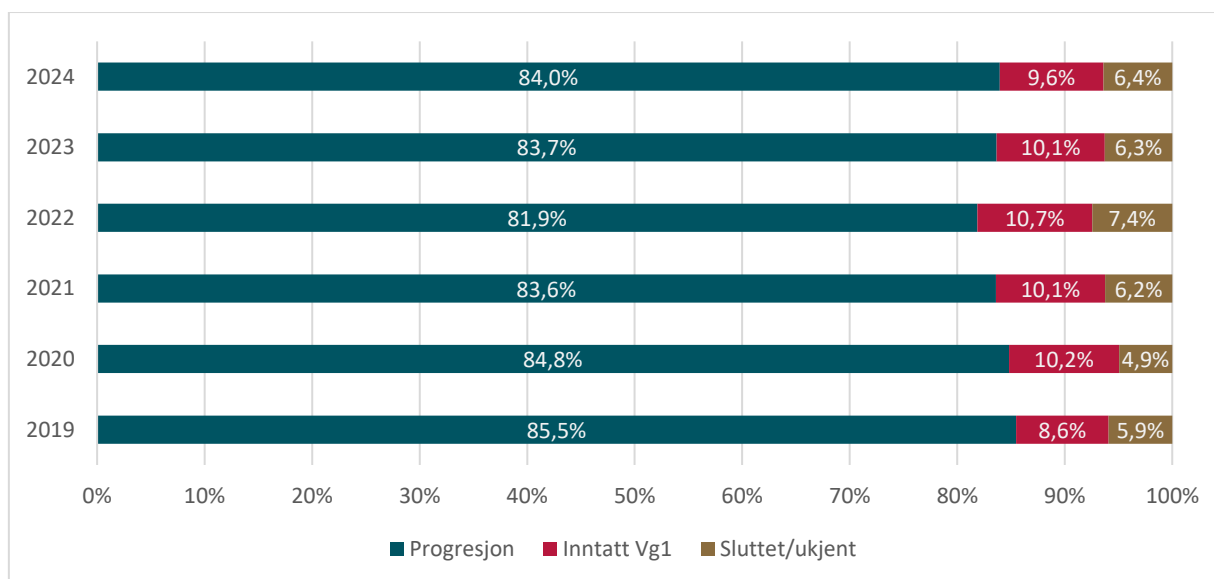
Hjalmar Johansen vgs. har den høyeste andelen som har sluttet, og det gjelder elever som går restaurant og matfag. Ellers varierer andelen som har sluttet noe fra år til år på de forskjellige skolene og programområdene. Andelen som har sluttet på helse- og sosialfag falt betydelig fra 2023/24 til 2024/25 og er nå under 4 %.

Progresjon etter endt skoleår

Elever som fullfører og består skoleåret, går i all hovedsak videre i utdanningsløpet. For elever på vg1 betyr det at de fortsetter på vg2. I tillegg er det noen elever som ikke har fullført og bestått skoleåret som likevel går videre på vg2. Rundt 10 % av elevene de siste årene går vg1 om igjen, enten på samme programområde eller et annet. Figur 32 viser progresjonen til elevene som gikk ut av vg1 hvert år. Overgangsåret 2024 viser elever som gikk ut av vg1 skoleåret 2023/24 og hva

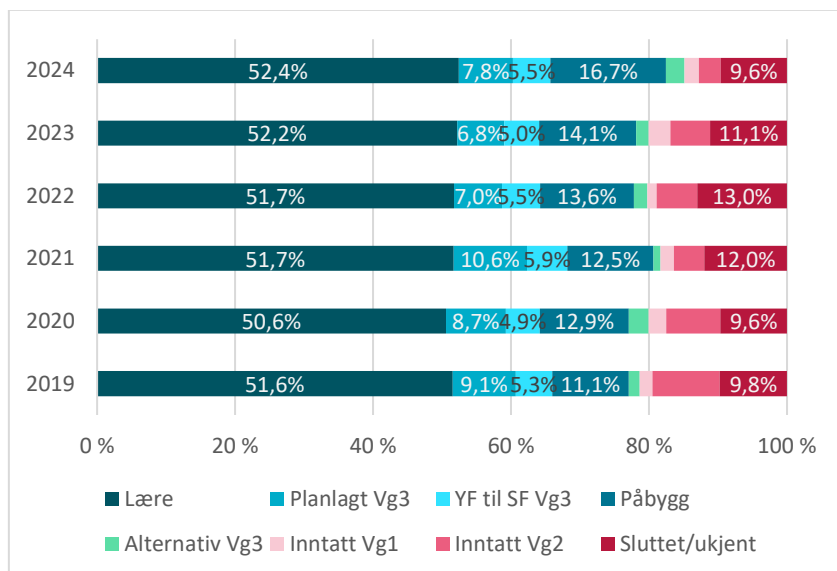
de gjør i 2024/25. Figuren viser at det har vært en liten økning i progresjonen de siste årene, men at det likevel er noen flere som går vg1 om igjen eller slutter enn det var før pandemien.

Figur 32 Overgang fra yrkesfag vg1

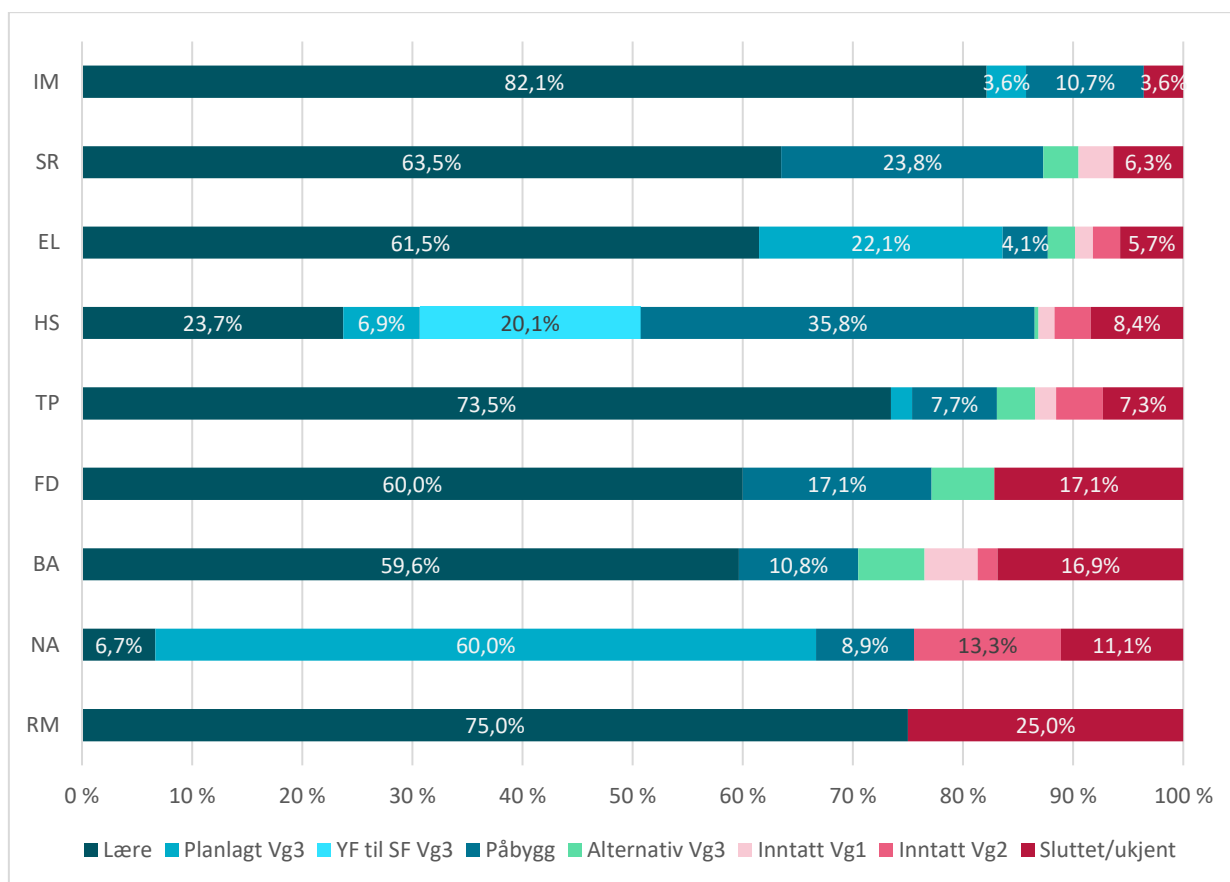
Etter endt vg2 er mulighetene flere, som vist i figur 33. De blå og grønne feltene i figuren er ulike former for progresjon, mens de røde er feltene er ikke progresjon. Figuren viser at det er en liten økning i andelen elever som går over til lære etter endt vg2, i tillegg til en større økning i andelen som begynner på påbygg. 16,7 % av elevene som gikk ut av vg2 i 2023/24 tok påbygg i 2024/25. Andelen som slutter eller begynner på nytt på vg1 eller vg2 er lavere.

Figur 33 Overganger fra yrkesfag vg2

Figur 34 viser at andelen som velger påbygg etter vg2 er spesielt høy på helse- og sosialfag, der 36 % av elevene tok påbygg skoleåret 2024/25. I tillegg begynte 20 % av elevene på vg3 studieforberedende. Bare 24 % begynte i lære. Programområdene med høyest overgang til lære er Informasjonsteknologi og medieproduksjon (82 %), Restaurant og matfag (75 %) og Teknologi og industrifag (74 %).

Figur 34 Overganger fra vg2 yrkesfag per programområder. 2023/24-2024/25

2.4.3 Individuelt tilrettelagt opplæring

Noen elever i videregående opplæring har mål om en sluttkompetanse på et lavere nivå, fordi det ut fra elevens forutsetninger er mer eller mindre urealistisk å skulle oppnå studie- eller yrkeskompetanse. For å få tilfredsstillende utbytte av opplæringen har disse elevene behov for individuelt tilrettelagt opplæring som ofte gis med store avvik fra de ordinære kompetansemålene. Skoleåret 2024/25 var det 209 elever som hadde individuelt tilrettelagt opplæring¹⁴ (ITO). Det er litt færre enn de to foregående årene. De siste sju årene har antallet elever med ITO ligget mellom 200 og 234.

I skoleåret 2024/25 var det 209 elever med individuelt tilrettelagt opplæring. Av disse er 147 på arbeids- eller hverdagslivstrening fordelt på 9 skoler i fylket. Porsgrunn vgs. og Hjalmar Johansen vgs. har flest med 39 og 32 elever.

53 elever har individuelt tilrettelagt opplæring med mål om planlagt sluttkompetanse på lavere nivå (gir ikke studie- eller yrkeskompetanse), og de fleste av disse går på Skogmo vgs.

I tillegg viser statistikken at det er 9 elever i fylket som har individuelt tilrettelagt opplæring som sikter mot full studiekompetanse eller yrkeskompetanse. Det kan være elever som har spesielle utfordringer knyttet til enkelte fag.

¹⁴ [Opplæringsloven § 11-6 Individuelt tilrettelagt opplæring](#)

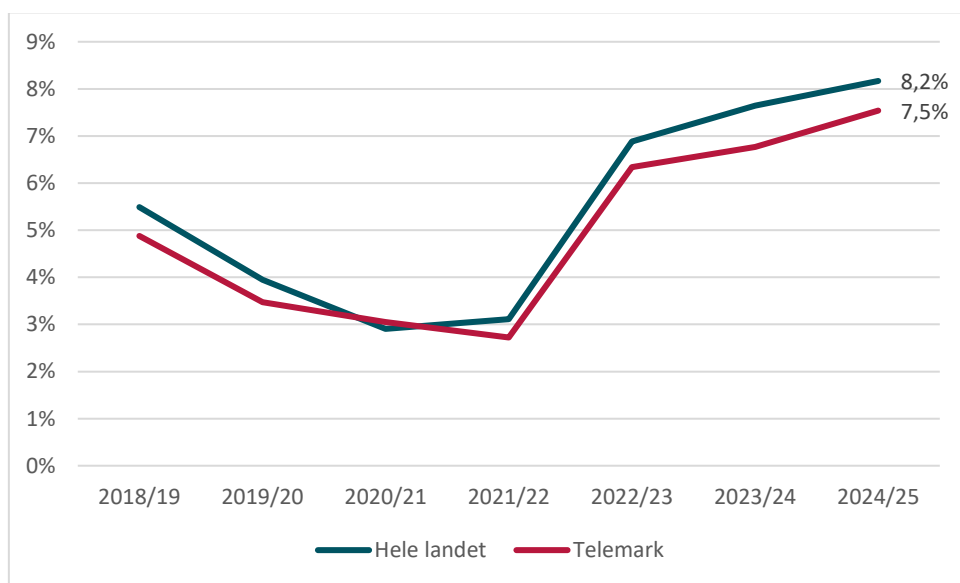
Opplæringstilbudet til elever som har behov for et særskilt tilrettelagt tilbud er i dag lagt til utvalgte videregående skoler og begrenser seg til de utdanningsprogrammene som denne videregående skolen tilbyr. Det er også flere skoler som legger til rette for lærekandidater innen andre utdanningsprogram enn det skolen tilbyr for elevene i AHT¹⁵.

Fylkessjef for utdanning, folkehelse og tannhelse etablerte i desember 2024 en arbeidsgruppe som fikk i oppdrag å gi en anbefaling om hvordan fylkeskommunen kan gi et mer tilrettelagt tilbud til elevgruppene som har behov for et særskilt tilrettelagt tilbud etter ny opplæringslov og innenfor dagens økonomiske ramme. Anbefalingene til arbeidsgruppen vil bli behandlet høsten 2025.

2.5. Fravær

Fraværet i videregående opplæring øker i hele landet og også i Telemark. Etter pandemien har det totale fraværet økt fra 6,9 % til 8,2 % i hele landet og fra 6,3 % til 7,5 % i Telemark, som vist i figur 35. Tallene for Telemark er blant de laveste totalfraværene i landet sammenlignet med andre fylker. Veksten i Telemark har likevel vært jevn for både fraværsdager og fraværstimer.

Figur 35 Totalfravær i Telemark og hele landet

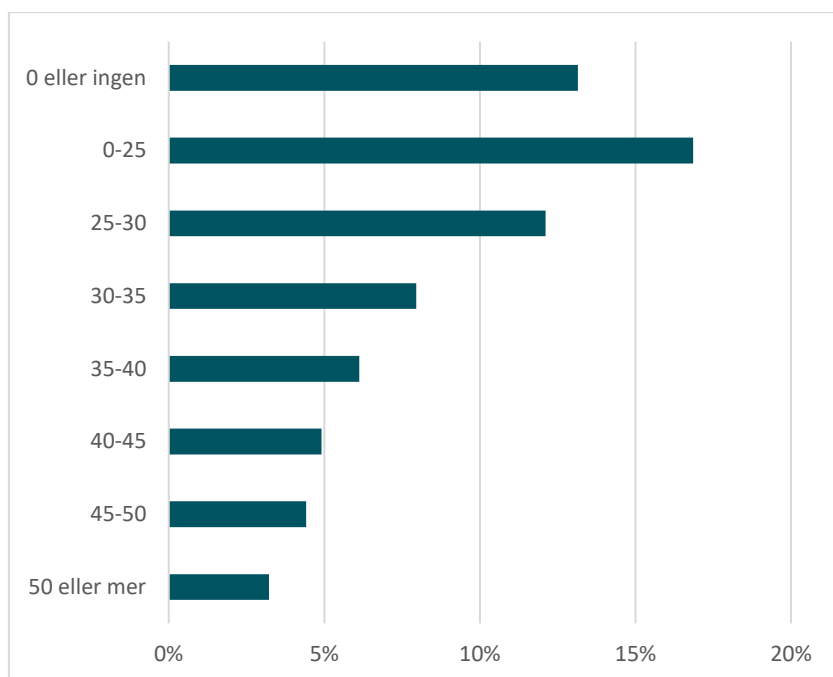

Fraværet er omtrent like stort på yrkesfag og studieforbereidende, mens det er litt høyere på påbygg. Jentene har større fravær enn guttene. Slik var det også før pandemien. Forskjellen er størst på yrkesfag hvor jentene har 8,6 % totalfravær mens guttene har 6,3 %. Elever med individuelt tilrettelagt opplæring har noe høyere fravær, dvs. mellom 9,7 til 9,9 siste tre årene.

Elevene med svakest forutsetninger fra grunnskolen har høyest fravær. Figur 36 viser totalfraværet for ulike intervaller av grunnskolepoeng. Elevene med færre enn 25 grunnskolepoeng har nesten 17 % gjennomsnittlig totalfravær.

¹⁵ AHT benyttes som en samlebetegnelse for elever som får opplæring etter individuell opplæringsplan og avviker fra alle kompetansemål i ordinært læreplanverk og fag- og timefordeling. AHT deles inn i arbeidsliv og hverdagsliv.

Figur 36 Totalfravær etter grunnskolepoeng

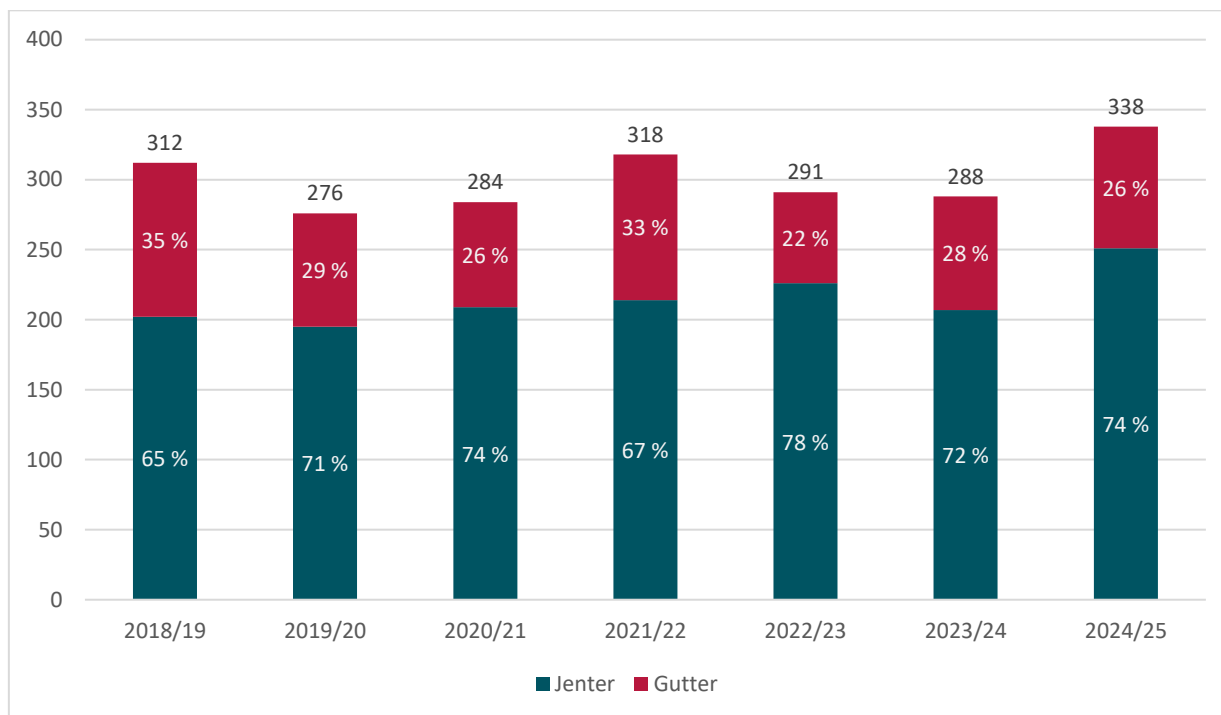
Kilde: VIGO via Qlik

2.6. Påbygg

Påbygg til generell studiekompetanse gir elever muligheten til å ta en høyere utdanning etter å ha fullført yrkesfaglig utdanningsprogram. Man kan velge å ta påbygging etter fullført og bestått vg2 yrkesfag, eller etter fag- eller svennebrev.

I alt 338 elever gikk påbygg skoleåret 2024/25, en klar overvekt jenter. Det er en betydelig økning fra i fjor, og høyere enn tidligere år. Tallet varierer en del fra år til år, så det er vanskelig å si om dette er en trend, jf. figur 37.

Figur 37 Antall elever på Påbygg, fordelt på kjønn

Kilde: Vigo via Qlik

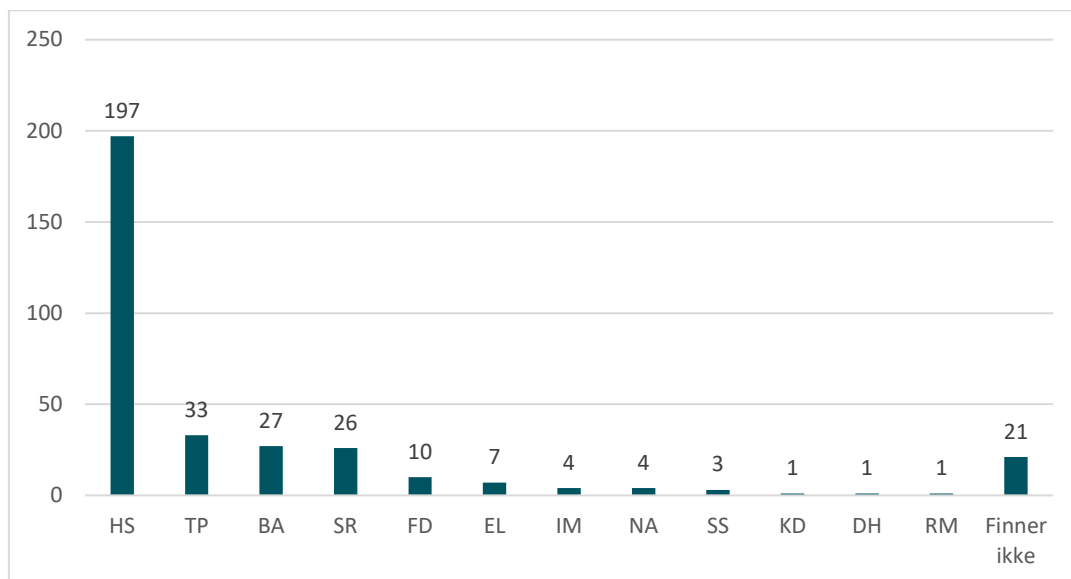
Hjalmar Johansen er den klart største skolen når det gjelder påbygg, med over 140 elever i 2024/25.

Elevene på påbygg har litt flere grunnskolepoeng i gjennomsnitt enn elevene på yrkesfag. Andelen som fullfører og består skoleåret på påbygg har likevel ligget noe under både yrkesfag og studieforberedende de siste tre årene. I skoleåret 2024/2025 besto 77 % av elevene på påbygg.

De aller fleste elevene på påbygg har bakgrunn fra Helse- og oppvekstfag. Av de 338 elevene som gikk påbygg i 2024/25 gikk 197 Helse- og oppvekstfag vg2 ett av de seks foregående årene, jf. figur 38. Teknologi og industrifag, Bygg- og anleggsteknikk og Salg, service og reiseliv har også en del elever som fortsetter utdanningen sin på påbygg.¹⁶

¹⁶ 21 av elevene som gikk påbygg i 2024/25 ble ikke funnet igjen i videregående opplæring i årene 2018/19 til 2023/24.

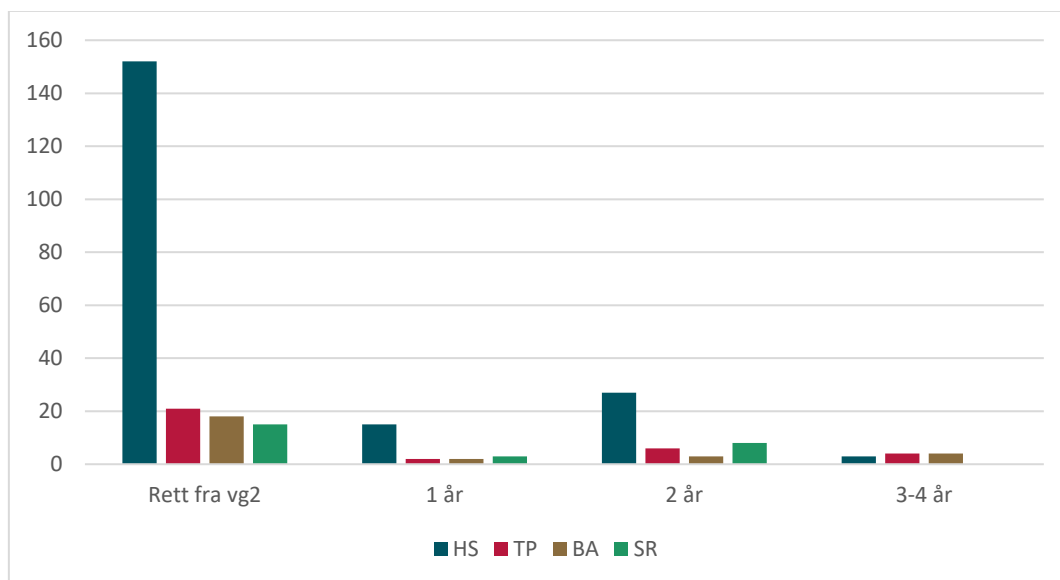
Figur 38 Antall elever på påbygg 2024 med bakgrunn fra ulike programområder

Kilde: Vigo via Qlik

Figur 39 viser antall elever som begynner på påbygg rett etter vg2, og etter 1, 2 eller 3-4 år. De aller fleste elevene som begynner på påbygg, begynner umiddelbart på påbygg etter endt vg2. Dette gjelder 71 % av elevene på påbygg. 8 % har et opphold på ett år, mens 16 % begynner på påbygg to år etter endt vg2. Det kan tyde på at en del elever fullfører fagopplæringen før de begynner på påbygg for å oppnå generell studiekompetanse.

Figur 39 Tid mellom bestått vg2 til påbegynt påbygg

Kilde: Vigo via Qlik

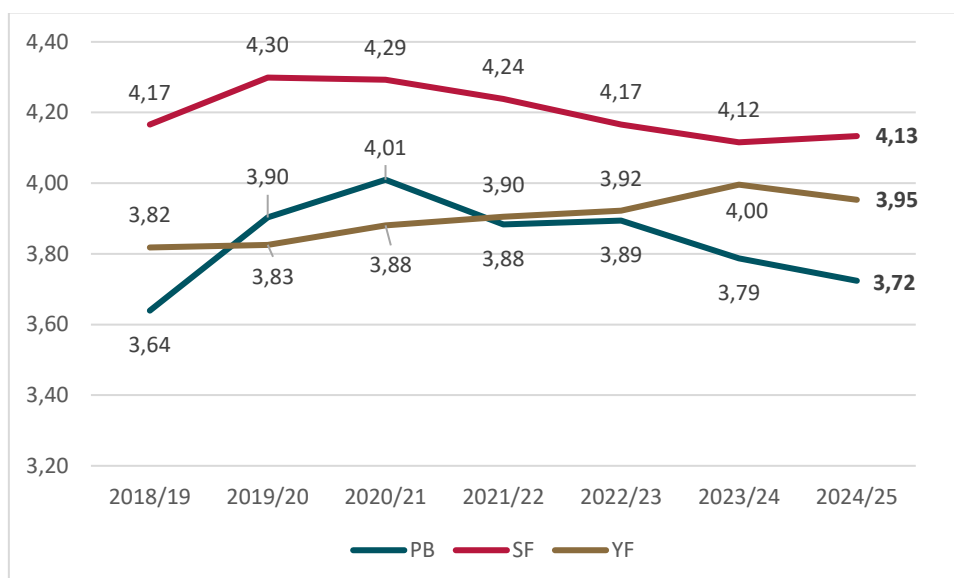
3. Resultater

3.1. Standpunkt karakterer

I karaktersettingen for standpunkt benyttes en skala fra 1 til 6, hvor 6 er beste karakter.

Elevenes gjennomsnittlige standpunkt karakter i 2025 var 4,10, ned fra 4,11 de to foregående årene. Det er små endringer i gjennomsnittskarakteren fra år til år. Figur 40 viser at gjennomsnittskarakteren på studieforberedende har falt litt sammenlignet med før pandemien, mens den har styrket seg på yrkesfag. Resultatene for 2024/25 viser imidlertid en liten svekkelse av gjennomsnittskarakteren på yrkesfag på 0,05 karakterpoeng, mens studieforberedende ser en marginal styrking med 0,01 karakterpoeng i gjennomsnitt.

Figur 40 Utvikling i gjennomsnittskarakterer per utdanningstype i Telemark

Standpunkt karakterene i Telemark er litt lavere enn i landet som helhet, men det er ikke mye som skiller. I 2023/24 var matematikk 1P faget med størst forskjell med 0,3 karakterpoeng. Denne forskjellen er i år redusert til 0,1. som vist i tabell 11. Skoleåret 2024/25 har standpunkt karakterene i snitt gått opp fra 3,24 til 3,43 i snitt i Telemark. Landet har ikke hatt en tilsvarende økning.

Tabell 11: Standpunkt karakterer – resultat i gjennomsnitt. 2024/25

	Telemark	Hele landet	Differanse
Engelsk vg1 SF	4,5	4,5	0
Engelsk vg1 YF	3,8	3,9	-0,1
Matematikk 1P	3,4	3,5	-0,1
Matematikk 2P	3,5	3,6	-0,1
Matematikk 2P-Y	3,2	3,4	-0,2
Norsk, vg2 YF	3,8	3,8	0

Norsk hovedmål, vg3 SF, skriftlig	4,1	4,0	+0,1
Norsk sidemål, vg3 SF, skriftlig	3,9	3,9	0
Norsk hovedmål, vg3 PB, skriftlig	3,6	3,6	0
Norsk sidemål, vg3 PB, skriftlig	3,5	3,4	+0,1
Norsk, vg3 SF, muntlig	4,4	4,6	-0,2
Norsk, vg3 PB, muntlig	4,0	4,1	-0,1

Kilde: Udir.no (hele landet), Qlik (Telemark)

I Meld. St. 28 (2015-2016)¹⁷ slås det fast at eksamens- og standpunktkarakterer er to ulike uttrykk for kompetanse. En eksamenskarakter blir satt på et mer begrenset vurderingsgrunnlag enn en standpunktkarakter. En eksamen representerer én eller veldig få vurderingsformer (skriftlig, praktisk, muntlig og/eller muntlig-praktisk) og den er et enkelttilfelle. Nasjonalt ligger de gjennomsnittlige eksamenskarakterene for sentralt gitt eksamen vanligvis noe under de gjennomsnittlige standpunktkarakterene.

Forskjellene mellom standpunkt og eksamen var litt større i Telemark enn i resten av landet i 2024/25, men forskjellen er ikke stor.

Meldingen slår videre fast at hvis en sammenlikning mellom standpunkt- og eksamenskarakterer skal være hensiktsmessig, må en se på om forskjeller over tid avviker systematisk fra den nasjonale, gjennomsnittlige differansen mellom standpunkt- og eksamenskarakterer. På grunn av de avvikende skoleårene under pandemien og problemene med avviklingen av eksamen i fjor, er det ikke hensiktsmessig å sammenligne eksamenskarakterer og standpunktkarakterer skoleåret 2024/25 i årets tilstandsrapport. Leseren kan finne mer karakterstatistikk fra videregående skole på [Utdanningsdirektoratets statistikksider](#).

3.2. Eksamenskarakterer

Elevene i Telemark avla 3700 skriftlige eksamener i videregående skole våren 2025. Tabell 12 gjengir gjennomsnittskarakterer for noen sentrale fag, sammenlignet med resultatet fra året før. Tabellen sammenligner også resultatene fra 2023/24 i Telemark med resultatene i hele landet.¹⁸ Karakterfordelingen er fra 1 til 6 hvor 6 er beste karakter.

Elevene i Telemark har jevnt over fått svakere karakterer på eksamen enn landsgjennomsnittet. Unntakene er engelsk for yrkesfag og norsk sidemål og hovedmål for elevene på påbygg, hvor elevene får likt eller bedre enn landsgjennomsnittet.

Særlig har Telemark hatt svakere eksamenskarakterer i matematikk enn landet som helhet. Tabell 12 viser eksamenskarakterer i Telemark for 2024 og 2025 og hele landet for 2024, i tillegg til differansen mellom Telemark og landet i 2024 og endringen i Telemark fra i fjor, og antall eksamener avlagt per fag skoleåret 2024/25. Telemark har i år en klar forbedring i resultater i matematikk sammenlignet med året før. Særlig matematikk 1P viser en klar forbedring med hele

¹⁷ Melding til Stortinget: *Fag – Fordypning – Forståelse. En fornyelse av Kunnskapsløftet* (15.4.2016)

¹⁸ Foreløpig har ikke Udir publisert eksamensresultatene for hele landet. 14.08.25.

0,4 karakterpoeng. Kragerø vgs. har de beste eksamensresultatene i Telemark, både i matematikk 1P og 2P skoleåret 2024/25, med 3,6 i snitt på 1P og 4,0 i 2P.

Tabell 12 Eksamenskarakterer – resultat i gjennomsnitt

	Telemark 2024	Alle fylker 2024	Differanse 2024	Telemark 2025	Endring 2024- 2025	Antall eksamen Telemark 2025
Engelsk vg1 SF	3,9	4,2	-0,3	3,9	0	116
Engelsk vg1 YF	3,5	3,4	0,1	3,5	0	67
Matematikk 1P	2,0	2,6	-0,6	2,6	+0,6	36
Matematikk 2P	2,7	2,7	0	2,8	+0,1	109
Matematikk 2P-Y	2,4	2,7	-0,3	2,5	+0,1	95
Norsk hovedmål, vg3 SF, skriftlig	3,5	3,6	-0,1	3,5	0	778
Norsk sidemål, vg3 SF, skriftlig	3,4	3,5	-0,1	3,4	0	450
Norsk hovedmål, vg3 PB, skriftlig	3,1	3,1	0	3,1	0	269
Norsk sidemål, vg3 PB, skriftlig	3,2	2,9	0,3	3,1	-0,1	156
Norsk, vg2 YF	3,3	3,4	-0,1	3,3	0	70

Kilder: Udir.no (hele landet), Qlik (Telemark)

3.2.1 Eksamen og kunstig intelligens

Den raske utviklingen av kunstig intelligens og mer avanserte teknologiske hjelpemidler, skaper utfordringer for skriftlig eksamen i videregående skole. Fylkeskommunene jobber sammen med Utdanningsdirektoratet og Novari IKS for å finne løsninger som hindrer bruk av ulovlige hjelpemidler under eksamen. Lokalt er det også satt i gang flere tiltak for å hindre juks og forsøk på juks. Alle eksamensvaktene får opplæring, slik at de vet hva de bør være oppmerksomme på. Det er ikke mulig å oppdage alt, slik at det nok dessverre forgår juks på eksamen som ikke avdekkes.

3.2.2 Privatisteksamen

I Telemark ble det avlagt 1015 skriftlige privatisteksamener og 284 muntlige privatisteksamener våren 2025. Antallet privatisteksamener økte under pandemien, men har falt igjen etterpå.

Det er en utfordring at kandidater ikke møter til privatisteksamen som de har meldt seg opp til. Dette medfører unødige kostnader til sensorer og eksamensavvikling. Tabell 13 viser at 343 kandidater ikke møtte opp til privatisteksamen våren 2025. Det tilsvarer 18,5 % av de oppmeldte.

Tabell 13 Antall gjennomførte privatisteksamener i Telemark fylke våren 2025

Type eksamen	Antall oppmeldte	Møtt	Ikke møtt
Skriftlig	1204	1015	185
Muntlig	366	284	82
Muntlig-praktisk	189	124	65
Praktisk	89	78	11
Alle	1849	1501	343

4. Skolemiljø

I dette kapittelet presenteres indikatorer fra elevundersøkelsen. Resultatene gir uttrykk for ungdommenes opplevelse av ulike aspekter ved sin skolehverdag. Spørsmålene fra Elevundersøkelsen kan leses på Utdanningsdirektoratets sider¹⁹.

Alle elever og lærlinger/lærekandidater har en lovfestet rett til et trygt og godt lærings- og arbeidsmiljø. Forskning viser at elevene får bedre resultater når de har et læringsmiljø med god faglig støtte, et godt forhold til lærerne, lite mobbing og høy trivsel²⁰.

4.1. Elevundersøkelsen

Elevundersøkelsen er en undersøkelse som gjennomføres årlig for at elever skal få si sin mening om forhold som er viktige for å lære og trives på skolen. Elevene får spørsmål om trivsel, mobbing, miljø, motivasjon og støtte fra lærer med mer.²¹

Elevundersøkelsen er obligatorisk for skolene å gjennomføre på 7. trinn, 10. trinn og vg1 og skal gjennomføres hver høst. I Telemark ble det i 2024 besluttet at undersøkelsen kun skulle gjennomføres av elever på vg1. Høsten 2024 svarte 91 % av elevene på vg1 på elevundersøkelsen.

Utdanningsdirektoratet har satt sammen svarene fra undersøkelsen til 11 indekser som er gjengitt i figur 41. Svaralternativene i disse indeksene er rangert fra 1 til 5, med 1 som dårligste resultat og 5 som beste resultat. For de fem første indikatorene vises resultat i snitt. Jo høyere snitt, jo bedre resultat. I tillegg avdekker undersøkelsen andelen elever som opplever mobbing på skolen.

Utdanningsdirektoratets analyse av de nasjonale resultatene for 2024 viser at de fleste elever trives på skolen²². Sammenlignet med resultatene fra 2023, øker andelen elever som trives med én til to prosentpoeng på samtlige trinn, og nesten 9 av 10 i vg1 svarer at de trives godt. Det er klart flere elever på yrkesfag enn på studieforbereidende som liker skolearbeidet godt, og elevene på 7. trinn og vg1 opplever mer elevmedvirkning enn elevene på 10. trinn.

Resultatene for Telemark skiller seg lite fra resten av landet. Elevene er stort sett fornøyde med skolen, trives godt, får faglige utfordringer og støtte av lærer.

Fire av indikatorene blir vurdert noe dårligere både av elevene i Telemark og resten av landet:

- vurdering for læring²³
- motivasjon
- elevdemokrati og medvirkning
- utdanning og yrkesveiledning

¹⁹ <https://www.udir.no/tall-og-forskning/brukerundersokelser/elevundersokelsen/sporsmal-og-temaer-i-elevundersokelsen/>

²⁰ [https://www.udir.no/Godt læringsmiljø gir gode skoleresultater](https://www.udir.no/Godt_læringsmiljø_gir_gode_skoleresultater)

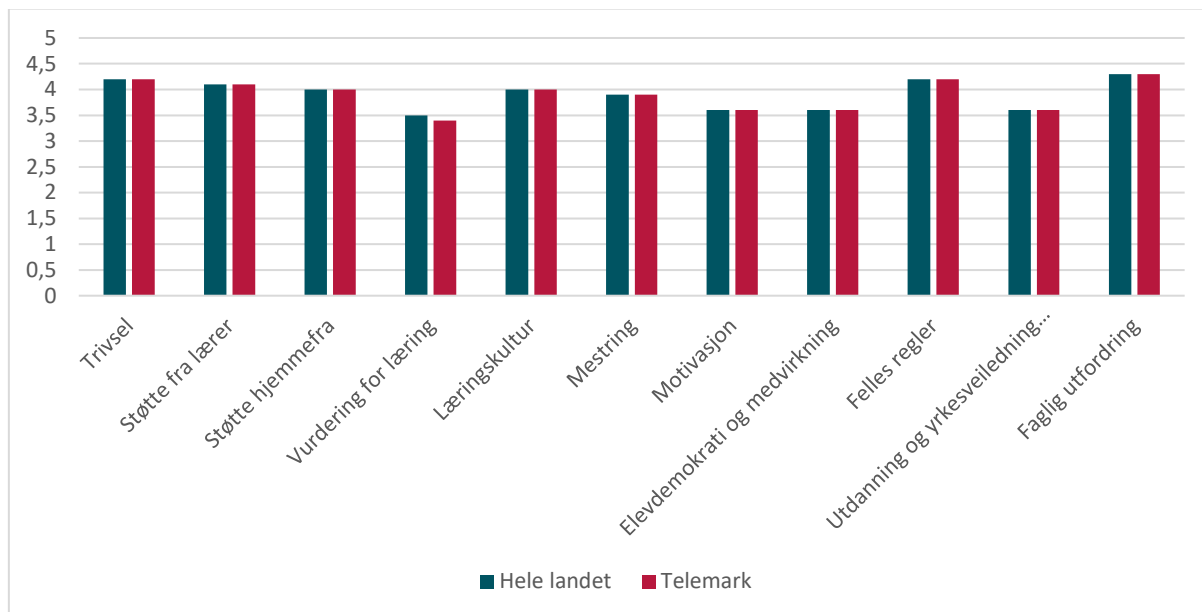
²¹ <https://www.udir.no/tall-og-forskning/brukerundersokelser/elevundersokelsen/om-elevundersokelsen/>

²² <https://www.udir.no/tall-og-forskning/statistikk/analyser/2025/elevundersokelsen-2024/hovedfunn/>

²³ [https://www.udir.no/Om Vurdering for læring](https://www.udir.no/Om_Vurdering_for_læring)

Resultatene på disse indikatorene er ganske stabile fra år til år.

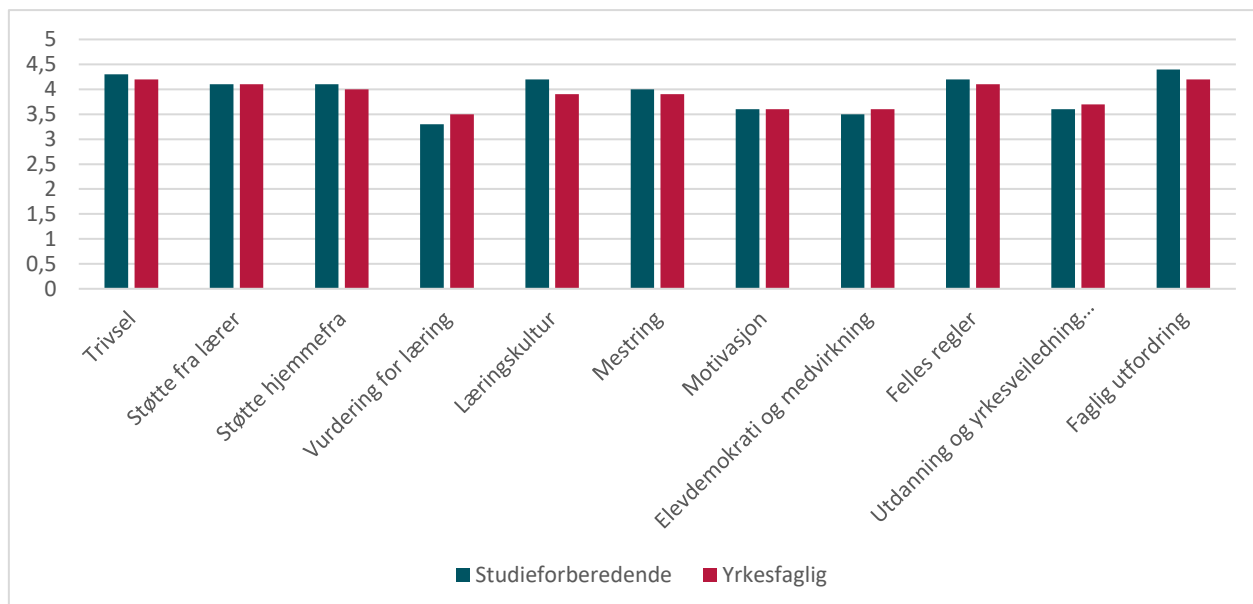
Figur 41 Resultater fra 11 indekser i elevundersøkelsen. Vg1 Telemark og hele landet 2024/25

Kilde: Udir.no

Elevene på vg1 trives i samme grad på yrkesfag og studieforberedende, jf. figur 42. Elevene på studieforberedende opplever i noen grad bedre læringskultur og faglig utfordring, mens vurdering for læring skåres litt bedre av yrkesfagelevene.

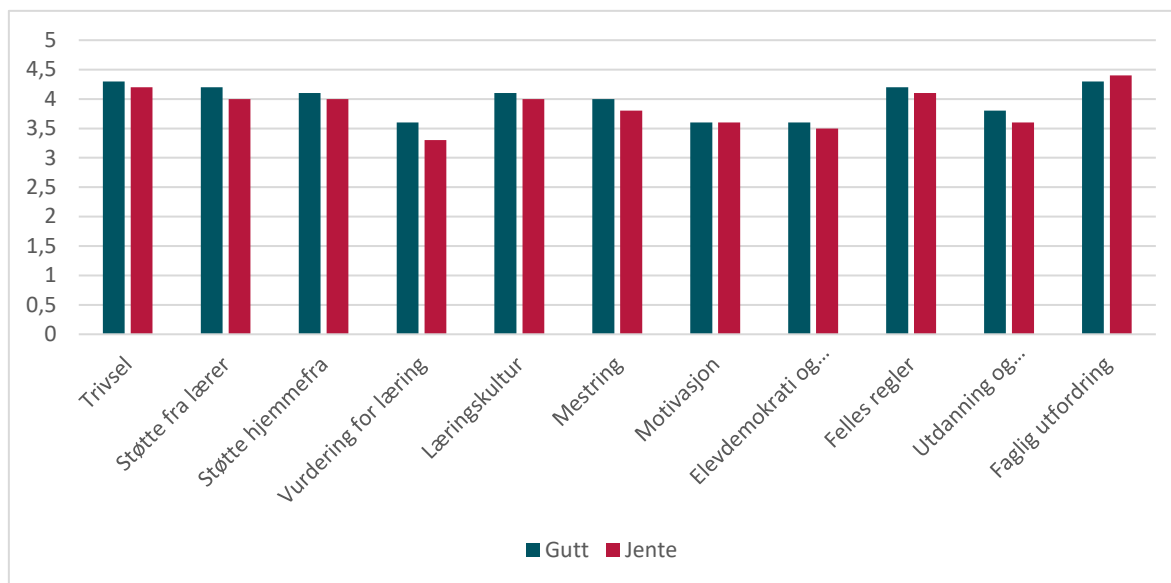
Figur 42 Indikatorer fra Elevundersøkelsen vg1 per utdanningstype, 2024/25

Kilde: Udir.no

Gutter og jenter opplever skolen noe forskjellig. Figur 43 viser at jentene stort sett er mindre fornøyde enn guttene, bortsett fra når det gjelder faglige utfordringer.

Figur 43 Indikatorer fra elevundersøkelsen. Gutter og jenter ved vg1 i Telemark 2024/25

Kilde: Udir.no

Jentene opplever i større grad at de blir utfordret faglig. De trives i noe mindre grad enn guttene, og er ikke like fornøyde med støtten fra lærer eller vurdering for læring. De er også mindre fornøyd med utdannings og yrkesveiledningen på skolen. Kjønnsforskjellene i Telemark harmonerer med resultatene nasjonalt²⁴. Dette kan være et uttrykk for ulik behandling, men det kan også være et uttrykk for at jentene stiller høyere krav til seg selv og læringen. Lignende kjønnsforskjeller kommer også til uttrykk i Ungdataundersøkelsen 2024 for Telemark²⁵.

4.2. Mobbing på skolen

Den siste indeksen i Elevundersøkelsen omhandler mobbing på skolen. Indeksene beregnes ut fra svarene elevene gir på følgende spørsmål:

- Er du blitt mobbet av andre elever på skolen de siste månedene?
- Er du blitt mobbet av voksne på skolen de siste månedene?
- Er du blitt mobbet digitalt (mobil, i Pad, PC) de siste månedene?

Svaralternativene er: *Ikke i det hele tatt – En sjelden gang – 2 eller 3 ganger i måneden – Omtrent 1 gang i uken – Flere ganger i uken.*

Et mye omtalt funn i resultatene nasjonalt de siste årene har vært økningen i antall elever som meldte om mobbing. Selv om andelen elever som opplever mobbing avtar med økende alder, viser figuren under en betydelig økning både i landet som helhet og i Telemark fra 2020/21 til 2023/24²⁶. Det er flere av elevene på yrkesfag som opplever mobbing enn på studieforberedende. Forskjellen mellom Telemark og landet er liten og stabil. Det er altså ikke et fenomen som rammer vårt fylke spesielt. Skoleåret 2024/25 har andelen som svarte at de blir mobbet, flatet ut, og ifølge

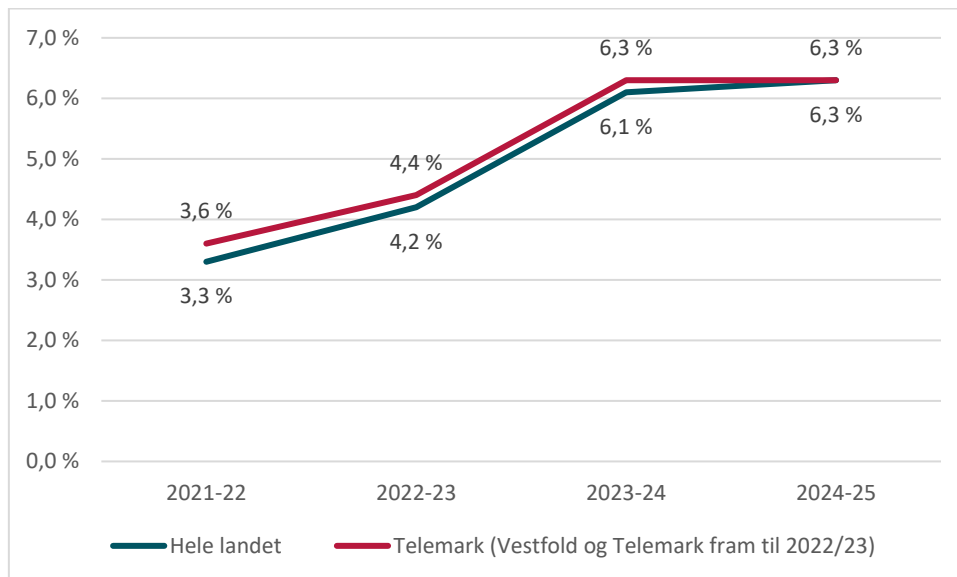
²⁴ <https://www.udir.no/Analyse-av-elevundersøkelsen-2024>

²⁵ https://www.ungdata.no/wp-content/uploads/reports_2024/Telemark_2024_Videregaende_Fylke.pdf

²⁶ <https://www.udir.no/Analyse-av-resultater-2024/flere-elever-opplever-mobbing>

Utdanningsdirektoratets er det på tvers av de tre trinnene, Rogaland og Telemark som har den klart laveste andelen av elever som opplever mobbing.

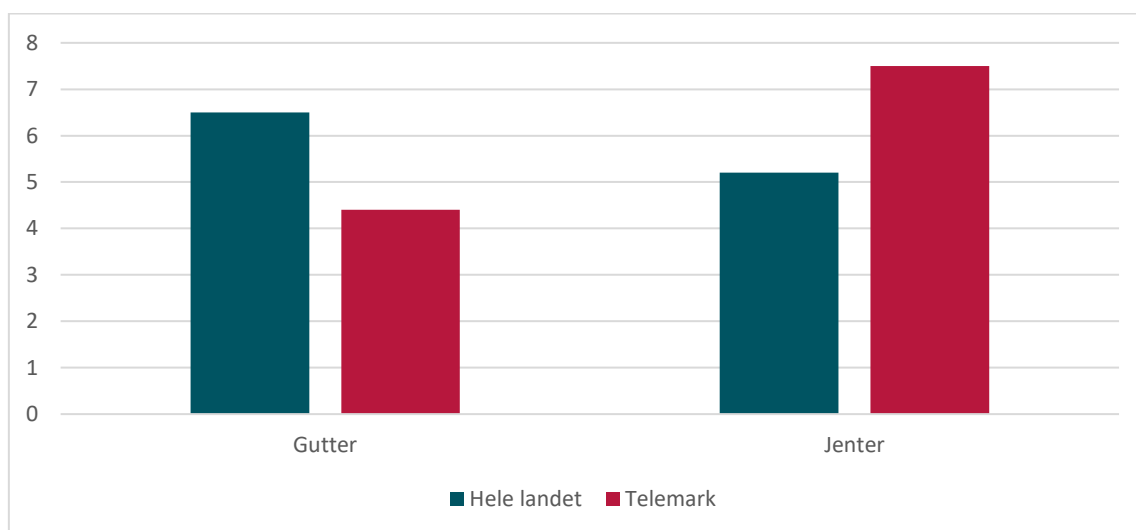
Figur 44 Elevundersøkelsen – mobbing, vg1, alle utdanningsprogram. 2021/22 og 2022/23 viser tall for Vestfold og Telemark. Deretter tall for Telemark

Kilde: Udir.no

Nasjonalt er det fra 5. trinn til og med 10. trinn en større andel jenter som rapporterer om mobbing, mens det på videregående trinn ikke er noen kjønnsforskjeller. Etter 2018 har forskjellen mellom gutter og jenter på de nevnte trinnene økt til jenters disfavør, selv om forskjellene fremdeles er små²⁷. Skoleåret 2024/25 er det imidlertid en større forskjell på kjønnene i Telemark enn i resten av landet, jf. figur 45. Dette gjelder særlig for yrkesfag. På grunn av hensynet til personvern, mangler det eksakte tall for jentene.

Figur 45 Mobbing etter kjønn. Hele landet og Telemark, 2024/25. Tall i prosent

Kilde: Udir.no

²⁷ Fra [Mobbing på skolen \(udir.no\)](https://udir.no), NTNU/Samfunnsforskning AS)

Læringsmiljøsentret ved Universitet i Stavanger omtaler koronatiltakene der ungdommene hadde begrenset adgang til venner og bekjente over lang tid og de manglet en felles arena for å utvikle sosial kompetanse, som mulige årsaker til økningen i antall elever som melder om mobbing²⁸. Større søkelys på mobbing i media og i samfunnet ellers, nevnes også som en mulig årsak. Åpenheten har gjort at flere tør si ifra og det må tas på alvor.

Fylkeskommunen har prosedyrer for hvordan resultatene av Elevundersøkelsen skal gjennomgås, både i personalet, med elever og foresatte, elevråd, samarbeidsutvalget, skolemiljøutvalget m.fl. Opplæringslovens § 12-4 forplikter skolene til å handle raskt når skolen har mistanke eller kunnskap om at en elev ikke har det trygt og godt på skolen. Skolen har også en skjerpet aktivitetsplikt dersom en som arbeider ved skolen utsetter en elev for krenkelser, jf. § 12-5. Skoleeier har siden 2023 videreutviklet rutiner og gjennomført kompetanseheving i samarbeid med Læringsmiljøsentret ved Universitetet i Stavanger knyttet til arbeidet med et trygt og godt skolemiljø.

Av hensyn til personvernet får ikke skolene resultater fra elevundersøkelsen på klassenivå. Det gjør det utfordrende å utarbeide og iverksette effektive og målrettede tiltak. Våren 2024 inngikk Telemark fylkeskommune en avtale om tilgang til det digitale kartleggingsverktøyet Spekter²⁹. Spekter er et ikke-anonymt verktøy for lærere, som brukes til å kartlegge læringsmiljøet i en skoleklasse. Undersøkelsen kan brukes av lærerne for å følge med på utviklingen av læringsmiljøet, og av elevene til å varsle om at de ikke har det trygt og godt på skolen. I tillegg kan skolen hente ut informasjon om effekten av tiltak skolen har iverksatt for å sikre et godt læringsmiljø.

Iht. rutiner for elevoppfølging skal alle kontaktlærere nå gjennomføre en kartlegging av læringsmiljøet i sin klasse hver høst slik at det kan settes inn tiltak raskt dersom det er behov for det. Dette ble gjort for første gang høsten 2024.

²⁸ [Kan vi noen gang bli kvitt mobbing? | Universitetet i Stavanger \(uis.no\)](https://www.uis.no/kan-vi-noen-gang-bli-kvitt-mobbing/)

²⁹ <https://www.spekterdigital.no/>

5. Oppfølgingstjenesten

Fylkeskommunen er iht. opplæringsloven § 9-4 pålagt å ha en oppfølgingstjeneste for ungdom i alderen 15-24 år som ikke er i opplæring eller arbeid. Oppfølgingstjenestens (OT) samfunnsoppdrag er å bidra til at ungdom mestrer livet, mestrer og gjennomfører opplæringsløpet og blir aktive deltakere i samfunns- og arbeidsliv. OTs primære mål er å få ungdom tilbake i opplæring gjennom å:

- Ha oversikt over alle tilmeldte ungdommer
- Oppsøke og tilby oppfølging og veiledning til alle ungdommer i målgruppen
- Koordinere tjenester og hjelpetiltak rundt ungdom i målgruppen
- Jobbe frafallsforebyggende med elever og lærlinger i videregående opplæring. Dette er ikke en lovpålagt oppgave, men OT Telemark tilbyr dette

Det har vært en kraftig økning i antallet ungdom som meldes inn til OT etter at alderen for rett til tjenester fra OT økte fra 21 til 24 år ifm. ny opplæringslov 2024. Fra juni 2024 til juni 2025 økte antallet tilmeldte fra 1330 til 2500, nesten en dobling, jf. tabell 13 under.

Alle tilmeldte blir kontaktet og det blir registrert hva de gjør. Omtrent halvparten tilhører målgruppen til OT, det vil si at de ikke er i opplæring eller arbeid. De får i første omgang tilbud om oppfølging og veiledning. Deretter får de tilbud om aktivitet og opplæring. Målgruppen er sammensatt og mangfoldig. Det er derfor viktig å kunne tilby ulike skreddersydde og målrettede tiltak.

OT har en avdeling lokalisert på Talenhuset i Skien. Talenhuset er et samarbeid mellom Fylkeskommunen, Nav og Skien kommune, og gir blant annet oppfølging og aktiviteter til unge i målgruppen til OT og Nav. Det gis også opplæring i ulike fag med etterfølgende privatisteksamen. I distriktene i Telemark følges ungdom i målgruppen opp av OT sine rådgivere på de videregående skolene. Her blir får ungdommene tilbudt råd og veiledning eller ulike tiltak fra NAV.

Årsrapport for Talenhuset ble lagt fram for Hovedutvalg for utdanning, folkehelse og tannhelse 5. juni 2025.³⁰

5.1. Overgangstilbud og forebyggende arbeid for elever og lærlinger.

Som en del av det forbyggende arbeidet har OT skoleåret 2024/25 opprettet et overgangstilbud lokalisert på Talenhuset. Det er tilsatt to miljøterapeuter som jobber spesifikt med ungdom i overgangen fra grunnskole til videregående skole.

Målgruppa for overgangstilbudet er ungdom som av ulike årsaker ikke klarer å få, eller har utbytte av, opplæring på den ordinære opplæringsarenaen. Dette er stort sett ungdom som har kognitiv kapasitet til å gjennomføre og bestå videregående opplæring, men som har slitt med å mestre skolefagene. Noen har svært mangelfull skolegang (alvorlig og urovekkende fravær), noen kan ha vært mobbet gjennom store deler av skolegangen mens andre har sammensatte utfordringer med

³⁰ Hovedutvalg for utdanning, folkehelse og tannhelse har behandlet saken i møte 05.06.2025 sak 58/25.

mer. Målgruppen inkluderer også ungdom som ruser seg, begår kriminalitet eller begge deler. Overgangstilbudet dreier seg altså om ungdom som enten ikke starter eller er i ferd med å avbryte skoleløpet sitt, og som av ulike grunner ikke har tilstrekkelig utbytte av tilpasset opplæring eller inkluderende opplæring i den ordinære skolen. For skoleåret 2024/25 har 17 ungdommer takket ja til dette tilbudet. Med unntak av tre ungdommer har alle søkt skoleplass, med mål om å starte opp høsten 2025/26.

Oppfølgingstjenesten har også kartlagt elever i 10.klasse på ungdomsskoler i hele fylket for å sikre at de elevene/foresatte som trenger det, vil ha en kontaktperson i overgangen til videregående skole. Dette gjør det også lettere for OT å dele informasjon med skolene som elevene siden starter på.

OT jobber også forebyggende med lærlinger når det er fare for heving av kontrakt. Fra høsten 2025, vil OT ha en LOS-funksjon som skal bidra til en tryggere overgang fra vg2 til læreplass.

Tabell 14 Antall tilmeldte i og utenfor målgruppen. Ungdommene i målgruppen er delt i avklart, i aktivitet, ukjent aktivitet og under oppfølging og veiledning.

	Feb. 24	Jun. 24	Nov. 24	Jun. 25
Totalt tilmeldte	1332	1566	1522	2505
Ikke i målgruppen	803	968	946	1315
I målgruppen	529	598	576	1190
- Avklart	116	139	123	178
- I aktivitet	280	341	335	475
- Ukjent aktivitet	23	17	42	394
- Under oppfølging og veiledning	110	101	76	143

Kilde: Udir.no

6. Fagopplæring

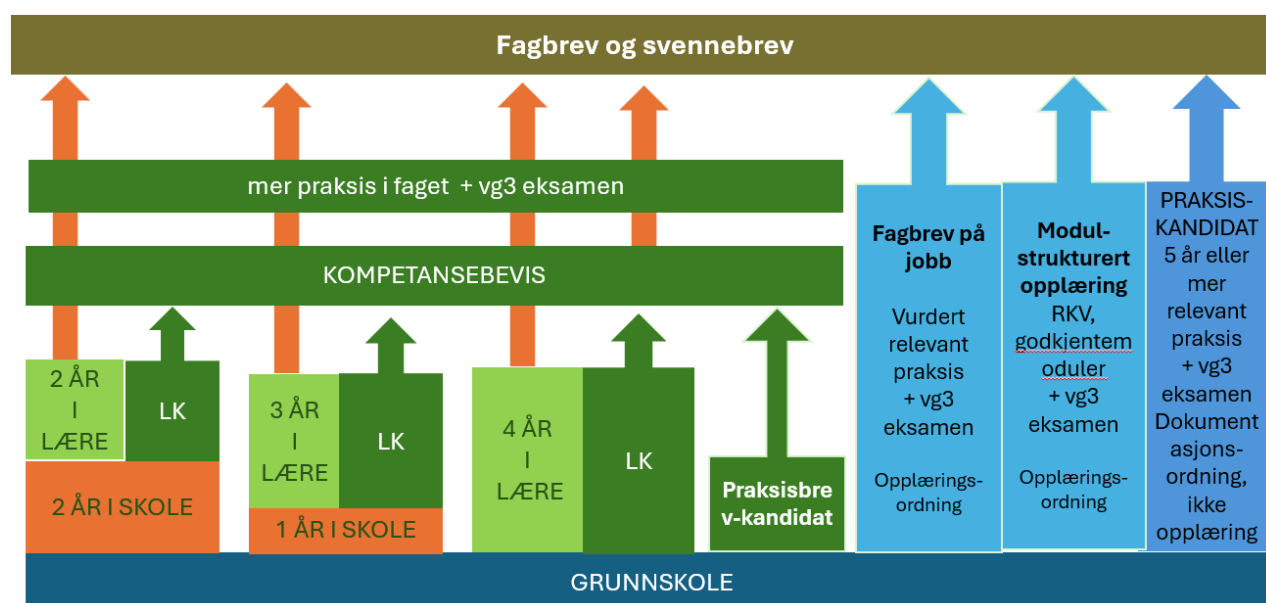
En vesentlig del av videregående opplæring for yrkesfag er opplæring i lærebedrift, og Vg3 fagopplæring i skole, som er et alternativ til opplæring i bedrift. Fylkeskommunen har ansvar for opplæringen til alle som inngår lærekontrakt/opplæringskontrakt med lærebedrifter i Telemark, selvstendige/frittstående eller tilknyttet opplæringskontor(samarbeidsorgan) og avtaler om Vg3 fagopplæring i skole.

6.1. Opplæring i bedrift/fagopplæring

Det er flere måter å oppnå yrkeskompetanse eller kompetansebevis på. Ordinært løp består av to år i skole fulgt av to år i lære³¹. Andre opplæringsløp er full opplæring i bedrift, eller en kombinasjon av skole og opplæring i bedrift. Disse løpene kalles vekslingsmodeller, og innebærer at kandidaten må ta fellesfagene de skulle hatt på vg1 og vg2 i løpet av læretiden. Praksisbrevkandidater gjennomfører en toårig opplæring i bedrift.

Til høyre i figuren under er det tre løp for voksne som ender i fag- eller svennebrev: Fagbrev på jobb, modulstrukturert opplæring og praksiskandidat. Modulstrukturert opplæring er et nytt tilbud, og omtales sammen med annen opplæring for voksne i kapittel 7.

Figur 46 Flere løp for å oppnå fagbrev, svennebrev eller kompetansebevis

Læretiden gjennomføres i lærebedrifter som må være godkjente av fylkeskommunen. Det er en rekke opplæringsbedrifter i Telemark. Disse er ofte organisert under opplæringskontor, som er samarbeidsorganer for lærebedriftene og et bindeledd mot fylkeskommunen.

Lærebedriftene har ansvar for opplæringen, men lærekontrakt kan inngås av opplæringskontor på vegne av lærebedriftene. Rundt 90 % av lærlingene og lærekandidatene har lærekontrakt med lærebedrift via opplæringskontor. Fylkeskommunen følger opp opplæringskontorene, blant annet

³¹ Fagkompetanse på et lavere nivå enn fag- og svennebrev

gjennom årlige kvalitetsdialoger. I tillegg har rådgivere i seksjon Fagopplæring direkte og fortløpende oppfølging av frittstående lærebedrifter.

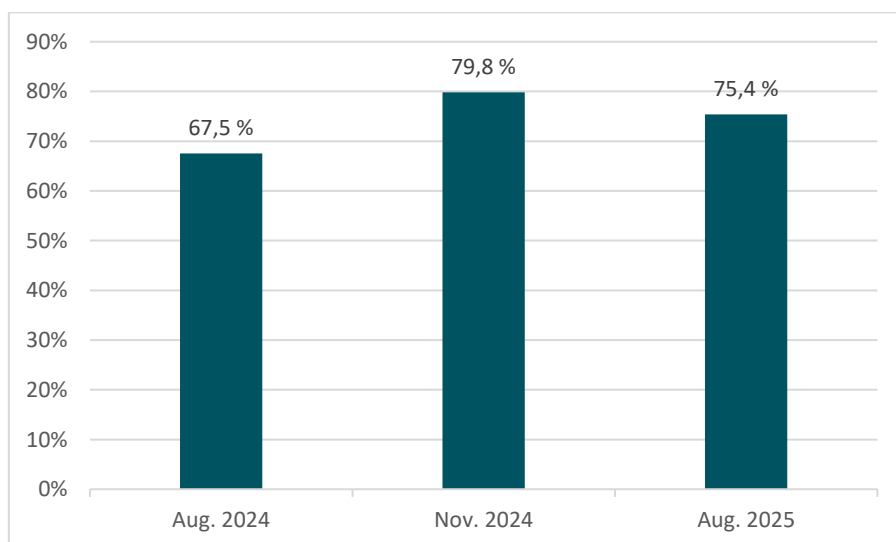
Tabell 15 De vanligste typene lære- og opplæringskontrakter

Ordning	Beskrivelse
Lærekontrakt	Tegnes for lærlinger og for voksne i modulstrukturert opplæring. Lærekontrakt brukes også som fellesbetegnelse for alle typer kontrakter med alle typer lærebedrifter
Opplæringskontrakt	Tegnes for lærekandidater, og fører til kompetansebevis ved avlagt kompetanseprøve. Lærekandidater kan senere ta fag-/svennebrev som praksiskandidat basert på mer praksis i faget.
Fagbrev på jobb	Er en ordning for voksne som er i et ordinært arbeidsforhold. Ordningen ble tatt i bruk fra 2020 og innebærer allsidig praksis, realkompetansevurdering og opplæring, kombinert med veiledet praksis.
Vg3 fagopplæring i skole	Alle kvalifiserte søkere som ikke har fått læreplass innen august, vil få tilbud om å fullføre utdanningen sin med Vg3 fagopplæring i skole. Da har en av de videregående skolene ansvar for opplæringen, men mesteparten skal foregå som praksis i bedrift. Opplæringen gir grunnlag for å gå opp til samme fag-/svenne- eller kompetanseprøve som andre lærlinger/lærekandidater.

6.2. Søkere og formidling til læreplass

Etter bestått vg2, skal elevene ut i lære. Det er et mål at alle elevene som er kvalifisert, skal bli formidlet til læreplass. Andelen av aktive³² søkere som er formidlet til læreplass i 2024 og 2025 er gjengitt i figur 47. Andelen formidlet er betydelig høyere i august i år enn i august i fjor. Basert på tidligere år er formidlingsandelen forventet å stige utover høsten.

Figur 47 Formidlingsprosent av aktive søkere fra eget fylke

Kilde: VIGO/Qlik

³² Søkere som underveis i formidlingsperioden har trukket søknaden, akseptert skoleplass eller ikke er kvalifisert regnes ikke blant de aktive søkerne.

Formidlingsandelen varierer noe, men på de fleste programområdene har mellom 70 % og 80 % av søkerne til læreplass fått kontrakt med lærebedrift. Som det framgår av tabell 16, har Salg, Service og reiseliv og Restaurant og matfag en lavere formidlingsandel.

Tabell 16 viser antall søkere, aktive søkere, antall og andel formidlet til læreplass per programområde. Teknologi- og industrifag har klart flest søkere og lærekontrakter, fulgt av Bygg- og anleggsteknikk, Helse- og oppvekstfag og Elektro og datateknologi. Rundt 90 % av søkerne regnes som aktive søkere. Her er det lite variasjon mellom programområdene.

11. august 2025 var det 1049 søkere til opplæring i bedrift. 922 (88 %) av disse regnes som *aktive søkere*, mens 127 søkere har trukket seg, valgt skoleplass eller blitt vurdert som ukvalifisert.

75 % av de aktive søkerne har fått læreplass, mens 228 søkere fortsatt står som interessert i læreplass, men er foreløpig uten kontrakt.

Tabell 16 Totalt antall, og aktive søkere fra eget fylke per 11. august 2025

Utdanningsprogram-	Søkere totalt	Aktive søkere	Formidlet totalt	Andel formidlet (av aktive søkere)
Totalt	1049	922	694	75 %
Teknologi- og industrifag	335	299	225	75 %
Bygg- og anleggsteknikk	217	196	154	79 %
Helse- og oppvekstfag	181	145	107	74 %
Elektro og datateknologi	158	138	107	78 %
Salg, service og reiseliv	69	62	42	68 %
IT og medieproduksjon	35	33	25	76 %
Restaurant- og matfag	28	24	14	58 %
Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign	16	15	12	80 %
Naturbruk	8	8	6	75 %

Kilde: VIGO/Qlik

Søkere som av en eller annen grunn ikke får læreplass, har rett til Vg3 fagopplæring i skole. Da påtar fylkeskommunen seg ansvaret for lærlingen, selv om mesteparten av læretiden skal foregå i en bedrift. Før Vg3 fagopplæring i skole begynner, innledes opplæringen med kurset Veien videre som skal hjelpe deltakerne til å søke læreplass og avklare om eleven skal ta Vg3 fagopplæring i skole. Deltakerne på kurset kontaktes i siste halvdel av august. Kurset holdes av Talenthuset i Skien og på Notodden vgs. De tar i tillegg imot 20 lære kandidater for vurdering til kurs og Vg3 fagopplæring i skole.

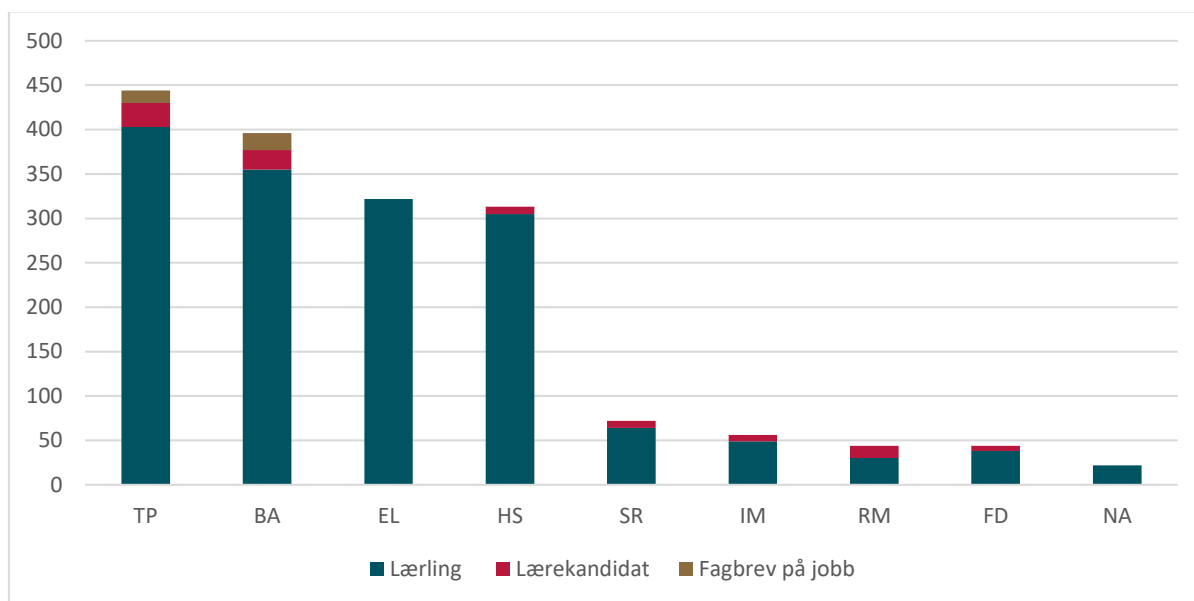
6.3. Ungdom i lære

Læretiden løper fra en kontrakt er godkjent av fylket til den avsluttes med fag- eller svenneprøve, eller til den heves før læretiden er ferdig.

Det var i alt 1735 løpende lærekontrakter 1. oktober 2024, 59 flere enn året før. De aller fleste, 1595 (92 %) var ordinære lærekontrakter. I tillegg var det 95 lærekandidater (5 %) og 45 voksne kandidater tok fagbrev på jobb (3 %).

Teknologi og industrifag og Bygg- og anleggsteknikk har flest løpende lærekontrakter. Det er også de programrådene som har flest lærekandidater og fagbrev på jobb, jf. figur 48. Elektro og datateknologi og Helse- og oppvekstfag er også store lærefag. Restaurant- og matfag skiller seg ut med en høy *andel* lærekandidater. Omtrent hver tredje kontrakt er en opplæringskontrakt.

Figur 48 Løpende lærekontrakter per programområde 2024³³

Kilde: Utdanningsdirektoratet

Det er i tillegg noen få kontrakter på utgåtte programområder som fortsatt er løpende. Disse er ikke med i figuren.

6.3.1 Gjestelæringer

Telemark har opplæringsansvar for alle lærekontrakter tegnet i Telemark, uavhengig av lærlingens eller lærekandidatens bostedsfylke. Bostedsfylket har det økonomiske ansvaret for lærlingene/lærekandidatene.

Telemark hadde ved utgangen av 2024, opplæringsansvar for 60 lærlinger og lærekandidater fra andre fylker. 251 lærlinger og lærekandidater fra Telemark hadde samtidig lærekontrakt i andre fylker. Det har vært en økning fra 2023 til 2024 i antallet lærlinger fra Telemark som gjennomfører læretiden i andre fylker, mens tallet på gjestelæringer i Telemark er uendret siste året.

Fylkeskommunene fordeler det økonomiske ansvaret gjennom et gjestelæringleppgjør hvert år.

³³ Tall under 5 er prikket i henhold til Udirs publiseringsregler. Det kan derfor være lærekandidater og fagbrev på jobb som ikke synes i figuren.

6.3.2 Kontrakter med modulstrukturert opplæring

Modulstrukturert opplæring startet opp i Telemark i 2024. Ved utgangen av året var det 12 løpende kontrakter innen modulstrukturert opplæring. 10 av disse var innen Helsearbeiderfaget. Det var også én hver i Kokkefaget og Salgsfaget. Disse kontraktene inngår i de samlede tallene for lærekontrakter.

6.3.3 Kontrakter med yrkesfaglig rekvalifisering

I ny opplæringslov fikk elever med studie- eller yrkeskompetanse rett til opplæring frem mot én ny sluttkompetanse innenfor et yrkesfaglig utdanningsprogram, såkalt rekvalifisering³⁴.

Det ble tegnet i alt 109 løpende kontrakter for lærlinger som ønsket å *rekvalifisere* seg fra august til utgangen av året 2024. Fordelingen av programområder for rekvalifisering er gjengitt i tabell 17.

Tabell 17 Antall kontrakter om rekvalifisering tegnet i perioden 1. august til 31. desember 2024. Inkluderer lærling, fagbrev på jobb og Vg3 fagopplæring i skole.

Utdanningsprogram	BA	EL	FD	HS	IM	NA	RM	SR	TP	Totalt
Antall rekvalifisering	24	12	2	32	1	3	1	8	26	109

Kilde: VIGO/Qlik

6.3.4 Vg3 fagopplæring i skole

Elever som har søkt, men av ulike grunner ikke har fått ordinær lære-/opplæringsplass, kan tegne avtale om Vg3 fagopplæring i skole. I alt 105 lærlinger/lærekandidater hadde avtale om Vg3 fagopplæring i skole 1. oktober 2024. Det er en økning på 50 % fra 2023. Fordelingen på programområder er gjengitt i tabell 18.

34

<https://www.udir.no/regelverk-og-tilsyn/skole-og-opplaring/retten-til-videregaende-opplaring/rett-til-yrkesfaglig-rekvalifisering/>

Tabell 18 Antall Vg3 fagopplæring i skole, per 1. oktober 2023 og 2024

Programområde	2023	2024
Totalt alle utdanningsprogram	69	105
Teknologi og industrifag (TP)	12	16
Bygg- og anleggs-teknikk (BA)	*	24
Elektro og datateknologi (EL)	*	9
Helse- og oppvekstfag (HS)	43	35
Salg, service og reiseliv (SR)	7	13
Informasjonsteknologi og medieproduksjon (IM)	0	0
Restaurant- og matfag (RM)	*	5
Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign (FD)	*	*
Naturbruk (NA)	0	*
Håndverk, design og produktutvikling (DT)	0	0

Kilde: Utdanningsdirektoratet (tall under 5 er prikket i henhold til Udirs publiseringsregler)

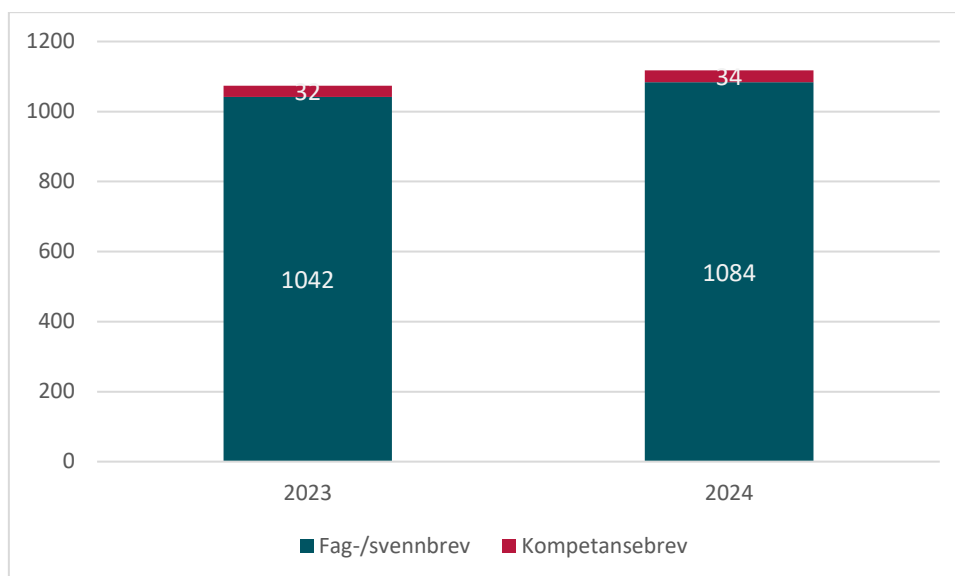
Det høye antallet Vg3 fagopplæring i skole på Helse- og oppvekstfag skyldes at Telemark fylkeskommune har hatt egne komprimerte løp for voksne på Notodden ressurscenter og Bamble vgs. Dette er et litt annet tilbud enn ordinær Vg3 fagopplæring i skole og har en annen målgruppe, men registreres likevel som Vg3 fagopplæring i skole. Alle voksne som tar helse- og oppvekstfag, blir fra 2024 registrert på modulstrukturert opplæring.

6.4. Oppnådd fag- eller svennebrev og kompetansebrev

Figur 49 viser antallet lærlinger/lærekandidater som har oppnådd fag- eller svennebrev, eller kompetansebrev i 2023 og 2024. Fag- og svennebrev tildeles lærlinger, kandidater som går Vg3 fagopplæring i skole og voksne som tar fagbrev på jobb etter bestått fag- eller svenneprøve. Lærekandidater får kompetansebrev etter bestått kompetanseprøve. Disse har bestått både praktisk og teoretisk prøve på henholdsvis programfag og fellesfag.

Det er en liten økning i antall oppnådde fag- og svennebrev fra 2023 til 2024 på omtrent 4 %.

Figur 49 Antall fagbrev, svennebrev og kompetansebrev per kalenderår

Kilde: VIGO/Qlik

6.4.1 Gjennomføring av fag- eller svenneprøver og kompetanseprøver

Det avlegges over 1000 fag- og svenneprøver og kompetansebevis i året. Gjennomføring av prøver kan telles ved å se på hvor mange prøver som er avlagt og bestått i løpet av et år, eller hvor mange personer som har tatt prøver og bestått etter ett eller flere forsøk. Tallene avviker noe fra kapittelet over fordi kandidatene telles med i året de tok fag- eller svenneprøven eller kompetanseprøven første gang. I delkapittelet over telles året de *mottok* fag- eller svennebrev eller kompetansebevis.

95 % prosent av kandidatene som tok prøven første gang i 2024, har bestått prøven innen august i år. 92 % besto på første forsøk og ytterligere 3 % på andre forsøk. Enkelte kandidater brukte 3 forsøk.

Av kandidatene som avla prøve første gang i 2024 er det fortsatt 5 % av kandidatene som ennå ikke har bestått prøven, mens det er 4 % av de som tok den første gang i 2023 som fortsatt ikke har bestått.

6.4.2 Antall prøver per år

62 % av avlagte fag-/svenne-/kompetanseprøver i 2024 var fag- eller svenneprøver, mens 32 % var kompetansebrev. De resterende 6 % av prøvene fordeler seg mellom praksiskandidater, Vg3 fagopplæring skole og fagbrev på jobb. Omtrent 90 % av alle prøvene blir bestått. Det er liten forskjell mellom kandidattypene.

6.5. Fagarbeider innen 5 år

Det er et mål at lærlinger og lærekandidater skal gjennomføre sitt planlagte opplæringsløp. Gjennomføringen anerkjennes med fag-/svennebrev eller kompetansebrev og er grunnlaget for direkte inngang til arbeidslivet eller videre studier. Tidligere i rapporten vises gjennomføring for kull som startet på vg1 og kullets gjennomføring etter 5/6 år. I dette kapittelet vises

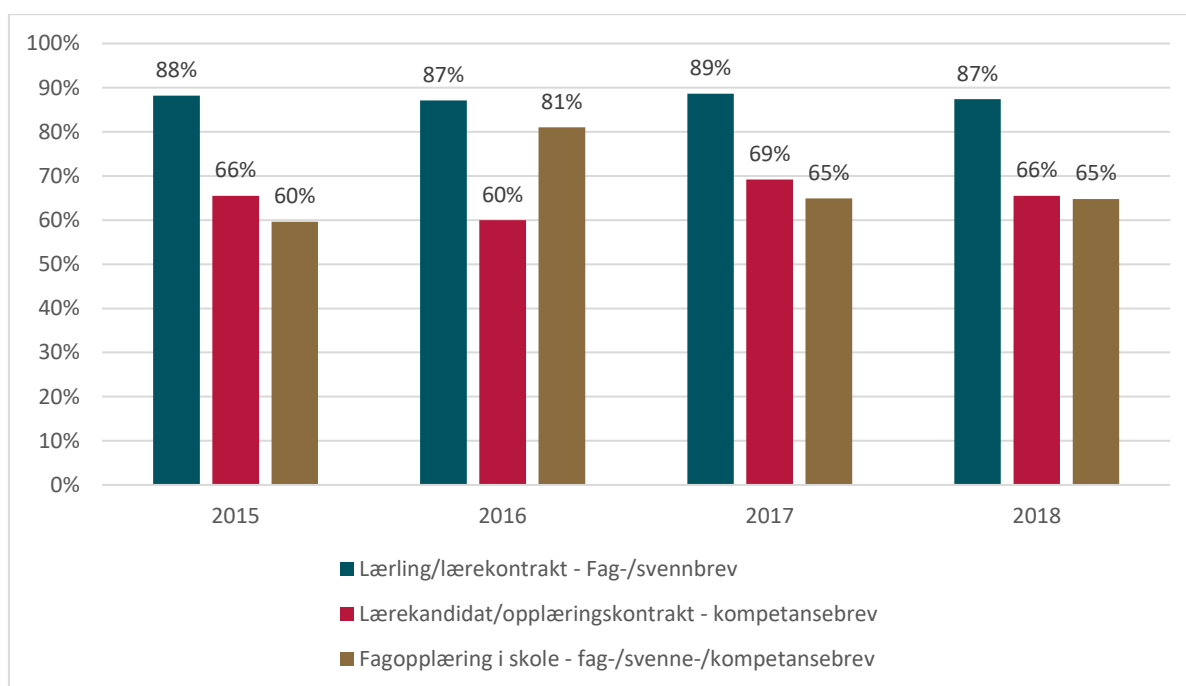
gjennomføring av læretiden fra det året elevene startet i lære i en bedrift, eller begynte på Vg3 fagopplæring i skole.

Statistikken for gjennomføring av læretiden viser status for et kull fem år etter at de startet i læreløpet, enten som lærlinger, lære kandidater eller på Vg3 fagopplæring i skole.

Figur 50 viser hvor stor andel av 2015-2018-kullene som gjennomførte innen fem år for hver av kandidattypene. Gjennomføring betyr her andel lærlinger og elever med fagopplæring i skole som har oppnådd fag-/svennebrev, og lære kandidater som har oppnådd kompetansebrev.

Med unntak av 2017-kullet på Vg3 fagopplæring i skole, er det lite variasjon mellom årene. Litt under 90 % av lærlingene fullfører innen 5 år, mellom 60 % og 70 % av lære kandidatene og elevene på Vg3 fagopplæring i skole. 2017-kullet på Vg3 fagopplæring i skole skiller seg fra de andre kullene med 81 % fullført innen 5 år. Denne variasjonen kan skyldes tilfeldige forskjeller i et ganske lite antall kandidater.

Figur 50: Andel som gjennomførte læretiden innen 5 år etter læretidens start. 2015–2018-kullene

Kilde: Udir.no

6.6. Hevinger av lærekontrakt

Heving av kontrakt betyr å avslutte kontrakten før kontraktens opprinnelige sluttdato, uten at kandidaten har avlagt fag- eller svenneprøven.

Fylkeskommunen, opplæringskontorene og lærebedriftene jobber kontinuerlig for å forebygge og avverge heving av kontrakter. Jo tidligere problemer blir kjent og tatt tak i, jo større er sannsynligheten for at heving kan avverges. Det skal alltid være et eller flere avklaringsmøter som fylkeskommunen deltar på når det er fare for at en kontrakt kan bli hevet.

I 2024 ble 6,1 % av kontraktene for lærlinger, lære kandidater og fagbrev på jobb hevet. Det er en reduksjon på over 30 % fra 2023, jf. tabell 19. Det er en klar nedgang i hevinger av personlige

årsaker og som følge av feilvalg. Det er også færre hevinger som følge av at kandidaten har fått arbeid.

Tabell 19 Andel hevinger per år. Lærlinger, lærekandidater og fagbrev på jobb

Andel hevinger	2023	2024
Løpende kontrakter	1676	1735
Kontrakter som er hevet	158	105
Andel hevinger	9,4 %	6,1 %

Kilde: Kontrakter: Utdanningsdirektoratet, hevinger: VIGO/Qlik

Heving av kontrakt gjøres på grunnlag av at bedriften, lærlingen eller begge parter ønsker det. Det er forskjellige årsaker til at lærekontrakter heves. Tabell 20 viser årsaker til heving for lærlinger, lærekandidater og kandidater som tar fagbrev på jobb. Elever med fagopplæring i skole er ikke inkludert. Av hensyn til personvern, er antall under fem prikket.

Tabell 20 Antall hevinger per år per avslutningsårsak

Avslutningsårsak	2023	2024
Personlige årsaker	55	32
Feilvalg	36	26
Annen årsak/ikke oppgitt	23	18
Fått arbeid	17	6
Brudd på arbeidslivets regler	16	15
Økonomiske årsaker	7	*
Flyttet	*	6
Totalsum	158	105

Kilde: VIGO/Qlik

Kandidater som går direkte over til en annen kontrakt (for eksempel til en annen bedrift eller et annet fylke), eller en annen kontraktstype, regnes ikke med blant hevingene, selv om den opprinnelige kontrakten ble avsluttet.

6.6.1 Heving av avtale om Vg3 fagopplæring i skole

Avtaler om Vg3 fagopplæring i skole blir også i noen tilfeller hevet. I de aller fleste tilfellene er dette fordi kandidaten får ordinær lærekontrakt i bedrift. Av 105 avtaler om Vg3 fagopplæring i skole, ble 20 hevet fordi kandidaten fikk lærekontrakt med bedrift, mens avtalen med én elev ble hevet av andre årsaker. Det var tilsvarende tall i 2023.

6.7. Lærlingundersøkelsen

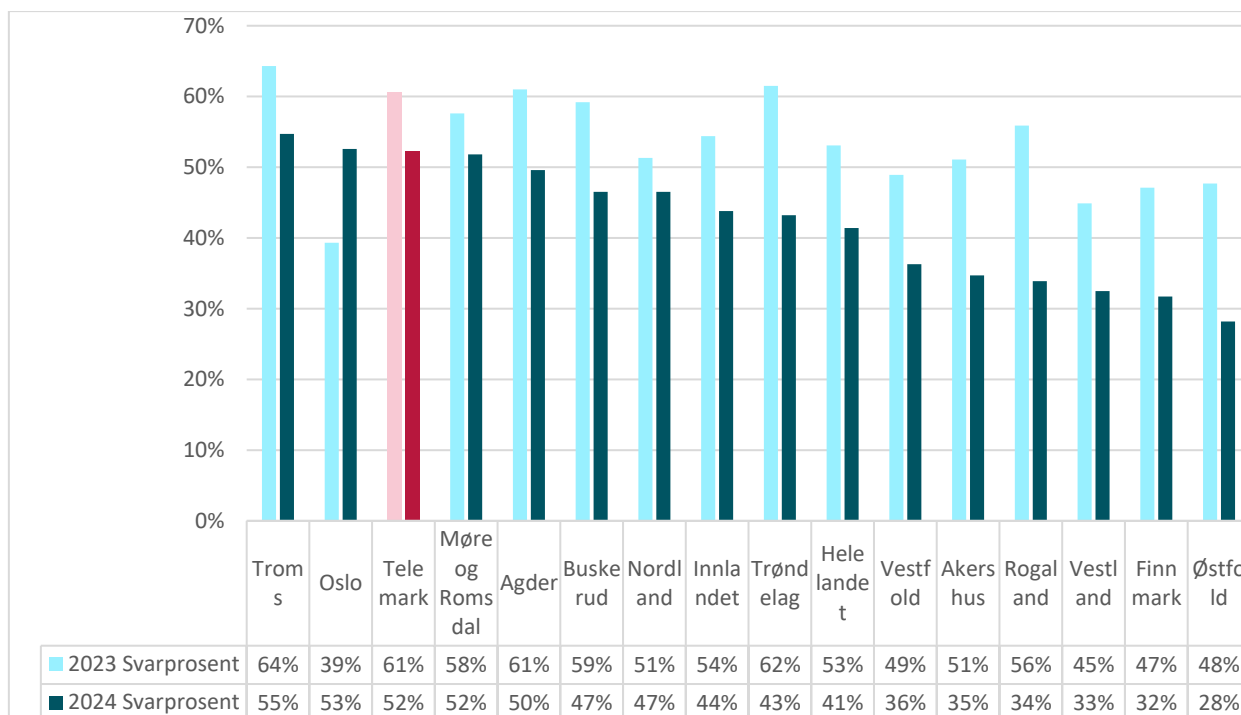
Lærlingundersøkelsen skal gi et bilde av hvordan lærlingen og lære kandidaten opplever læringsmiljøet i bedriften. Undersøkelsen omfatter ulike spørsmål om 11 temaer³⁵.

Det er resultatene om mobbing på arbeidsplassen, under temaet Trygt miljø, som blir presentert i denne rapporten. Både lærlinger og lære kandidater er invitert til å svare og resultatet presenteres samlet. Fylkeskommunen plikter å gjennomføre undersøkelsen, men det er ikke obligatorisk for lærlingen/lære kandidaten å svare på den.

I 2024 utviklet Utdanningsdirektoratet en ny teknisk administrasjonsportal og resultater vises nå i statistikkportalen på [udir.no](https://www.udir.no)³⁶. Gjennomføringsperioden for undersøkelsen ble endret fra 8 til 4 uker med start i oktober.

Svarprosenten var lavere i 2024 enn i 2023 for alle fylker utenom Oslo. Telemark er blant de tre fylkene med høyest andel besvarelser i 2024, og blant de fire med høyest andel i 2023.

Figur 51 Svarprosent lærlingundersøkelsen

Kilde: Utdanningsdirektoratet

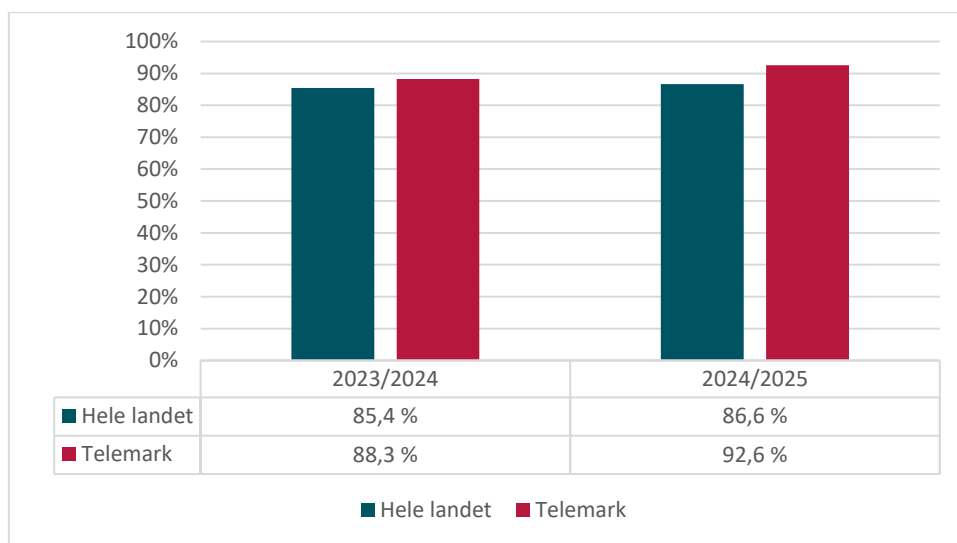
6.7.1 Mobbing på arbeidsplassen

Mobbing på arbeidsplassen er et av temaene i lærlingundersøkelsen. Figur 52 viser andelen som svarer at de ikke har blitt mobbet i det hele tatt på arbeidsplassen. Telemark har en høyere andel som ikke har opplevd mobbing både i 2023 og 2024 enn landsgjennomsnittet, og har økt med 4,3 prosentpoeng fra 2023 til 2024.

³⁵ <https://www.udir.no/tall-og-forskning/brukerundersokelser/larlingundersokelsen/>

³⁶ <https://www.udir.no/tall-og-forskning/statistikk/statistikk-fag-og-yrkesopplaring/llu/larlingundersokelsen-fylke/>

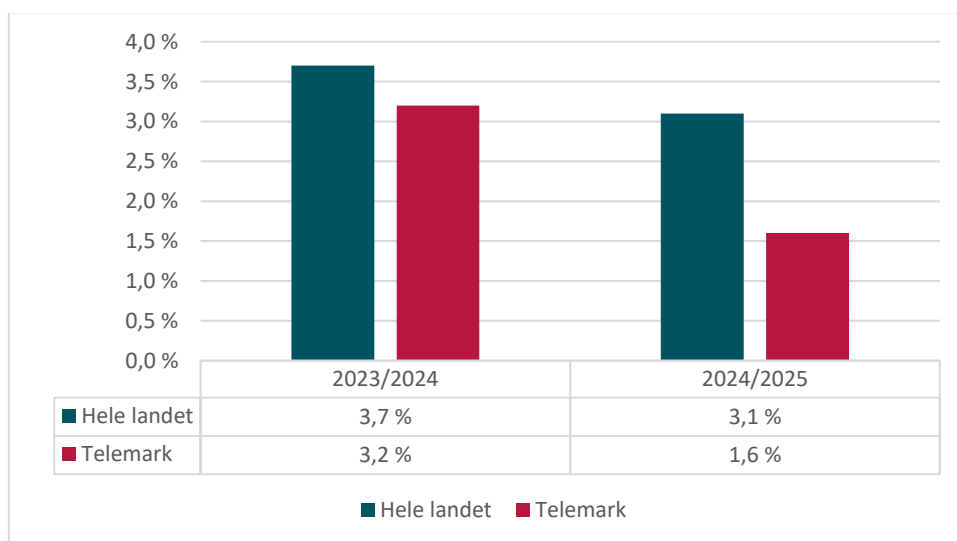
Figur 52 Andel lærlinger/lærekandidater som ikke opplevd mobbing i det hele tatt

Kilde: Utdanningsdirektoratet

Figur 50 viser prosentandelen samlet for svaralternativene *to/tre ganger i måneden, omtrent en gang i uken og flere ganger i uken*. Prosentandelen som opplever mobbing to/tre ganger i måneden eller oftere, er betydelig lavere i Telemark i 2024 enn i 2023, og lavere enn resultatene for landet ellers.

Figur 53 Andel lærlinger/lærekandidater som har opplevd mobbing to/tre ganger i måneden eller oftere

Kilde: Utdanningsdirektoratet

Ifølge Utdanningsdirektoratets analyse av resultatene på lærlingundersøkelsen 2024, trives lærlinger på arbeidsplassen og med kollegaene sine³⁷. I motsetning til økningen i mobbetallene i skolen rapportert gjennom Elevundersøkelsen i 2022 og 2023, har andelen lærlinger som

³⁷ <https://www.udir.no/tall-og-forskning/statistikk/statistikk-fag-og-yrkesopplaring/analyser/2024/larlingene-gleder-seg-til-a-ga-pa-jobb/>

opplever å bli mobbet, holdt seg forholdsvis stabil siden 2018, og det er færre som oppgir at de blir mobbet i år enn tidligere.

7. Videregående opplæring for voksne

2024 har vært et år med store endringer i videregående opplæring for voksne (VOV). Med ny opplæringslov og forskrift, som trådte i kraft 1. august 2024, har voksne fått utvidede rettigheter til videregående opplæring. En viktig endring er at ungdom over 19 år nå kan velge å ta ut retten til opplæring som voksen, og dermed følge ordningen for VOV i stedet for det ordinære løpet for ungdom.

Alle med rett til videregående opplæring for voksne skal gjennom en realkompetansevurdering (RKV) før de får tilbud om inntak. RKV skal munne ut i et enkeltvedtak som viser hvilken kompetanse som er godkjent, og danner grunnlaget for restopplæringen. Målet er å bygge på deltakernes eksisterende kompetanse og dermed korte ned opplæringstiden. Voksne søker på ønsket sluttkompetanse, og har rett til inntak på én av tre søkte sluttkompetanser som fylket tilbyr. Søknader behandles fortløpende, uten ventelister, og alle søkere vurderes individuelt før inntak.

I 2024 gikk fylkeskommunen over til å bruke det skoleadministrative systemet InSchool som innsøking- og saksbehandlingssystem for VOV. Overgangen har vært krevende, ettersom systemet ennå ikke er tilpasset voksenopplæring. Dette har krevd nye rutiner, maler og tett samarbeid mellom skolene, inntakskontoret for voksne og fylkeskommunen, og systemet er fortsatt under forbedring.

7.1. Modulstrukturert opplæring

Fra august 2024 ble modulstrukturert opplæring innført som en ny ordning for voksne. Det ble opprettet modulstrukturerte læreplaner i 13 yrkesfaglige utdanningsprogram, og Telemark startet opp tilbud i fire av disse fagene. I motsetning til det ordinære løpet, som består av vg1, vg2 og vg3 eller læretid, er modulstrukturert opplæring delt inn i moduler med kompetansemål. Hver sluttkompetanse består av flere moduler, og alle har en felles modul i norsk og samfunnskunnskap.

I modulstrukturert opplæring blir opplærings- og læretiden individuelt tilpasset, og den kan bli kortere dersom deltakeren har mye erfaring fra før eller raskt oppnår kompetansemålene. Når alle modulene er godkjent, skal deltakeren først avlegge skriftlig vg3-eksamen før de kan meldes opp til samme fagprøve som ordinære elever.

Fordelen med modulstrukturert opplæring er at den ofte blir kortere, mer fleksibel og mer relevant, fordi den bygger på den kompetansen voksne allerede har og bare gir opplæring i det som gjenstår for å oppnå sluttkompetansen.

Tabell 21 viser sluttkompetanser, skoler og antall deltakere i modulstrukturert opplæring.

Tabell 21 Sluttkompetanse modulstrukturert opplæring. Antall voksne som får modulstrukturert opplæring pr 01.10.24. Per skole og fag

Skole	Hjalmar Johansen vgs.	Kragerø vgs.	Nome vgs.	Notodden vgs.	Skogmo vgs.	Antall
Helsearbeiderfaget		8	23	4	35	70
Salgsfaget				14		14
Kokkefaget	14					14
Logistikk				10		10
Til sammen	14	8	23	28	35	108

7.2. Ordinære tilbud for voksne i 2024

I tillegg til modulstrukturert opplæring har fylkeskommunen også organisert ordinær videregående opplæring for voksne innen flere utdanningsprogram og programområder. Dette omfatter de seks studiekompetansefagene (norsk, engelsk, matematikk, naturfag, samfunnskunnskap og historie) for voksne som ønsker å oppnå generell studiekompetanse etter 23/5-regelen, og ordinære yrkesfaglige løp innen flere utdanningsprogram og programområder.

Her er en oversikt over tilbud i 2024/25:

- Helse og oppvekstfag (Vg1)
- Helsearbeiderfag (Vg2)
- Barne- og ungdomsarbeider (Vg2)
- Helseservicefag (Vg2)
- Ambulansefag (noen plasser i ordinær klasse) (Vg2)
- Tannhelsesekretær (Vg3)
- Helsesekretær (Vg3)
- Salg og reiseliv (Vg2)
- Kjøretøy (Vg2)
- Tømrer (Vg2)
- Kokk- og servitørfag (Vg2)
- Transport og logistikk (Vg2)
- Betong og mur (Vg2)

Flere av disse tilbudene vil fases ut etter hvert som modulstrukturert opplæring innføres i flere fag.

7.3. Deltakertall pr. 01.10.2024

Pr. 01.10.2024 var det registrert 780 voksne deltakere i videregående opplæring i Telemark, hvorav 431 i yrkesfaglige og 349 i studieforbereende utdanningsprogram, inkludert både de som følger modulstrukturert opplæring og de som går ordinær opplæring for voksne. Dette er en økning på 72 deltakere fra året før, og fordelingen på programområder er gjengitt i tabell 22.

Voksne kan bruke den tiden de trenger for å oppnå sluttkompetanse, og de som verken har fullført eller avbrutt, registreres med status «H - holder på». Deltakere som starter opplæring senere på året, for eksempel i januar, inngår ikke i tallene pr. 01.10.

Tabell 22 Antall deltakere på Videregående opplæring for voksne per programområde

Utdanningsprogram	Deltakere høst 2024	Skoler med dette tilbudet
Bygg- og anleggsteknikk	41	Nome, Notodden, Skogmo
Helse- og oppvekst	247	Bamble, Nome, Skogmo, Kragerø
Restaurant- og matfag	21	Hjalmar, Notodden
Salg, service og reiseliv	24	Notodden,
Naturbruk	39	Nome, Notodden
Teknologi- og industrifag	39	Notodden, Skogmo
Studieforberedende	327	Kragerø, Notodden, Skien
Service og samferdsel	3	Notodden
Elektro og datateknologi	17	Nome
Påbygging	22	Bø
Totalt antall deltakere	780	

8. Digitalisering av opplæringen

Digital kompetanse er ett av de seks prioriterte satsingsområdene i strategiplanen for videregående opplæring for Telemark fylkeskommune. Lokale mål i skolenes utviklingsplaner baserer seg på føringer i strategiplanen, i tillegg til Utdanningsdirektoratets rammeverk for lærerens profesjonsfaglige digitale kompetanse (PfDK). Nettverket for digitalpedagoger i Telemark fylkeskommune står sentralt i arbeidet med å utvikle digital kompetanse i opplæringen.

8.1. Digitale læringsressurser og digital infrastruktur

Elever og lærere kommuniserer og samhandler om læringsarbeidet med MS365 som felles digital plattform og bruker Microsoft Teams for Education som læringsplattform. Teams har samhandlingsfunksjonalitet for flermedial kommunikasjon (video, lyd, bilde, tekst), samskriving og deling, og er navet i elevenes læringsprosesser.

Nasjonal digital læringsarena (NDLA) er et kommunalt oppgavefellesskap som utvikler digitale læringsressurser som tilbys åpent og gratis. Ressursene omfatter nærmere 150 eksamensfag og representerer en stor kilde til både innhold og metodikk. I forbindelse med Fagfornyelsen er læringsressursene i de ulike fagene revidert for å møte kravene i nye læreplaner. NDLA åpnet i 2023 «Min NDLA» som muliggjør personalisering og deling av innhold og læring. «Min NDLA» har også tilgang på en KI-språkmodell som ivaretar personvern og datasikkerhet på en tilfredsstillende måte.

Det skoleadministrative systemet InSchool håndterer blant annet timeplanlegging, fravær og kommunikasjon. Samlet sett utgjør dette, sammen med forlagenes egne ressurser, andre programmer, verktøy og læremidler, den digitale arbeidshverdagen for elever og lærere.

Personvern og informasjonssikkerhet er viktig ved bruk av digitale verktøy i skolen. Det kan ikke benyttes digitale tjenester som overfører personopplysninger i strid med EUs regler for personvern og informasjonssikkerhet. Det påvirker hvilke digitale tjenester som kan tas i bruk. Det er viktig å sjekke om de digitale tjenestene som brukes følger personvernreglene og om fylkeskommunen har lov til å behandle elevenes og ansattes opplysninger på den måten den gjør. På Innsida (fylkeskommunens intranett) finnes det en oversikt over verktøy som er vurdert og godkjent. Her er det også avtaler med leverandørene om hvordan personopplysninger skal behandles.

Samtidig jobbes det med å gjøre dette mer synlig, slik at både elever, foresatte, ansatte og ledere får den informasjonen de har krav på etter loven.

8.2. Digitalpedagogisk kompetanseutvikling

Alle de videregående skolene har digitalpedagoger. Det blir avholdt jevnlig samlinger i digitalpedagognettverket som koordineres av rådgivere fra seksjon Skoleutvikling og folkehelse. Skolene har fremdeles noe ulik ressursforpliktelse, som gir ulik grad av kapasitet til arbeid på egen skole og deltakelse i nettverket.

Arbeidet rundt KI og personvern var et stort og viktig tema i 2024/2025. Utvikling av retningslinjer for bruk av KI i klasserommet har vært viktig for å etterkomme forespørsler fra lærere som både vil begrense og ta i bruk teknologien. Samtidig som bruken øker blant elevene, er det viktig å

videreføre arbeidet med profesjonsfaglig digital kompetanse rundt bruk og generering av innhold. Fylkeskommunen tilbyr KI – tjenesten Hugin til alle ansatte og elever. Det er en KI - tjeneste (bygget i Microsoft Azur og OpenAI) som ikke overfører brukerens personopplysninger, og der data slettes etter 30 dager. Lærere og elever har også tilgang til NDLA sin samtalerobot.

Kunstig intelligens gir nye utfordringer når det kommer til personvern. Det blir nye scenarioer som må håndteres og det blir stadig viktigere med en reflektert holdning til, og god kunnskap om, personvern både hos elever og lærere. Fra skolestart 2025 vil det ligge klar en veileder sammen med ressursider for bruk av kunstig intelligens i videregående skoler i Telemark.

8.3. Digitalisering i fag- og yrkesopplæring

Fagsystemet VIGO brukes av fag- og yrkesopplæring og er også en plattform for samarbeid med eksterne parter gjennom webløsningene VIGO bedrift for prøvenemnder og lærebedrifter (opplæringskontor og frittstående lærebedrifter), og VIGO skole. Mangfoldet i fag og bransjer og spriket i digital kompetanse, gjør det nødvendig med tilpasninger og opplæring i digitale løsninger for interne og eksterne samarbeidspartnere.

Kurs på Teams for faglige ledere, veiledere, lærebedrifter, prøvenemnder, lærlinger og lære kandidater har blitt videreført i Telemark. Lærlinger, lære kandidater og deres bedrifter har vært svært positive til å treffes på Teams, blant annet for å få informasjon om fagprøven. De melder også tilbake at de opplever det digitale møtet som mer personlig enn å sitte i et stort rom med andre. Med stor geografisk spredning i fylket er det fortsatt enklere for flere aktører å delta på møter digitalt. Individuelle møter med lærlinger gjennomføres fortsatt fysisk.

9. Videregående skoler i Telemark

Fylkestinget vedtok i sak 97/20 den 16. juni 2020 at tilstandsrapporten skal inneholde en side om hver videregående skole. Skolene har skoleåret 2024/25 svart på disse tre spørsmålene;

1. *Hva var skolen spesielt fornøyd med i skoleåret 2024/25?*
2. *Hva var de største pedagogiske utfordringene i skoleåret 2024/25?*
3. *Hva prioriteres i 2025/2026 knyttet til strategiplanen 2021–2025?*

Fylkestinget vedtok i samme sak at det også skal rapporteres på bygningsmassens tilstand.

I vedlegg 2 til sak 147/24 Videregående opplæring fra 2025 fikk fylkestinget blant annet en detaljert status knyttet til tilstand, kapasitet og investeringsbehov i de videregående skolene. Denne analysen dannet grunnlag for fylkestinget vedtak i sak 61/25 (Forprosjekt Sørve) og 62/25 (Grenland/Porsgrunn).

Samlet viser arealgjennomgangen at fylkeskommunen har en kvalitativt god bygningsmasse, med til dels god fleksibilitet og pedagogisk funksjonalitet. Likevel har Telemark fylkeskommune en overkapasitet i skolebyggene på mellom 18-20 000 kvadratmeter. På bakgrunn av forventet elevtallsnedgang har fylkestinget gitt fylkesdirektøren i oppdrag å utnytte allerede tilgjengelig areal, og å redusere investeringsbehovet.

9.1. Bamble videregående skole

Foto: Morten Løkslid

Hva var skolen spesielt godt fornøyd med i skoleåret 2024/2025?

- Fokus på livsmestring for elever. Vi lærte mye av Erasmus programmet.
- Optimal bruk av praksisrom og verksted på yrkesfag, gir mer praksisrettet læring.
- Arbeidet med å øke andelen fullført og bestått, og redusere antall sluttere nytter

Hva var de største pedagogiske utfordringene i skoleåret 2024/2025?

- Skolen har små fagmiljøer slik at vi trenger fagnettverkene i fylket. De er hovedsakelig digitale, men felles planleggingsdager vil ha nytteverdi for oss. Innenfor vår arbeidsplanfestet tid er det utfordrende å få til tilstrekkelig profesjonsfaglig samarbeid.
- Trange økonomiske rammer gir begrensninger i tiltak.

Hva prioriteres i 2025/2026 knyttet til strategiplanen 2021–2025?

- Tettere tverrfaglig oppfølging av elever, økt fullført og bestått.
- Strategirområde: Livsmestring, med et tverrfaglig lag rundt eleven.
- Ungdom og helseuke som tema uke på vg1. Strategirområde: Livsmestring.
- Utvidet åpningstid på skolen, med leksehjelp.
- Overholde økonomisk tildelt ramme

9.2. Bø vidaregåande skule

Foto: Eva Susanne Drugg

Hva var skolen spesielt godt fornøyd med i skoleåret 2024/2025

- Høy trivsel hos elever og ansatte
- Fornøyd med fullført og bestått ut ifra forutsetningene en del elever kom inn med spesielt på vg1-trinnet høst 2024
- Prosjektet «Kraftkollektivet» mellom Ung Arena Midt-Telemark og Bø vgs. har gitt positive resultater i forhold til skolens TPO-arbeid, i tillegg til at flere gode inkluderingstiltak er prøvd ut
- Samarbeidsavtale mellom USN (Campus Bø) og Bø vgs. er videreutviklet. Viktig både mht. profesjonsutvikling og arbeid inn mot å gjøre elevene mer studieforberedt
- Bø vgs. jobber med å videreutvikle Erasmus+ og samarbeider nå med skoler i Spania og Tyskland, både gjennom lærerutveksling og elevutveksling
- Fornøyd med gjennomføring av fagdager

Hva var de største pedagogiske utfordringene i skoleåret 2024/2025

- Flere elever med ulike utfordringer i forhold til egen helse
- Elever som vår 2025 ønsket omvalg til yrkesfag og nedprioriterte fag de ikke trenger på yrkesfag
- Skolen ser behov for å arbeide mer med elevmedvirkning, og god og målrettet bruk av klassens time
- Stram økonomisk situasjon reduserte skolens pedagogiske handlingsrom. Dette rammet blant annet behov for støtte til enkeltelever og grupper

- Betydelig etterslep i forhold til fornyelse av rom, utstyr og inventar har negativ innvirkning på det pedagogiske arbeidet

Hva prioriteres i 2025/2026 knyttet til strategiplanen 2021–2025

- Utvikle mer og bedre elevmedvirkning for elever og ansatte.
Strategiområde: Livsmestring og profesjonsfellesskap
- Prioritering av arbeidet med økt inkludering. Jf. prosjektet «*Kraftkollektivet*».
Strategiområde: Livsmestring og profesjonsfellesskap
- Videreføring og styrking av arbeidet med evaluering av opplæringen gjennom skolering, deling av gode eksempler og tettere oppfølging av den enkelte lærer. Dette handler også om økt ansvarliggjøring av elevene.
Strategiområde: Profesjonsfellesskap
- Styrke faglærere i matematikk med ekstra timer til å følge tettere opp elever i faget.
Strategiområde: Matematikk
- Styrke faglærere i norsk med ekstra timer til å følge tettere opp elever i faget.
Strategiområde: Grunnleggende ferdigheter
- Digitalpedagogene skal jobbe aktivt inn mot elevene og lærerne for å videreutvikle den digitale kompetansen, og hvordan bruke KI på en hensiktsmessig måte. Jf. «*Elevstandard for Bø vgs.: Digitale ferdigheter*».
- Strategiområde: Digital kompetanse

9.3. Hjalmar Johansen videregående skole

Foto: Eva Susanne Drugg

Hva var skolen spesielt godt fornøyd med i skoleåret 2024/2025

- Systematisk arbeid med elevenes skolemiljø

Hva var de største pedagogiske utfordringene i skoleåret 2024/2025?

- Elevene på avdeling for AHT har i langt større grad helse- og omsorgsrelaterte utfordringer enn tidligere. Det legger press på kompetanse, økonomi, bemanning og rom.
- Skolen måtte opprette en ekstra klasse påbygg uka før skolestart. Det ble en krevende start å få bemanning på plass, og få klassen inn i timeplan og romplan. Som en følge av det var antall elever og lærere ved skolen litt for høyt i forhold til kapasiteten.
- Ved RM-avdelingen er det en betydelig andel elever som nylig er kommet til Norge. De fleste av disse har ikke hatt engelsk på skolen fra før, og må da lære to fremmedspråk samtidig – norsk og engelsk. Det er svært krevende for disse elevene å følge opplæringen i fagene med de språklige forutsetningene de har.

Hva prioriteres i 2025/2026 knyttet til strategiplanen 2021–2025?

- Struktur og systematikk i arbeidet i fagteamene med fagkoordinatorer. Målsettinger for strategiområdet er hensiktsmessig og effektiv organisering og oppgavefordeling i organisasjonen, høy faglig kompetanse hos ansatte og lærende fellesskap i fagteam og avdelinger. Strategiområde: Profesjonsutvikling.
- Kompetanseløftet for inkluderende praksis. Målsettinger er systematisk arbeid med elevenes skolemiljø på alle nivåer, oppfølging og

støtte til hver enkelt elev, faglig og sosialt, og at opplæringen skal være meningsfull og relevant for elevene. Strategiområde: Livsmestring.

9.4. Kragerø videregående skole

Foto: Kragerø videregående skole

Hva var skolen spesielt godt fornøyd med i skoleåret 2024/2025?

- Hele skolen har jobbet målrettet for at enda flere elever skal fullføre og bestå videregående skole. To tiltak ga særlig utslag; satsing på matematikk og NUS-eksamen.
- Manglende mestring av grunnleggende regneferdigheter gjorde at matematikk var det faget flest strøk i hos oss. Vi rettet derfor et ekstra fokus på matematikk ved å gjøre følgende;
 - Det ble satt inn ekstra lærer-ressurser. Vi brukte data for tidlig å identifisere elevene og følge utviklingen, evaluerte og justerte underveis for å bruke ressursene mest effektivt. Matematikkundervisningen ble lagt tidlig på dagen. Det var jevnlig møter i profesjonsfellesskapet om vurderingspraksis, innhold og resultater. I tillegg var det viktig med god kommunikasjon med elever og foresatte i prosessen.
 - Antallet karakter 1 i matematikk ble redusert med to tredeler, fra 33 til 11. Av 38 elever som ble tatt ut til eksamen i matematikk var det kun én elev som strøk. Elevene hadde 0,37 karakterpoeng mindre til eksamen i matematikkfagene enn til standpunkt, som er den minste nedgangen av skolene i Telemark. For gjennomføringen av skoleåret generelt har andelen elever som besto alle fag (heltid og deltid) økt til 87 %. Det er en oppgang på 13%, da fullført og bestått etter 2. termin i 2023/24 opprinnelig var 74%.
- I løpet av høsten 2024 fulgte vi tett opp elever som strøk i fag forrige skoleår 2023/24. Vi ga veiledning, informasjon og kurs. I tillegg organiserte vi NUS eksamen på egen skole. Dette tror vi medvirket til at enda flere elever bestod, og vi endte til slutt opp med 80,1% fullført og bestått for skoleåret 2023/24.

Hva var de største pedagogiske utfordringene i skoleåret 2024/2025?

- Uforutsigbarhet under planleggingen av undervisningstilbud for AHT (arbeids- og hverdagsliv-elever) i vårhalvåret har vært en stor pedagogisk utfordring. Dette er nå i prosess og holder på å landes.
- Det oppleves også som frustrerende at data i Qlik viser at fullført og bestått endte opp med 82,3% når det reelle tallet er 87%. Dette skyldes blant annet at elever som tar fag som privatist (bl.a. morskåleksamnen) blir regnet som deltid. En ny kategori i Qlik hvor elever som ikke tar alle fagene, men som heller ikke har feilet noen fag, vil komme.

Hva prioriteres i 2023/2024 knyttet til strategiplanen 2021–2025?

Vi har to fokusområder:

- Det ene er Inkluderende Telemark. For å unngå utenforskap fortsetter vi med tiltakene for å få flere til å fullføre og bestå. Vi ønsker å utvide tiltakene i matematikk med et mer tverrfaglig fokus, slik som samarbeid med norsk-seksjonen for å øve på tekstforståelse av regneoppgaver.
- Det andre er helsefremmende opplæring, der vi vil få til mer inkludering og deltagelse i et trygt og godt skolemiljø. Vi har egen oppstarts uke for alle klasser, der bl.a. foreldre til vg1 elever er med. Vi bruker Liv og Røre, VIP makkerskap, Spekter og fokus på psykisk helse gjennom hele skoleåret. Et eget fraværsteam skal dessuten hjelpe til med å øke elevenes nærvær.

9.5. Nome videregående skole

Foto: Eva Susanne Drugg

Hva var skolen spesielt godt fornøyd med i skoleåret 2024/2025?

- Høy trivsel blant elever og alle ansatte
- Elevene lærer gjennom praktiske øvinger, får lov til å prøve og feile
- At vi ble en MOT-skole, og godkjent Dysleksivennlig skole

Hva var de største pedagogiske utfordringene i skoleåret 2024/2025?

- Tilpasset opplæring innenfor våre økonomiske og fysiske rammer
- Økende antall elever med språk, diagnoser og/eller psykososiale vansker
- Økende antall elever med varierende grad av store lese- / skrive- og regnevansker

Hva prioriteres i 2024/2025 knyttet til strategiplanen 2021–2025?

- Videre arbeid med kompetanseløftet, fokus på TTI rammeverket og kollegaveiledning (refleksjon)
- Systematisk arbeid med skolemiljøet i tråd med MOT programmet for videregående skole. Strategiområde: Livsmestring og grunnleggende ferdigheter

9.6. Notodden videregående skole

Foto: Tore Hansen

Hva var skolen spesielt godt fornøyd med i skoleåret 2024/2025?

- Skolen er riktig dimensjonert i henhold til tilbud og arealbehov for ordinære elever og deltakere. Skolen er ikke «sprengt»! Skolen leier ikke eksterne undervisningsarealer.
- Resultatene på studiespesialisering viser bedring på fullført og bestått. Elevene på salg, service og reiseliv kom inn med de svakeste grunnskolepoengene, men gikk ut med høyest fullført og beståttprosent! Skolens samlede fullført og bestått er over snittet i Telemark og litt over forventet resultat gitt aktuelle indikatorer. Skolens fylkestilbud om tilpasset opplæring på nett (VO+) har høy andel fullført og bestått i et eller flere fag.
- Skolens personale viste meget stor endringsvilje og -evne til å samles om felles utviklingsarbeid knyttet til skolemiljø når situasjonen tilsa tiltak. Skolen opplever særdeles gode resultater på medarbeiderundersøkelsen, noe som viser at personalet trives godt. Samarbeidet med tillitsvalgte er godt.
- Høy trivsel blant elevene, og elevene rapporterer om god elevmedvirkning og støtte fra lærerne. Vi opplever stort engasjement om sentrale problemstillinger og gode refleksjoner i skolemiljøutvalget.
- Planer og tiltak knyttet til psykisk helse og rus gir elevene gode tilbakemeldinger på.

Hva var de største pedagogiske utfordringene i skoleåret 2024/2025?

- Elever med ufrivillig skolefravær og psykisk uhelse som mangler motivasjon og mestring er en utfordring. Vi opplevde problematferd og urolig læringsmiljø i noen klasser og fellesarealer, noe som ble systematisk tatt tak i.
- Mange elever opplever lav utholdenhet med lesing og skriving.

- Vi registrerte nedgang i tallene «fullført og bestått» i likhet med resten av landet til tross for at vi ligger over fylkessnittet og på nivå på forventet verdi.
- Innføring og etablering av modulstrukturert opplæring for voksne har vært og er, krevende.
- Knappe økonomiske rammer for styrking og oppfølging av sårbare elever, jf. lave grunnskolepoeng.
- Eksamen kommer tidligere og tidligere noe som gir både elever og lærere et ytterligere komprimert arbeidsår. Man ønsker mest mulig tid til opplæring – eksamen så seint som mulig.

Hva prioriteres i 2025/2026 knyttet til strategiplanen 2021–2025?

- Vi jobber med å videreutvikle gode klassemiljøer. I tillegg jobber vi med kantinas funksjon i skolemiljøssammenheng og i relasjon til et helsefremmede perspektiv. Strategiområde: Livsmestring
- Vi prioriterer arbeidet med overganger. Dette gjelder mellom ungdomsskole og vgs, vgs. og næringsliv og vgs. og universitet. Overgangsprosjektet har spesielt øye med ungdomsskoleelever som skal trygges til å starte på videregående opplæring. Strategiområde: Livsmestring
- Vi viderefører arbeidet med psykisk helse, VIP, mm. Strategiområde: Livsmestring.
- Kompetanseutvikling for yrkesfaglærere, vurdering i yrkesfag, i samarbeid med Oslo Met. Strategiområde: Profesjonsutvikling.
- Jobbe med «Kompetanseløftet for spesialundervisning og inkluderende opplæring» som er felles for alle skolene i Telemark. Strategiområde: Profesjonsutvikling
- Skolen tillegges større ansvar for voksenopplæring - særlig i øvre del av Telemark. Strategiområde: Det 4-årige opplæringsløpet

9.7. Porsgrunn videregående skole

Foto: Eva Susanne Drugg

Hva var skolen spesielt godt fornøyd med i skoleåret 2024/2025?

- Kollektiv utvikling av kompetanse
- Kompetanseløftet med tema inkludering
- Digitalisering med ulike workshops ut fra lærere sine behov
- Fokus på tema fleksibel identitet knyttet til flerspråklige elever
- Ansettelser av miljøterapeuter
- Innføre tverrfaglige uker på studieforbereidende
- Innføre yrkesretting av fellesfagene på yrkesforberedende

Hva var de største pedagogiske utfordringene i skoleåret 2024/2025?

- Økonomi- manglende muligheter for å sette inn vikar og delingstimer, 2 lærer i snublefag som matematikk, spansk, og tysk
- Mange elever som har 0 i grunnskolepoeng fra grunnskolen
- Mangler økonomiske rammer til innkjøp av f.eks. skolebøker
- Tid til kollektivt utviklingsarbeid iht. SFS2213. Avtalen begrenser tid til
- Å øke gjennomføring og bestått, livsmestring og inkludering for minoritetsspråklige elever innfor eksisterende rammer

Hva prioriteres i 2025/2026 knyttet til strategiplanen 2021–2025?

- Kollektiv utvikling av vurderingskompetanse og vurderingspraksis
- Deltagelse og implementering av kompetanseløftet inkludering
- Fortsette satsingen på yrkesretting av fellesfag
- Fortsatte satsingen rundt tverrfaglige uker

-
- Styrke matematikkfaget 1P og 2P
 - Styrke spansk og tysk
 - Styrke kompetansen til ansatte rundt mottak og gjennomføring for flerspråklige elever
 - Etablering av miljøteam og LOS prosjekt
 - Samarbeid med eksterne aktører om gjennomføring for elever som ikke har tilstrekkelig læringsutbytte på skolen.
 - Etablere samarbeid med Porsgrunn kommune rundt tema livsmestring, matematikk, fremmedspråk og flerspråklige elever under paraplyen Porsgrunnsbarna 0–19

9.8. Rjukan videregående skole

Foto: Kristin Ekmann

Hva var skolen spesielt godt fornøyd med i skoleåret 2024/2025?

- Høy gjennomføringsgrad!
- Høy trivsel blant elevene, og et oversiktlig og inkluderende miljø. Høy deltagelse på elevundersøkelsen.
- Lave mobbetall.

Hva var de største pedagogiske utfordringene i skoleåret 2024/2025?

- Sammenslåtte grupper i fellesfag på Yrkesfag gjør at gruppene blir store. Kompetansemålene er mer yrkesfagretta i fellesfag enn det de har vært tidligere, noe som gir flere læreplaner innenfor samme fag, og samme gruppe, som gir merarbeid for faglærer i sammenslåtte grupper.
- Mangel på kvalifiserte vikarer.

Hva prioriteres i 2025/2026 knyttet til strategiplanen 2021–2025?

- VIP i skolen, på alle trinn, en systematisk oppfølging og informasjon om psykisk helse. Strategiområde: Livsmestring.
- Egenvurdering for elever (vurdering for læring).
- Elevmedvirkning

9.9. Skien videregående skole

Foto: Hanne Hekkelstrand

Hva var skolen spesielt godt fornøyd med i skoleåret 2024/2025?

- Vi har fått god organisering av skolevandring, og vi er ute flere ganger per år. Det er svært mange klasser som har blitt vandret på, og det er flere og flere lærere som er med på å vandre. Dette gir utgangspunkt til gode pedagogiske samtaler.
- Vi har en opplevelse av at skolemiljøet er rolig, og at jobben vi har gjort med fokus på elevenes plikter og rettigheter fungerer bra. Elevrådet er koblet på i prosessen, og de jobber godt med alle elever.
- Skolen har samlet arbeidet godt med KI, og vi opplever at vi forsøker å bruke det som et godt verktøy, istedenfor å finne metoder å unngå det. Det har vært prioritet på møter og plandager.
- Etter opprettelse av plan gruppe (fire lærere som arbeider tett med ledelsen) opplever vi at vi treffer godt på pedagogiske opplegg, både på møter planleggingsdager og pedagogisk utviklingsdager (PUD)

Hva var de største pedagogiske utfordringene i skoleåret 2024/2025?

- Digitale utfordringer knyttet til vurdering og KI.
- Vi har en høy andel av IV og 1, spesielt i matematikk.
- Mange elever er ikke vant til å arbeide med lange tekster, og flere oppgaver blir derfor utfordrende for de
- Det er store grupper i alle timer, og i noen fag gjør dette at vi ikke får arbeidet godt nok med hver enkelt elev noe som kan være grunnen til mange 1 og IV.

Hva prioriteres i 2025/2026 knyttet til strategiplanen 2021–2025?

- Vi har startet på en prosess med å utforme nye planer og satsinger for skoleåret 25–26. Kommende år benytter vi samme plan som i 23-24 med små justeringer. Hele skolen skal involveres i denne prosessen for å skape eierskap, og ha en felles plattform.
- Elevdemokratiet fungerer bedre nå enn tidligere, men det er fremdeles et satsingsområde fremover. Målet er at elevrådet skal være med i arbeidsgrupper med både ledere og andre ansatte.
- KI og vurdering er en jobb som vi har kommet godt i gang med, og vi fortsetter dette som en satsing fremover også. Både på møter og planleggingsdager vil dette være tema.
- Profesjonsfellesskap

9.10. Skogmo videregående skole

Foto: Dag Jenssen

Hva var skolen spesielt godt fornøyd med i skoleåret 2022/2023?

- Økt fullført og bestått
- Utvikling og bruk av riggen for elevtjenesten - elevoppfølging
- Utvikling og bruk av digitalpedagoger
 - Kommet langt innenfor utvikling og bruk av AI
- Igangsetting av E-helse
 - Godt samarbeid med Imatis
- Forbedret delingskultur og tverrfaglighet (programfag/fellesfag) på utdanningsprogrammet TEK
- Økt tverrfaglig praksis/samarbeid på programområdet Påbygg
- Etablering av utvidet praksis (i tillegg til YFF) på vg1 HO
- Forbedret samarbeid med næringslivet innenfor EL
- Hensiktsmessig/fungerende rigg for eksamensgjennomføring
- Positiv utvikling for modulloplæring i voksenopplæringen
- Utvikling av nye pedagogiske metoder på flere utdanningsprogram
- Gjennomført betydelig organisatorisk omlegging
- Flyttet 200 elever og 15 ansatte i løpet av kort tid, på grunn av setningssskader
- Tilrettelegging for den enkelte i fengselet (OIK)
 - Godt samarbeid med avdelinger på Skogmo og innad i fengselet
- Utviklet høy kompetanse for timeplanlegging

Hva var de største pedagogiske utfordringene i skoleåret 2024/2025?

- Utfordrende elevsaker
- Elevmedvirkning i skoledemokratiet

- Høyt fravær (økning fra et allerede høyt fravær)
- Ikke nådd resultatmål knyttet til satsingen på matematikk og kroppsøving
- Tverrfaglig samarbeid

Hva prioriteres i 2025/2026 knyttet til strategiplanen 2021–2025?

- Oppfølging av fravær og oppførsel
- Tiltak for å øke fullføring og bestått innenfor matematikk og kroppsøving
- Utvikling av E-helse
- Utvikle og forbedre elevdemokratiet

9.11. Vest-Telemark vidaregåande skule

Foto: Telemark fylkeskommune

Hva var skolen spesielt godt fornøyd med i skoleåret 2024/2025?

- Særs gode faglege resultat og høg grad av fullført og bestått
- Planar for oppstart av vaksenopplæring for helsefagarbeider hausten 25
- Vekslingsmodellen er i god drift

Hva var de største pedagogiske utfordringene i skoleåret 2024/2025?

- Elevåtferd og handsaming av utfordrande elevar
- Mangel på læreverk for dei små yrkesfaga, for låg tilgang til nynorske utgåver av læreverk og utfordringar med tilgangar, nynorsktilbod og for mange ulike aktørar og variantar i høve digitale ressursar.
- VG1-elevar skårar lågt på kartleggingsprøver i matematikk ved inntak.

Hva prioriteres i 2025/2026 knyttet til strategiplanen 2021–2025?

Kompetanseløftet for inkluderande praksis (KIP) sine kartleggingar og resultat, dannar grunnlag for kompetanseheving innan dei områda skulen vil satse på i kommande periode. Skulen vil også samkøyre og kontinuere dette med analyser og målsettingar i skulen sin utviklingsplan. Det betyr at for kommande skuleår er det desse områda som er prioritert:

- Å søkje om å bli definert som dysleksivennleg i løpet av 2025-26.
- Å få ei sams forståing for kva inkluderande praksis inneber. Og ved hjelp av forskning og fordjuping i mellom anna emna fleispråklegheit og åtferdsregulering, legge til rette for å kunne nytte ulikskapar og mangfald som ein resurs meir.

- Kontinuere arbeidet i profesjonsfellesskapa med fokus på samhandling kring inkluderande praksis.
- Tiltak for å styrke matematikkfaget. Både ved hjelp av tettare samhandling med grunnskulane og ved å prioritere å sette inn tiltak raskt for den einskilde elev med behov. Må auka lærartettleik i klasserommet.

Tiltak for eit trygt og godt skulemiljø, ved hjelp av trivselsskapande faktorar i skulekvardagen, ei sams forståing og praktisering av skulereglar og halde fram trykket på elevdemokratiet.

10. Kilder og metoder

I de påfølgende kapitlene er det innhentet tall og statistikk fra ulike kilder. Tallene er de endelige resultatene for skoleåret 2024/2025 og kalenderåret 2025. Den enkelte skole har rapportert om sine styrker, pedagogiske utfordringer og prioriteringer. Samlet sett gir kunnskapen en oversikt over tilstanden for videregående opplæring i fylket i 2025.

10.1. Datakilder og systemer

I tilstandsrapporten henter først og fremst tall fra VIGO sentralbase gjennom statistikk-løsningen Qlik, tilrettelagt av Novari IKS. I tillegg henter rapporten tall fra SSB og Utdanningsdirektoratets statistikkportal.

VIGO sentralbase er en database for all videregående opplæring i alle landets fylkeskommuner. Databasen inneholder data om alle som får plass på skole eller i en bedrift, og alle som er og har vært i videregående opplæring.

For fag- og yrkesopplæring er VIGO registreringsverktøyet for alle data knyttet til opplæring i bedrift. Det gjelder blant annet lærlinger/lærekandidater, lære-/opplæringskontrakter, fag-/svenneprøver, bedrifter med fag og ansatte og prøvenemnder. VIGO inneholder webapplikasjonene VIGO Skole, VIGO Opplæring, VIGO Bedrift og VIGO OT.

Alle fylkeskommuner benytter nå det skoleadministrative systemet InSchool. I InSchool blir alt fra utdanningsprogram til karakterer og fravær registrert på individnivå. Filer som inneholder alle data fra InSchool per skole lastes inn i VIGO Sentralbase fire ganger skoleåret 2024/25.

Alle fylkeskommunene har tilgang til samme statistikkvisninger med VIGO data fra eget fylke i BI-verktøyet Qlik. Visningene er utarbeidet av Novari IKS i samarbeid med representanter fra ulike fylkeskommuner. Qlik henter og sammenstiller data fra de siste seks årene fra VIGO Sentralbase. Brukeren av Qlik kan, avhengig av tilgangsnivå, ta ut statistikk om elever for skoler, programområder og nivåer.

Lærlingeundersøkelsen og Elevundersøkelsen er viktige kilder i denne rapporten. Det er Utdanningsdirektoratet som eier og administrerer undersøkelsene. Begge undersøkelsene er obligatoriske for vg1 og gjennomføres årlig, i løpet av høstsemesteret.

Alle lærlinger og lærekandidater som per 1. oktober har vært i lære i mer enn 11 måneder inviteres til å delta i lærlingeundersøkelsen. Det er frivillig for elevene, lærlingene og lærekandidatene å delta i undersøkelsene. Det er også mulig for de som deltar å hoppe over enkeltspørsmål underveis. Dette medfører at antall respondenter kan variere fra spørsmål til spørsmål. Det betyr også at andeler presentert i denne rapporten, kan være basert på utregninger med ulike nevner. Resultatene fra elev- og lærlingeundersøkelsen er hentet fra Utdanningsdirektoratet sin statistikkbank.

Elevundersøkelsen gjennomføres kun på vg1 i Telemark fylkeskommune. Høsten 2022 gjorde Utdanningsdirektoratet store endringer i elevundersøkelsen av personvern hensyn. Resultatene er nå kun tilgjengelig fordelt på vg1, vg2 og vg3. Dette medfører at det ikke lenger er offisielle totale tall på fylkes- eller nasjonalt nivå. Dette påvirker også mulighetene for å rapportere på resultatene på fylkesnivå.

I rapporten presenteres også noen sentrale KOSTRA-tall for videregående opplæring. KOSTRA står for Kommune-Stat-Rapportering og gir styringsinformasjon om ressursinnsatsen, prioriteringer og måloppnåelse i kommuner og fylkeskommuner. KOSTRA-tall publiseres av SSB og er basert på innrapportert regnskapsinformasjon og informasjon om tjenester fra landets kommuner og fylkeskommuner. Publiserte nøkkeltall og grunnlagsdata skal bidra til å gi innbyggere, media, kommunesektoren selv, staten og andre muligheten til å gjøre sammenligninger.

10.2. Hvordan tolke tallene?

Utdanningsdirektoratet og SSB bruker VIGO Sentralbase som kilde til data om videregående opplæring. Det vil likevel forekomme avvik i resultater hentet direkte fra VIGO eller InSchool sammenliknet med publisert statistikk fra SSB og Utdanningsdirektoratet. Dette skyldes blant annet prosedyrer for kvalitetssikring og ulik sammenstilling av tall ut fra behov på ulike tidspunkter av året. VIGO Sentralbase og InSchool gir oss løpende og foreløpige tall, mens det er en forsinkelse i publisering hos SSB og Utdanningsdirektoratet. Høsten 2023 publiserte Novari IKS en nasjonal rapport i Qlik som sammenligner fylkeskommunenes resultater per skoleår for indikatorene Fullført og bestått, Sluttet og Fravær. De offisielle kildene er brukt til andre sammenlikninger med andre fylker og landsgjennomsnitt.

10.3. Tidsserier

Det er ønskelig å presentere tidsserier for å gi et bilde av utvikling over tid der hvor det er hensiktsmessig. Lengden på tidsseriene er begrenset av sammenslåtte tall for Vestfold og Telemark bakover i tid, og endringer i kilder eller digitale verktøy. Derfor varierer tidsseriene i denne tilstandsrapporten.

Det er viktig å bemerke at endringer i resultater over tid, statistisk sett, kan forklares med at de er tilfeldige eller naturlige variasjoner. Dette gjelder særlig der hvor statistikken er basert på forholdsvis få individer. Få individer gir mer usikre tall, og resultater bør derfor tolkes med varsomhet. Dette kan også gjelde der endringer eller ulikheter er små.

10.4. Personvern hensyn

Det vil forekomme noe skjerming av resultater i rapporten i forbindelse med elevundersøkelsen. Dette skyldes lavt antall svar/elever samt tilfeldig skjerming for å skjule lave antall. Begge deler er markert med stjerne (*) i tabeller og med tomme celler eller søyler i figurer. Med noen unntak er det antall lavere enn fem som skjermes, jf. Utdanningsdirektoratet sin praksis [Udir: Visning av resultater og skjermingsregler](#). Tomme celler og søyler i figurer kan også bety at det ikke foreligger resultater.

Resultatene fra elevundersøkelsen skal ikke publiseres på en måte som gjør det mulig å gjenkjenne elevenes svar. Utdanningsdirektoratet gjennomførte derfor store endringene i elevundersøkelsen høsten 2022 av personvern hensyn. Endringene førte til færre muligheter for å gjøre utvalg og mer skjerming av resultater i 2022. Det fikk store konsekvenser for oppfølging av resultatene og var gjenstand for massiv kritikk fra skoler og skoleeiere over hele landet. Tilbakemeldingene og evalueringen førte til en ny endring og noe forbedring i presentasjonen av resultatene for undersøkelsen som ble gjennomført i 2023 og 2024.

10.5. Gjennomføring av videregående opplæring per kull

Gruppen av elever som starter samtidig i vg1 for første gang omtales ofte som et kull. I kapittel 2 presenteres resultatene per kull. Det vil si:

- Hvor mange av elevene som startet i vg1 på et studieforbereende utdanningsprogram for første gang samme skoleår har fullført etter fem år?
- Hvor mange av elevene som startet i vg1 på et yrkesfaglig utdanningsprogram for første gang samme skoleår har fullført etter seks år?

10.6. Gjennomføring av videregående opplæring per skoleår

Beregningen av resultat per kull må ikke forveksles med resultater per skoleår. Når det presenteres resultater per skoleår, inngår alle elevene uavhengig av når de startet sin videregående opplæring, i grunnlaget for de aktuelle skoleårene. Det vil si at indikatoren er basert på skoleårsmåling og ikke årskull. Andelen som fullførte og bestod skoleåret utgjør andelen fullført og bestått.

10.7. Progresjon i videregående opplæring

Ordinær progresjon er definert som overgangen til et programområde på et høyere nivå. Elevene som ikke har progresjon har enten gjort omvalg, tar samme nivå om igjen eller er ute av videregående opplæring.

11. Tabeller

Tabell 1 Oversikt over programmer og forkortelser	6
Tabell 2: De videregående skolene i Telemark fylkeskommune per 1.1.2025 – i nummerrekkefølge fra kart	7
Tabell 3: Organisering i andre grupper enn de ordinære	8
Tabell 4 Oversikt over pedagogisk personale på skolene	10
Tabell 5 Oversikt over videreutdanning for lærere 2023/24 og 2024/25.....	11
Tabell 6 Forbruk per elev per utdanningstype og samlet, inkl. skoledrift.	12
Tabell 7 KOSTRA-tall for øvrige områder i videregående opplæring. Kostnader per elev 2024.....	13
Tabell 8 Beskrivelse av KOSTRA - funksjonene.....	14
Tabell 9 Antall ny, utsatt og særskilt eksamen, og antall bestått og 1/IM i Telemark. Skoleåret 2013/24	24
Tabell 10 Oversikt over fullførte koder	26
Tabell 11: Standpunktkarakterer – resultat i gjennomsnitt. 2024/25	44
Tabell 12 Eksamenskarakterer – resultat i gjennomsnitt.....	46
Tabell 13 Antall gjennomførte privatisteksamener i Telemark fylke våren 2025.....	47
Tabell 14 Antall tilmeldte i og utenfor målgruppen. Ungdommene i målgruppen er delt i avklart, i aktivitet, ukjent aktivitet og under oppfølging og veiledning.	54
Tabell 15 De vanligste typene lære- og opplæringskontrakter.....	56
Tabell 16 Totalt antall, og aktive søkere fra eget fylke per 11. august 2025	57
Tabell 17 Antall kontrakter om rekvalifisering tegnet i perioden 1. august til 31. desember 2024. Inkluderer lærling, fagbrev på jobb og Vg3 fagopplæring i skole.	59
Tabell 18 Antall Vg3 fagopplæring i skole, per 1. oktober 2023 og 2024	60
Tabell 19 Andel hevinger per år. Lærlinger, lærekandidater og fagbrev på jobb	63
Tabell 20 Antall hevinger per år per avslutningsårsak	63
Tabell 21 Sluttkompetanse modulstrukturert opplæring. Antall voksne som får modulstrukturert opplæring pr 01.10.24. Per skole og fag	68
Tabell 22 Antall deltakere på Videregående opplæring for voksne per programområde.....	69

12. Figurer

Figur 1 Kvalitetsutvikling	4
Figur 2 Kart over videregående skoler i Telemark fylkeskommune – folketall per kommune (1.1.2023). De videregående skolene er markert med nummer.....	9
Figur 3 Netto driftsutgifter per elev i fylkene 2024.	12
Figur 4 Grunnskolepoeng fra ungdomsskolen. Hele landet og Telemark, 2020/21–2023/24.....	15
Figur 5 Utvikling i grunnskolepoeng for vg1-elever i Telemark etter kjønn og utdanningstype	16
Figur 6 Antall elever på vg1 på studieforbereende og yrkesfag i Telemark	17
Figur 7 Utvikling i grunnskolepoeng for vg1-elever på studieforbereende og yrkesfag.....	17
Figur 8 Antall elever i vg1 med færre enn 30 grunnskolepoeng eller ingen grunnskolepoeng.....	18
Figur 9 Andel elever på Studieforbereende vg1 etter grunnskolepoeng. Utvikling 2018/19–2024/25	19
Figur 10 Andel elever på yrkesfag vg1 etter grunnskolepoeng. Utvikling 2018/19–2024/25	19
Figur 11: Fullført og bestått etter 5 år, inkludert andel fullført med planlagt grunnkompetanse – resultat i andel.....	20
Figur 12 Andel fullført og bestått etter 5/6 år. Telemark og landet. 2006-kullet – 2018-kullet. Inkludert planlagt grunnkompetanse.	21
Figur 13 Andel av elevene som har fullført og bestått skoleårene. Nasjonalt og Telemark.....	22
Figur 14 Fullført og bestått per fylke og landet 2024/25	22
Figur 15 Antall elever som avlegger NUS-eksamen og antall av disse som har bestått skoleåret i Telemark. 2018/19-2023/24	24
Figur 16 Andel fullført og bestått per utdanningstype i Telemark. 2018/19–2024/25	25
Figur 17 Fullført og bestått etter kjønn og utdanningstype i Telemark. 2018/19–2024/25.....	25
Figur 18 Fullførte koder - ikke fullført og bestått i Telemark siste tre år.....	26
Figur 19 Fullført bestått Telemark og forventningsindikator. Studieforbereende	27
Figur 20 Fordeling av fullførte koder uten bestått per trinn 2024/25. Studieforbereende	28
Figur 21 Fag med flest karakter 1 per trinn. Kun elever med fullførte kode I. 2024/25.....	29
Figur 22 Andel av elevene på matematikk 1P som fikk 1 til standpunkt eller eksamen. Per skole	30
Figur 23 Antall elever med fullførte kode H etter om de har bestått fagene de har tatt, per skole	32
Figur 24 Fullført og bestått og bestått deltid 2024/25 per skole.....	33
Figur 25 Andel har sluttet per trinn 2018/19–2024/25 i Telemark	33
Figur 26 Andel som slutter innenfor ulike grunnskolepoengintervall i Telemark. 2024/25	34
Figur 27 Progresjon fra vg1 og vg2 studieforbereende	34
Figur 28 Fullført og bestått, og forventningsindikatoren. Yrkesfag	35
Figur 29 Fordeling av fullførte koder uten bestått per trinn 2024/25. Yrkesfag	36
Figur 30 Fag med flest kar. 1 på vg1. Kun elever med fullførte kode I. 2024/25.....	36
Figur 31 Andel sluttet på yrkesfag, vg1 og vg2. 2018/19–2024/25	37
Figur 32 Overgang fra yrkesfag vg1.....	38
Figur 33 Overganger fra yrkesfag vg2	38
Figur 34 Overganger fra vg2 yrkesfag per programområder. 2023/24-2024/25.....	39
Figur 35 Totalfravær i Telemark og hele landet.....	40
Figur 36 Totalfravær etter grunnskolepoeng.....	41
Figur 37 Antall elever på Påbygg, fordelt på kjønn	42
Figur 38 Antall elever på påbygg 2024 med bakgrunn fra ulike programområder	43

Figur 39 Tid mellom bestått vg2 til påbegynt påbygg	43
Figur 40 Utvikling i gjennomsnittskarakterer per utdanningstype i Telemark	44
Figur 41 Resultater fra 11 indekser i elevundersøkelsen. Vg1 Telemark og hele landet 2024/25	49
Figur 42 Indiktorer fra Elevundersøkelsen vg1 per utdanningstype, 2024/25	49
Figur 43 Indiktorer fra elevundersøkelsen. Gutter og jenter ved vg1 i Telemark 2024/25	50
Figur 44 Elevundersøkelsen – mobbing, vg1, alle utdanningsprogram. 2021/22 og 2022/23 viser tall for Vestfold og Telemark. Deretter tall for Telemark	51
Figur 45 Mobbing etter kjønn. Hele landet og Telemark, 2024/25. Tall i prosent	51
Figur 46 Flere løp for å oppnå fagbrev, svennebrev eller kompetansebrev	55
Figur 47 Formidlingsprosent av aktive søkere fra eget fylke	56
Figur 48 Løpende lærekontrakter per programområde 2024	58
Figur 49 Antall fagbrev, svennebrev og kompetansebrev per kalenderår.....	61
Figur 50: Andel som gjennomførte læretiden innen 5 år etter læretidens start. 2015–2018-kullene..	62
Figur 51 Svarprosent lærlingundersøkelsen.....	64
Figur 52 Andel lærlinger/lærekandidater som ikke opplevd mobbing i det hele tatt	65
Figur 53 Andel lærlinger/lærekandidater som har opplevd mobbing to/tre ganger i måneden eller oftere	65

Telemark
FYLKESKOMMUNE

telemarkfylke.no

Postadresse:

Postboks 2844
3702 Skien

Besøksadresse:

Torggata 18
3717 Skien

Tlf. 35 91 70 00
post@telemarkfylke.no

